

310268 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 9.

చెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ జూలై నెల 5-వ తేది బుధవారము

No.. 81

సంపుటము ౯

మండు భివా మ సంవత్సరము, ఆపాథమా స శుద్ధ ఏకాదశి ౧౧.

సంచిక ౮౧

క్రొత్త గారాబ డీన

190

జిర్రి నీ దేశపు

సీమ కమలములు

ఆహా యాహా సీమ కమలములు యిదివరకే లేదు యిప్పుడు జగ్గసీ చేతులనుంచి ఆసలు కమలములు బయటగా రాబడినవి. ఇవి ప్రతివారును పరీక్షించి చూడవలయును. ఆసలు కమలములున్న యీ కమలములున్న కనిపెట్టడమనవలసి కేళ్యముకాని నుమిపు కలిగియుండును. ధర నిండా సరకును యిందున కట్టుబడుతుంటే నగలు జడ్డీలు నెక్కినీను గోట్టగాజులు కమ్మలు, పోగులు, చేమిలు, ముక్కుగొట్టములు, చంపసములు చివలకు చెవులో చేయవలగటములు క్రొత్త కమల పుంగరములు యింకా అనేక విధములైయు నుంటే నగలు అప్పుటం సవరంబుగాయితో గారంటిగా తయారుచేసి యివ్వబడును. తయారు చేసినవి. రేడిగా అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. తపాలుమాలముగా వీసీగా పంపబడును. నగలుధోలు వివరములు

కమ్మలు జత ౧ కి రూ 20 X 45 చంప సరాలులు జత ౧ కి రూ 45 X 65
పోగులు జత ౧ కి రూ 20 X 35 పుంగరము ౧ కి రూ 20 X 60
సైమలు ముక్కుగొట్టం ౧ కి రూ 3-8 X 0 క్లావరు జత ౧ కి రూ 10 X 20
చేమి ౧ కి రూ 12-8 X 15 ఆర్జిని ముక్కుగొట్టము రూ 1 1/2 X 2 1/2
బులాకు ౧ కి రూ 12 X 15 కొండచిళ్ల ౧ కి రూ 50 X 100

జి. బి. రామన్న అండు కంపెనీ, 69 నారాయణ మొదలి వీధి.

అక్కినుసయము ఉదయం 6-10 గంటలవరకు సాయంత్రము 5-8 పోస్టుబాక్సు 271 మద్రాసు.

బంగాళా దేశమునను మిక్కిలి ముఖ్యమైనదియు, నమ్మకమైనదియు, నయమైనదియు నైన

ది డక్కా ఆయుర్వేదీయ ఫార్మసీ (లిమిటెడ్)

మూలధనము రూ 2,00,000. చందాలవలన వసూలైన మూలధనమురూ 1,75,000.

చైర్మనులు:— జడ్డీ, నవ్ జడ్డీ, వకీలు, జమీందారు మొదలగువారు గలరు.

హెడ్ ఆఫీసు:— 8, 8/1 అక్కినియన్ వీధి, డక్కా.

(బాంబాయి:— కలకత్తా 212 బా బహారు వీధి, 155-1 అప్పురు చిట్టూరోడు (హోవబహారు) హోజన్ రోడ్డు (బారాబహారు) భవానిపూరు 69 రుస్సా రోడ్డు, రంగపూరు, బోగూరు, మైమెన్ సింగు, బాల్ పాయిగురి, డాక్టరింగు, కాకి, ముజ్ ఫర్ పూరు, ఖుల్నా, మద్రాసు.

కవిరాజులు, పోస్టుమాస్టరులు, ఉపాధ్యాయులు మొదలగువారికి ప్రత్యేక లాభము.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన పుస్తకములు ఇనాముగా పంపబడును.

- (1) గృహ వైద్యము (తెంగాలి) (2) కామకామము (3) పరీక్షలో తేరువిధము (4) జీవితమును జయించుట (5) కాటలాగు (నాగరి) (6) హాస్యము (7) 1922-వ సం॥ క్యాలండరు (ఇంగ్లీషు తెంగాలి) (8) ఉపాధ్యాయులు, పోస్టుమాస్టరులు ధనము వార్జించు విధము. (బోషధయోగము యినాం) మకరధృజ తులము 1-కి ధర రూ 4;
- (9) జ్వరవలారంక (జ్వరమాత్రలు) బుడ్డి 1-కి రూ 0-6-0; కరవాడ్యనల బుడ్డి 1-కి రూ 0-12-0; చ్యవనప్రాసన సేవ 1-కి రూ 4.

ఇనానఫెలే

మలేరియా జ్వరమునకు అమోఘమైన ఔషధము.

జ్వరగడ్డను కరిగించి, 15 దినములలో వ్యాధిని పూర్తిగా పోగొట్టును. మలేరియాను రానియ్యక ఆటంకపరచుటకై ఉదయం, సాయంత్రములందు పూటకు ఒకమాత్ర చొప్పున తీసుకొనవలెను.

అనానా

తిమురునాయుపు, మూత్రరోగము మూత్రకృచ్ఛిరోగము మున్నగువాటి తగిన దివ్యౌషధ మిది యొక్కటియే. నమ్మకమైనట్టి మందుల నుకాణములుందు, ఔషధశాలలందు దొరకును.

మెస్సర్స్ గోరియో (లిమిటెడ్) పోస్టుబాక్సు నెం 159, ఫోర్టు - బాంబాయి.

Esanafele. ఇండియా, బర్మా, సిరియాకు పోల్ వజంట్లు.

(25)ప్ర

నవరము బంగారము చే

త్రయారుచేయబడిన పద్మాని, క్లావ్ డైమన్, యస్ చంద్ర, సావా బొలామణి, మోహన్, వంకన్, పార్థి, బొంబాయి, శ్రీమంతెల, రాజాశి, నగ్గోయి మంగళూరు మొదలగు ప్రకముల గాజులు అన్ని వైజుల లోను స్టాక్లో సిద్ధముగానున్నవి. ఇష్టములేనివో తీసుకొని వైకము వాడవలెను.

ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి, (1842) నురుస్వామిశెట్టి

(4) చల వర్తకులు నైనాబాదురోడ్డు, మదరాసు.

అమృతాంజనము

తలనెప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది ఇతర ఏవిధమైన నెప్పులను కూడ మా అమృతాంజనము వాడినంత మాత్రమున నయమగును. వెల 0-10-0 అణాలు అమృతాంజనం డిపో, బాంబాయి లేక మద్రాసు.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

(2112-688) ఈ అపూర్వగ్రంథముల్లో జగ్గసీ గారడి, యో ద్వివీహ స్త్రాభువము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, చంద్రకామ్రము భూతవైద్యము, యంత్రములు, ఆమెరికావారి చీట్లపేక తమ పాలు విచిత్రవిశేషవిధములు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యు మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవమతో సమాధియగుట, శరీరములేని తలకాయచేత మాటలాడించుట భూమిపైన గజముయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ పాత్రము తెలుగుభాషలో అతి సులభమైన కైతిని వ్రాయబడి యున్నది ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యుత్తమముగా మేజర్ చేయగలరు: గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీనివెల రూ 4-0-0. త్వరపడుడు మీ. ఆర్. జనార్దనంనాయుడు, ఒంగోలు, గుంటూరుజిల్లా

గృహ నిర్మాణము 109

కృష్ణా, గుంటూరు, హైదరాబాదు, గోదావరి, విశాఖపట్టణము, గంజాము జిల్లాల వారికి, హెచ్చరిక.

మా గృహం కడవలమిద గంజామునంది. చేతు కలప లేపించుటచే కవులగా ప్రకృతమైన, చేతుమానులు కమ్మలు, మాలములు, రవునతుండ్లు చిల్లరగానున్న, కర్తవ్యలకు లోతు పోలకన్న విక్రయించు చున్నాము. చెన్న పట్టణం కట్టకంపై మా కేట్లు కమ్మకత్, రియలు చార్జీలు కూడా తక్కువగా నుండును, కాకలిప్పి వారు, ఇట్లు వ్రాయవలెను.

ఆ. సుబ్బారాయుడు, కంపినివారికి

చేతు కలపవర్తకులు, కాకినాడ.

ప్రథమ సంవత్సరమునందే మంచి లాభము గిట్టును
ది బెంగాల్ స్పిన్నింగు అండు వీవింగు కంపెనీ, (లిమిటెడ్).

THE BENGAL SPINNING & WEAVING COMPANY, Ltd.

హెడ్ ఆఫీసు, 172, బాబజారు వీధి, కలకత్తా.

మూలధనము రూ 12,00,000 లు (పందెండు లక్షల రూపాయలు)

మూలధనము హెచ్చించుటకు అధికారము గలదు.

పెద్ద కర్మాగారము స్థాపించుచున్నది. అగ్నిరక్షముల ధోరణులు, చీరలు, వర్తింపులు, గోటింగులు, బెడ్ షీట్లు, తువాలీలు, పలుమాదిరిల షర్టరు కట్ట్రులు తయారు చేయుచు చున్నది. దినము 1-కి కెయ్యి గజముల గుడ్డ తయారుచున్నది. శుభ్రమైన చాటావంటలు గుత్తముగా పుచ్చుకొన బడినవి. మద్రాసు రాజధానికి కొన్ని వాటాలు మాత్రమే ఉంచబడియున్నవి.

వాటాలను విక్రయించుటకు ఏజెంట్లు కావలెను.

వివిధములు తెలుసుకొని గోరువారు ఈ దిగువ విలాసమునకు తెనుగు భాషలో వ్రాసుకొన వలెను.

జి. ఆర్. గుప్తా, కొత్తపేటవీధి, బెజవాడ.

G. R. Gupta, Kottapeta Street, BezWada.

తూర్పుబంగాళపు పంచదార మిల్లులు లిమిటెడ్

55, ఎజ్రావీధి, కలకత్తా

123

ఇప్పుడు మాస్కిముగా ముఖ్యమైన భాగము పరిష్కరింపబడినది. ఆహార, సాదించు సహాయములలో మాహాభాతి అనుచోట కంపెనీవారు చెరుకునాటుకు 5000 యెకరముల (రై గా) భూమిని ఒకటిగా కొనిరి. ఈసంవత్సరము మేము చాటు ప్రారంభించితిమి. జాతీయప్రయోజనముకై తమధనము వ్యయము చేయ నవకాశములేక దాచియుంచిన భారతా వ్యులు త్వరపడి యీకంపెనీలో ధనము పెట్టి పాలుగొని భారతదేశములో ముఖ్యముగ నవసరముగ కావలసిన పరిశ్రమభివృద్ధికి శోధింపబడుచున్నది.

భారతీయులమాత్రము వాటాలను 3 నెలలవరకు మాత్ర మివ్వకు కొనవచ్చును. వలయు ధనము చేతూరకున్నచో, వీనిని బ్రిటిషువీధులలోన, ఆమెరికాలోన చేతూర్చుటకు ప్రయత్నములు చేయబడును. అందువలన యిండియాలో మంచి ఉపయోగకరమగు లాభమును దెచ్చు పరిశ్రమభివృద్ధి భారతదేశములో సమకూరు నవకాశము జూపిచినవారగుదురు. అందులకు వారు పిదప పశ్చాత్తాపము నొందవచ్చును.

ప్రాప్తికృతులను, దరఖాస్తుపూరములకును మ్యానేజింగు యేజెంట్లగు మెస్సర్సు యన్. యన్.

డికా అండు కంపెనీ 55 ఎజ్రావీధి, కలకత్తా యని వ్రాసికొనవలయును.

Agents, Messrs S. S. Dean & Co., 55, Ezra Street, CALCUTTA.

నో టీ సు

ది కర్నాటిక్ వేవరుమిల్సు, లిమిటెడ్

“వెక్సుఫార్డు హౌసు” కీల్సకం, మద్రాసు

1920 సం॥ రమునందు కంపెనీ ప్రాప్తికృతులను ప్రచురించి పంచి పెట్టినప్పటినుండి మద్రాసులో గాని లేక మద్రాసుకు సమీపమునగాని యంత్రాలయమును స్థాపించు ఉద్దేశ్యము లేదు. రాజసు హేంద్రవరమునందు గోదావరి నది ఒడ్డున విశాలముగనున్న అనుకూలమైన 45 ఎకరముల స్థలము దొరికినది. సదరు స్థలమునందు గడ్డితో కాగితములను, వెదురునుండి కాగితపు గుజ్జును తయారుచేయుటకు కావలసిన కట్టడములు, యంత్రాలయములు మున్నగునవి అతిత్వరితముగా ఏర్పాటు చేయబడుచున్నవి. కాగితపు గుజ్జును కాగితములుగా మార్చుటయు, అట్లగు తయారుచేయుట కవసరమైన యంత్రములను ఏర్పాటుచేయుట మిక్కిలి ప్రత్యేకమైనదని డైరెక్టరులు యోచించుచున్నారు.

యంత్రాలయమునకు కావలసిన సామగ్రిలన్నిటిని ఏర్పాటుచేసి, కాగితమును తయారుచేయుటకై కావలసిన (కెమికల్సు) రసాయన సామగ్రిని అన్నిటినే చేసేకొనుటకు అగత్యమైన కర్మాగారము నొకటిని స్థాపించుటకును డైరెక్టరులు ఉద్దేశించియున్నారు. కాగితమును చేయుటకు పరిశ్రమములకు ఇతరపనులకు, కావలసిన రెండు రకముల రసాయన సామగ్రినులు తగిన ధరలచొప్పున (కెమికల్సు) ఎక్కువగా కావలసియున్నది.

కావున కంపెనీ మూలధనము రూ 10,00,000 ల నుండి రూ 30,00,000 లకు హెచ్చింపబడినది.

రూ 20,00,000 లు మూలధనము వాటా 1 కి రూ 100 లు చొప్పున 10,000 వాటాలుగాను, వాటా 1 కి రూ 20 లు చొప్పున 50,000 వాటాలుగాను విభజింపబడియున్నది.

రూ 100 ల వాటాలు—దరఖాస్తుతో రూ 25 లును మిగిలిన సొమ్ము కోరినప్పుడు దఫా 1 కి రూ 25 చొప్పున చెల్లించవలెను. ప్రతి రెండు దఫాలకు మధ్యను 3 నెలల కాలము నకు తక్కువలేని వ్యవధి యుండును.

రూ 20 ల వాటాలు—దరఖాస్తుతో రూ 10 లును, మిగిలిన సొమ్ము కోరినప్పుడు దఫా 1 కి రూ 5 లుచొప్పున చెల్లించవలెను. ప్రతి రెండు దఫాలకు మధ్యను 3 నెలల కాలము నకు తక్కువలేని వ్యవధి యుండును.

ప్రాప్తికృతులకు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయవలెను.

ది మానేజింగు డైరెక్టరు “వెక్సుఫార్డు హౌసు,” కీల్సకం, మద్రాసు.

వంగరాష్ట్రశాసనసభ

కలకత్తా, జూలై 5:-వంగరాష్ట్ర శాసనసభ మూడవ తేదీ మధ్యాహ్నము సమావేశమయెను. గవర్నరువారు తెచ్చిరి. సర్ మమునీర్ హుదాగారు ఆరోగ్యము బాగులేకపోవుటచే తమపదవికి రాజీనామా నిశ్చయించుటకు గవర్నరుగారు తమవిచారమును తెలియజేసిరి. పూర్వము జరిగినసభలో రాకరింపబడిన కలకత్తా పోలీసు ఆర్మికదళము గ్రాంటును, కలకత్తా హైకోర్టు పేషరు బుక్కు కాఖున గ్రాంటును ఇచ్చుటకు ఆంగీకరించిరి. పోలీసు దళమునకు సభ మరల సమావేశమగునపుడు కావలసిన సొమ్ముమాత్ర మనసరమని గవర్నరు గారు ధ్రువపరచిరి. మిగిలిన సంవత్సరమునకు కావలసిన వ్యయ మొత్తమును సభవారు ఆలోచింపవలయు ననియు సభ వాళ్లెల్లు తీర్మానించిన సట్లు తాము ఆంగీకరించెద మని గవర్నరుగారు తెలియజేసిరి. (హార్స్ ము) కలకత్తా హైకోర్టు పేషరు బుక్కు కాఖును ఇండియా గవర్న మెంటువారు జూచుచుండిరియను దానికగు ఖర్చులకు పే పర్ల ను వంగరాష్ట్ర ప్రభుత్వము వారు కనుగొనవలసి యున్నదనియు కిట్టెక్ (ప్రభువు) నుడివెను. ఇండియా గవర్న మెంటువారు పేషరుబుక్కు నోటును మరల కలుగజేయవలయు నని తెలియజేసిరియను కాని ఇంతవరకు ఆ కాఖును నిలబెట్టుటకు కావలసిన మొత్తమునే ధ్రువపరచితి ననియు అట్లు జేయుటకు సభవారు తమ ప్రాతినిధ్యమును మరల యోచించవలయునని తాను గోరుటయే కారణమనిరి.

ఆర్థికసీటినిగూర్చి ప్రస్తావించుచు తాము ఇండియాకు వచ్చినప్పటినుండియు ఈ విషయమై ఆలోచించుచుంటి మనిరి. ఇంచితేపు కమిటీ నియమమును గూర్చి వివరపూర్వమే రె (టెంచుమెంట్) కమిటీని నియమించవలె నని తమ సహోద్యోగులకు తెలియజేసితి ననియు, తదనకులముగ ఆసంఘము ఏర్పడెననిరి. సాధ్యమై సంకరకు లాభకరముగ వ్యయమును తగ్గించు ఏర్పాటులు జరుగుననిరి. కాని వ్యయమును తగ్గించితిరనని జెప్పటకు వీలులేదని హెచ్చరించిరి. ఆసంఘమువారు చేయున దంతయు ఏమన:- వ్యయమును తగ్గించు విషయమును అందరకును తెలియజేయుట. ఈ సంగతిని ఆధారము జేసికొని శాసన సభవారి తోడ్పాటుతో కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు రాష్ట్రమునకు వ్యయ మెంత అవసరమో నిశ్చయించుటయు.

మన్యజ్వరమునుగూర్చియు తన్ని వారణాసిపాయములను గూర్చియు స్థానికస్వపరిపాలనామంత్రి సర్ నురేంద్రనాథ బెనర్జీ గారి యిష్టముప్రకారము మన్యజ్వరమునుగూర్చి పరిశోధనమును సత్వి దానిని నివారణజేయుటకు ఒకప్రత్యేకపుకాఖ నియమింపబడెననియు వీరు తీసికొనవలసినచర్యను ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేసెద రనిరి. ఈసంఘమువారు ఈప్రతిపదనే యుండి, త్వరలో ఉపయోగమగు ప్రతిక్రియలను కనుగొనెదరు.

సభాకార్యక్రమము ప్రారంభ మగునపుడు మాంటాగు గారి నాజీనామాకు వగ మచు సభవారు జూపిన విచారమునకును, ప్రోత్సహనకును తమకృతజ్ఞతను జాపుచు పంపిన సందేశమును అధ్యక్షులు చదివి వినిపించిరి.

క్రమినల్ లా అమెండుమెంటు ఆక్టు నేటి సభయందు వైశిష్ట్య ప్రకారము ఎంతవఱి అక్టెబు చేయబడిన విషయమునుగూర్చి మా॥ స్టీకెట్ గా లెట్టు నుడి విరి:- 18 నవంబరు తేదీనుండి ఫిబ్రవరి 10 తేదీవరకు 99 1 మంది ఆక్టెబుచేయబడిరి. 5282 శిక్షకు లైరి. 1905 మంది శిరి ము రుజువులేక విడుదల జేయబడిరి. శిక్షకాలము ముగియక పూర్వమే 2271 మంది విడుదల జేయబడిరి. 831 మందికి శిక్ష తగ్గింపబడెను.

ఆనరిబ్లెడ్యోగుల రాజీనామానుగూర్చి ఇట్లునుడివిరి:- డిప్టీ గ్రేట్ మేజిస్ట్రేటుగారి మాటమీద ఆనరి ఉద్యోగములను మానివేసిరి. ఈ మానివేసిన బ్యాలెసల్ జమిందార్ విసోదకుమారరాయి చాదరీగాన బ్యాలెసాలులో అసహాయోద్యమమునకు ఏవోవిధముగ తోడ్పడుచుండిరి. వీరికుటుంబసభ్యులు లోనివారుగూడ సానుభూతిని జూపుచుండిరి. ఆనరి ఉద్యోగమునకు దీనికి పరస్పరవిరుద్ధమని డిప్టీ గ్రేట్ మేజిస్ట్రేటుకు తోచెను. తన స్వంతిమోటారుబండిని గాంధీ జే. ఎల్. సేనుగుప్తగారు వచ్చినపుడు ఎరవు ఇచ్చుటచే మేజిస్ట్రేటుగారు జమిందారుగారిని ఆనరి ఉద్యోగములను మానివేయ మనుటకు కారణము లలో కొకటి.

ఇండియాగవర్న మెంటు ప్రింటింగుప్రెసు (మద్రాసు లయములు) పనులను పునర్ నిర్మాణము జేయుటకు నియమింపబడిన ఎస్. డి. ఆస్కాల్ టి. సి. ఎస్. గారు నెలపు మీద స్వదేశమున కరుగుచున్నారు.

అధినివేశనములందు భారతీయులు

ఆనన్న విషయస్థితి

ఆంధ్రాను, పోలకు గార్ల విజృంభి

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

అధినివేశనములందు భారతీయుల స్థితిగూర్చి హెచ్. ఎల్. పోలకు, సి. ఎఫ్. ఆంధ్రానుగా టెలు ప్రకటించిరి.

తూర్పు దక్షిణాఫ్రికాలోని ఫిజిలోని నివసించుచున్న భారతీయులనుగూర్చి అటుండి మా కిటికల వచ్చినవార్తలు చాల ప్రమాదకరములు గనున్నవిగాన ఆ సన్న విషయ ద్వారా నం ది హరిని కాపాడుటకు భారతీయు ల్యధికమగు దీక్షతో పనిచేయగలము. 1921 సం॥ జూలై నెలలో లండనుగరమున జరిగిన సామ్రాజ్యసంఘసభలో భారతీయుల గౌరవమునుగూర్చి చేయబడిన తీర్మానము ఆచరణ లానికి రావలసిన, భారతీయుల ల్యధికమగు నాందోళన మొనరింపవలెను. అధినివేశనములలోని భారతీయు లిపుడు గొప్ప ఆపదకు పాలు గానున్నారు.

దక్షిణాఫ్రికా

దక్షిణాఫ్రికాకు కీలకము నెటాలులో నున్నది. అచటి భారతీయులలో హెచ్చుచుండి ఆ రాష్ట్రముననే యున్నారు. నెటాలు రాష్ట్రము దివాలాతీయనున్నపుడు దానిని కాపాడుటకు భారతీయుల నచటికి రావించిరి. దానిని భారతీయులే యధ్య రించి విశ్వసనీయముగా చేసిరి. అచటిభారతీయులలో పలువు రచటకేపుట్టిరి. క్రొత్తగా అచటికి భారతీయులు వెళ్లుచుం నేరు. ఇక కొద్ది కాలములో అచటి భార తీయులందరు నచట పుట్టినవారే అగుదురు. పాశ్చాత్యుల ట్టు గాక ఇప్పుటికిని యింగ్లాండు మున్నగుదేశములనుండి హెచ్చు గా దక్షిణాఫ్రికాకు వెళ్లుచునే యున్నారు. ఇండియానుండి క్రొత్తగా భారతీయు లచటికి వెళ్లకపోవుటవలన అచటికి పాశ్చాత్యులు విస్తారముగా వెళ్లుచుండుటవలన త్వరలో భారతీయులసంఖ్యకంటె పాశ్చాత్యులసంఖ్య అచట చాల హెచ్చి పోగలదు. నెటాలులో తప్పక క్రి న దక్షిణాఫ్రికాలో పాశ్చాత్యులు 15 లక్షల మంది కలరు. భారతీయులు 21 వేలమంది మాత్రమే. పాశ్చా త్యులసంఖ్య రోజురోజుకు హెచ్చుచున్నది.

(1) మొట్టమొదట భారతీయుల నచటికి పిలిచి తీసి కొనివెళ్లిరి. (2) నెటాలుకు భారతీయులనలనే ద్రౌత్యముకలి గినది (3) ఇట్లడచటిభారతీయులలో హెచ్చుచుండి అచట పుట్టినవారే. (4) క్రొత్తగా భారతీయులనుండి ఎరిగిగూడనచ టికి పోనిచ్చుటలేదు. అనువిషయములను కొంచెమైన సాటింప కుండ (1) సాధ్యమైనంతవరకు భారతీయులను తిరిగి యిండియాదేశమునకు పంపివేయవలెను లేదా (2) అచట నున్నవారిని ప్రత్యేకస్థలములందుంచవలెను. వారికి తీసిని నిరోధ ముల నేర్పరుపవలెను. అని అచటిపాశ్చాత్యులు నానాటికి ప్రబలమగు నార్వాటము చేయుచున్నారు. సర్ జాను లాంగు సంఘమువారిని విషయముల నంగీకరించిరి. గాని వారుగూడ భార తీయులకు మిగిలినవారులను నైతికము బోగొట్టడగిన మాచనలనే చేసిరి. దక్షిణాఫ్రికా దొర తనము వారు మాత్రము ఈ సమస్యయందలి ప్రాముఖ్యమును గ్రహించి యంతరక్షణి కాసముల నేమిచును చేయలేదు గాని నెటాలులోని ప్రతి కూల పక్షమువారిదిగరకే ప్రభుత్వమును నిరోధించుటకు పలు సాయలు ప్రయత్నించిరి. వారు రాష్ట్రీయ కాసనసభవారిని వశపరచుకొని కొన్ని కాసముల చేయించిరి. వానివలన భార తీయులకు గల ముఖ్యములగు హక్కులు చాల తొలగి పోవును. గవర్నరు జనరలు సంఘమువారి అనుచరిని యారీతిగా బడయుటకును లేదా విధిలేక యూని యనుదొరతనమువారు ఆసియాఖండ ప్రతికూలచట్టము వామో దింతురనియు వాటిట్లుచేసిరి. గాని 147 వ శక్తను (1909) ప్రకారము ఆసియాఖండసంబంధము లగు కాసములు యూని యను ప్రభుత్వము అసగా గవర్నరుజనరలు సంఘమువారు మాత్రమే చేయవలెనని విధింపబడినది.

నెటాలుకాసనము

నెటాలు కాసనసభవారు కొరకున్న నిబంధనలు.

(1) తై నెన్నులనుగూర్చి తై నెన్నింగు ఉద్యోగి బడులు ఒకసంఘము నేర్పరుపవలెను. అసంఘసభ్యులందరును పాశ్చా

త్యులే యుండవలెను. వారికిప్పుడై అపీలు ఉండగూడదు (దీని నామోదించిన భారతీయుల కిపుడున్న అపీలు అధికారము తొలగిపోవును.)

(2) మ్యూనిసిపలు పట్టణసంఘ నియోజన మికమిడట భారతీయుల కుండగూడదు. (దీనివలన 1896 వ చేయబడిన వాగ్దానము భంగమగును. ఇక నెన్నటికిని భారతీయులకు నియో జనసాధికారముండదు.

(3) డౌన్ ములో పాశ్చాత్యులకుని నిర్ణయముపడిన ప్రదేశ మున స్థలములను భారతీయులు కొనగూడదు. సాధ్యపడదు కొనగూడదు. భారతీయులకుని ఏర్పరుపబడిన ప్రదేశమునందలి స్థలమును పాశ్చాత్యుల కమ్మగూడదు. (నిష్పాదము భారతీయు లకు ప్రత్యేకస్థలము నేర్పరుచుట కెదియే ప్రధానప్రయత్నము) ఇదిఅంతయు ప్రతికూలర ప్రారంభయత్నము ఇం నె వేరినవో చరికొచ్చుటయులను చేసెదరు. ఈరీతిగా అదేశము నుండి భారతీయులను తరిమివేసెదరు. లేనివో రాక్షసుసాంఘిక అర్థికాదులందు భారతీయులను బానిసలుగాచేసెదరు.

భారత, అఫ్రికా దేశములవారు పోష్యము రాయబారము లను జరిపిచో ఏవోమాన్త మేర్పడవలసిని సామ్రాజ్యసంఘసభ లో నూహింపబడినది. ఇట్లడటిరాయబారులు జరుగుచున్నవి. ఇండియావారిలో విరోధము తెచ్చి పెట్టుకొనుటకు అఫ్రికా దొరతనమువారు గోరుటలేదు. కాని భారతీయులందరును యిండియా దొరతనమునకు బానిసయైనగాని యిండియా దొరతనము వారికి బలము చాలదు. గాన నీ విషయమున భారతీయులంద రును యిండియా ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడగలరను.

తూర్పు అఫ్రికా

తూర్పుఅఫ్రికా స్థితి నెటాలులోకంటెను దుర్భరముగా నున్నది. కెనియాను స్వపరిపాలనము లేదు. అది లండనులోని అధి నివేశనకార్యాలయమువారి అధికారముక్రిందనే యుండవలెను. అచట గవర్నరు అధినివేశములకుంట్రి తాతేవారుడుగా నుండ వలెను. ఇందులకు బిటను దొరతనమువారే బాధ్యులు.

భారతీయులకు సమానగౌరవము మాపవలెనను తీర్మాన మును సామ్రాజ్యసభలో బిటను దొరతనమువారు గూడ నా మోదించిరి. అతీర్మానమును వ్రాసిన ప్రత్యేకసంఘమునకు వికృ తము చచ్చిలుగారే అధ్యక్షుడు. అధినివేశముల కార్యాలయము వారిపక్షమున నతడే అతీర్మానము నామోదించెను. అతీర్మాన మును వ్రాసినదిరా తడియైన ఆరకముండే అతీర్మానమునకు కేవలము ప్రతికూలములగు మాచనలు గల రహస్యప్రక్రమ నిచ్చి కెనియా గవర్నరును చచ్చిలుగారే కెనియాకు పంపెను. కెనియా లోని భారతీయుల లారహస్యప్రక్రమనందలి మాచనల కంగీకరించినవో వారికి శాశ్వతమగు దాస్యము లేటస్థింపవలెనను.

నాలుగుముఖ్యముగు యిబ్బందులు

కెనియాలో భారతీయులకు ముఖ్యముగా నాలుగు యిబ్బం దులు కలవు. (1) మేరకప్రదేశమున వారు భూములను ట్రాన్సు ఫరు చేయించుకొనగూడదు.

దీనినిగరించి భారతీయులకు పాశ్చాత్యుల కటుల వాగ్దానము చేయబడి నది. ఆవాగ్దానము 1903 లో ఎలిజన ప్రభువు చేసెను. భూములను పాశ్చాత్యులకే యియ్యవలె నని యున్నదిగాని భారతీయులకు ప్రతికూలమగు చట్టమును బిటను దొరతనము వారంగీకరింపరని గూడనక్ష దు వ్రాసెను. గాన మొదట భూమిని పొందిన పాశ్చాత్యుడు పిమ్మట దానిని భారతీయునకు ట్రాన్సుఫరుచేయుట కెట్టి ఆక్షేపణయును కనబడదు. కొనుటకు భారతీయులకు హక్కు కలదు. ఆ హక్కును తొలగించుటకు క్రొత్తకాసము చేయ వలెను. ఇటులండే ఎచటైన భారతీయులకు భూమి ట్రాన్సు ఫరు చేసినదానిని రద్దుపరచుటకు 1915 లో గవర్నరు కధికార మియ్యబడినది. ఇపుడు దాని నమలుజరుపుచున్నారు. ఇది కేవల మన్యాయము.

(2) భారతీయులు నివసించుటకును వ్యాపారమునకును గూడ ప్రత్యేకస్థలముల నేర్పరచిరి.

3. భారతీయులకు నియోజకవర్గమున సమాసాధికారము నిచ్చుటలేదు.

4. కెనియాను కేవలము బ్రిటిషు స్థానముగా నిశ్చయి టకు భారతీయుల నచటికి రాకుండ చేయుచున్నాడు.

ఆరన్నముగు గొప్ప ఆపద

ఈ నాలుగు నిబంధనములన గొప్ప ప్రమాదము కలదు. ఇకనుండు భారతీయుల నచటికి కాపాడుకపోయినవో నచటి భారతీయు లసహాయులగుదురు. అప్పుడు వారికి నానుమాత్రము లగు సాకర్యముల నిచ్చెదరు. ఈరీతిగా ప్రాచీనకాలము నుండియు భరతఖండమునకును తూర్పు అఫ్రికాకును గల సంబంధ

మును వారు తెంపివేయ జూచుచున్నారు. కెనియా ఉగాండా, టాంగానీయా, నాంజిబారులలో యీపద్ధతి నేర్పరచెద మని చర్చిలుగాను స్పష్టముగా నుడిచిరి. ఉగాండాలోను కంపాల లోను ఇట్టి పరిస్థితులే యున్నవి.

ఫిజి

ఫిజిలో పాశ్చాత్యులు 100 కి యిద్దరున్న సామ్రాజ్య సంఘటి ర్మానము నంగీకరింపమని వాటికిలకే ప్రకటించిరి. ఈ రీతిగా భారతీయులకు సమానస్వాతంత్ర్యము నిచ్చుచు చేయ బడిన తీర్మానమును అధినివేశనకార్యాలయమువారి టెలు నిరస యోగము చేయగలిగినవో ఇండియాకు చాలవోని కలుగును. సిద్ధాంతమునందుమాత్రమే గాక ఆచరణపూర్వకముగ బాతీయ సమత్వ మేర్పడకున్నచో భారతీయులు శాశ్వతముగ బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందుంట కంగీకరింపరని యిండియా దొరతనము వారే తెలుప వలసిన ఆరకు కలిగినవి అట్టిప్రకటనముతో నన్ని యును చచ్చబడును. ఇందులకు కారణభూతులగు దక్షిణాఫ్రి కావారికిని లండనులోని అధినివేశనములవారికిని గూడ తమ అకజ్ఞత తేటతెల్లము కాగలదు.

వెల సులభము.

ఫల మధికము.

ఏలూరులో గొప్ప మేడ లాటరీ మాటూరి బ్రహ్మన్న గారి కుమార్తె సర్వేశం తాలూకు మేడ. రూ 16,500 లకు లాటరీ చీటి 1-కి రు 5 ల చొ॥ 3,300 చీట్లు

అయ్యలారా!

కృష్ణాజిల్లా, ఏలూరు పెద్దలబారులోని మ్యూనిసిపలు నెం 143 రు కలిగియుంట్టి రెండేతెట్టులు గలిగిన నాలు మేడను ఆదాల బీరునాల ఫిటింగున్న, ఫలము సహా లాటరీ మూలముగా విక్రయించుచున్నాను. 1922 వ సంవత్సరము ఫిబ్ర వరి 10 వ తేదీనుంచి చీట్లు విక్రయించుచున్నాను. చీట్లు పూర్తి యగుచున్నవి. లాటరీ చీట్లు యాత్రు పూర్తియైన వెంటనే లాటరీ కలిపే తేదీ పత్రికలలో ప్రచురపరచి యేలూరుపట్టణ ములో ఘరానా మనఘ్యుల యెదుట లాటరువేయబడును. గనుక ప్రతివారును వారి వారి యస్వస్తుముల నిర్ణయించుకొనుట కిది మంచితరుణము. త్వరపడుడు. తరుణము మించిపోయిన తరువాత పశ్చాత్తాపపడిన లాభములేదు. లాటరీ చీటి ఒకటికి రూ 5 లు మాత్రమే. ఇంకా పూర్ణగతయిన బిస్మిల్లున్న, విభగ ములన్ను కొరవారు మా యేజంట్లకల్లగాని నేరుగా నాకు వ్రాసిగాని లేలునుకొనలయును. ఈ చీట్లకల్ల వనూలు ఆయ్యో సామ్యు కృష్ణాజిల్లా యేలూరు పెంట్రలో కో ఆపరేటివు బ్యాం కిలో నుంచబడును.

2. ప్రతిగామమునందును మంచి యేజంట్లు కావల యును. మంచి కమీషను ఇవ్వబడును. వివరములు కొరవారు యీక్రింద సంతకముచేసినవారికి వ్రాసిగాని, స్వయముగా వచ్చి గాని తెలుసుకొనవచ్చును. (189)

ఏలూరు } మాటూరి సర్వేశం, కృష్ణాజిల్లా. } మేక హక్కువారుడు. 1-7-1922.

“తెలుగు సంక్షిప్తలేఖనము”

మీరు ఇల్లుకడలకనే తెలుగు మార్పుచేయు నేర్పుకొని భాషాసేవచేయవచ్చును. దినుసున కొక గంట పని. “పోస్టు క్లబ్బు నిమిత్త మణాబిల్ల పంపించండి!”

(13) ఇకఫర్లేమక బ్యూరో, కాకినాడ.

సిఫలిన్, సెగరోగముకు (157) పూచీయై న టే ప ధ ము

ఎట్టి విధ సిఫలిన్, సెగరోగములచే స్వయముగా నను భవించు చున్నను, లేక వంశ పారంపర్యముగా అనుభవించు చున్నను, 7 దినములలో పూర్తిగా కుదురు. కుదురని పక్షమున రెండింటిల వైకము వాపనియ్యబడును. సెగరోగినివారికి వి. పి. ఖర్చుతో సహా బుడ్డి 1-కి రు 3-0-0 సిఫలిన్ టేపధము ” ” రు 4-8-0 ఉత్తరములు ఇంగ్లీషుభాషలో వ్రాయవలెను. HAKIM ABDUL HAJEE, P. O. Ramtaul, Darbhanga North Behar

4 వ నెల్లూరుజిల్లా సహకారసభ

నెల్లూరు జిల్లా సహకారసభ జూలై 24 వ తేదీ మధ్యాహ్నము మూడుగంటలకు నెల్లూరునందు ప్రాంత వయ్యూసు సామెటిలోను ప్రతినిధులు 50 మందిని, ఇంకా అనేక గొప్పవారును హాజరునుండిరి.

కార్యక్రమమును ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు డ్రైను-రా-శ్రీ చ. విశ్వనాథరావువారు ప్రారంభించి తెనుగున తవడిగోప వ్యాసమును పఠించిరి.

జ-రా-శ్రీ మై చెంగయ్యపంతులుగారు సభాధ్యక్షులుగా జ-రా-రా-శ్రీ కె. వి. రాఘవాచార్యులు టి. వల్లభాచారిగారు సెక్రటరీలుండిరి. తదనంతరము, జిల్లా బ్యాంకింగు యూనియను ప్రెసిడెంటుగారు, సభాధ్యక్షులు డ్రైను-రా-రా-శ్రీ చెంగయ్యపంతులుగారు తెనుగున సుపర్యపించిరి. వారు సేతగాండ్ల సంఘములు ఏకేషముగా స్థాపించి వలసినట్లున్న, సామగ్రిలను చేయు సంఘమున్న నెల్లూరు పట్టణమున గృహనిర్మాణసంఘ మొకటిన్న, అధికము నున్న తిచ్చేయుట కొక సంఘమున్న యీ జిల్లాలో ముఖ్యముగా స్థాపించవలసినదిగా కోరిక వక్కాణించిరి.

అటుపిమ్మట లేబారు, గండవరం, కొండాపాళెం సంఘముల రిపోర్టులు చదువబడెను.

పీఠిక ప్రతినిధులందఱు చేరి చిత్తుతీర్థానమును ఏర్పాటుకొనిరి.

మలుసటిదినము సభ్యులందఱును ఉదయము 8 గంటలకు సభ కూడిరి. మధ్యాహ్నము 12 గంటలవరకు చిత్తుతీర్థానములగురి చర్చ జరిగెను. ఈకింది తీర్మానములు సభచే సంగీకరింపబడెను.

తీర్మానములు

1. ఎ. సహకారసంఘములు ధారాశ్రమగా స్థాపించుటకు విశేషప్రయత్నము ఆశక్తిక మై యున్నందున, యీజిల్లాబ్యాంకింగ్ తాము ఎత్తువ దీపాజిల్లు చేయుచు నితరులను పట్టు చేయుటకు ప్రోత్సాహపరచవలసినదిగా నెల్లూరుమండల రాసులను ఈ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

బి. బీదవాడను, జడ్చర్ల తరగతివారును, దీపాజిల్లు కంటుటలేదు గాన వారి ఉపయోగాగర్హమై, వధుర, రామనాథ్ సింగ్రాట్ బ్యాంకింగ్ ప్రకారం "ప్రాపడెటు ఫండు దీపాజిల్లు" పద్ధతి యీజిల్లాబ్యాంకింగ్లో ఏర్పరచుట యుక్తమని యీసభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

2. ఈజిల్లాలోని లోకల్ బోర్డులలోనున్న, మునిసిపాలిటీలలోనున్న నిలువపున్న ప్రావిడెంటు ఫండును సర్కారు గారుకనూలుచేయు అవకాశ దీపాజిల్లును ఈజిల్లాబ్యాంకింగ్లో పాజిట్టు చేయుటకు ఆయా దీపాజిల్లుమెంట్లకు గవర్న మెంటు గారు అధికారవిమర్శలయినది యీసభవారు కోరుచున్నారు.

3. సామెటివారు సభ్యులకిచ్చే అప్పులపై యిప్పుడు చేజ్ డ్విట్లు చాలా హెచ్చుగా నున్నది గనుక, అసలుజడ్వి, అప గడగడ్వి, పూవుపుల్లె ప్రకారం వుండవలసినదిగానున్న, జడగడ్డ నడున నూతనజడ్వి పూర్తిగా తగించుటకు నిలువేయిల అపరాధముగడ్వి అయినది రు 1-కి నెల 1-కి 2 వైసలు యెరువ నూలుచేయుట యుక్తమని యీసభవారు అభిప్రాయ పడుచున్నారు.

4. ఈసంవత్సరం జిల్లాబోర్డువారును ప్రెసిడెంటుగారును జ-రా-రా-శ్రీ ఆమందర్ల కృష్ణరావుగారు మన యుద్ధ్యక్షము వాడ కరుణించి డిస్ట్రిబ్యూషన్ రైల్వే సెన్సెకు సంబంధించిన రు. 10000 ను ముజిల్లాబ్యాంకింగ్లో దీపాజిల్లు చేసినందుకు మనము వారికియే కృతజ్ఞము. వారు తరిమూరెత్తేసన్న వైకము గాడ జిల్లాబ్యాంకింగ్లో దీపాజిల్లు చేయుదుని వారిని ఈసభ వారికి ప్రసాదించుచున్నాము.

5. పరపతి సంఘముల ననుసరించి రిజిస్టరు కాబడిన నెంట్రిక్ బ్యాంకులు, డ్రెస్టుఫండ్లు, దీపాజిల్లుచేయుటకు తగిన స్థానము లని అభిప్రాయపడుచు అట్టి ప్రయత్నములను నెట్రిక్ బ్యాంకులలో ధారాశ్రమగా నండుటకై! ట్రస్టు ఆప్టును అందు ననుసరించి హోమోస్టోవారు చేసిన రు ల్లులనున్న సవరించవలసినదిగా యీ సభవారు సర్కారువారిని కోరుచున్నారు. ఈ విషయమునందు చట్టములో చేయుట వలసిన సవరణలు చేయుటకై తమ చర్య ప్రయత్నించవలసిట్లు చట్టసర్వాణ సభలో జిల్లాప్రతినిధు లగు మ-రా-రా-శ్రీ టి. వి. కేషగిరి అత్యధికారినిని కోరవలసిట్లు యీసభవారు అభిప్రాయ పడుచున్నారు.

6. పరపతిసంఘమునకు ఆరుమైళ్ల దూరమునకు మించకుండా పోస్టాఫీసు తప్పక వుండవలయునని యీ సభవారు అభిప్రాయపడుచు పరపతిసంఘము బండు యీ దివిగ్రామములకు సామీప్యమున తపాలాఫనులు లేవు గనుక వాటిని ఏర్పాటుచేయుట యుక్తము గనుక ఆద్రకారం గవర్న మెంటు వారు శీఘ్రకాలములోనే యేర్పాటుచేయుదుని యీ సభ వారు కోరుచున్నారు.

1. మినగల్లు 2. కొడూరు 3. కేడూరు 4. ఆమందర్ల 5. చిన చెరువూరు 6. గండవరం 7. యల్లయపాళెం 8. దండి గుంట 9. కేగూరు.

7. పంచాయితీలేని గ్రామములలో సహకారసంఘము వారు గ్రామ పాలకుత్వత, స్వేచ్ఛ మరమ్మత్తులు, ప్రాంత విద్య, గ్రామోపయోగపరిశ్రమలు, సేవు పాఠశాలలు, పీట్లను ఏర్పాటుచేసి జరిపించుట యుచితమని యీసభవారు అభిప్రాయ పడుచున్నారు.

8. బీదలకును, జడ్చర్లతరగతి వారిని గృహనిర్మాణ సంఘములు ఏర్పాటుచేసి అందులకు కావలసిన ధనమును తక్కువకడ్డితో ధారాశ్రమ అప్పులుయిచ్చి దీర్చు వాయిదాల మీద కనూలు ఏర్పాట్లు గవర్న మెంటువారు చేయవలసినదిగా యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

ఆదిమాండ్ర సహాధర ల ను ప్రతి గ్రామములోని సహకార సంఘమును ధారాశ్రమ మెంబర్లుగా చేర్చుకొని వారికి కావలసిన అప్పులు బట్టాదాచేయుట యుక్తమని యీ సభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. ప్రామములలోనైన సహకారసంఘమువారు ఆదిమాండ్రులను చేర్చుకొనుట తమకు యిచ్చింది అని చెప్పినయెడల అప్పుడు ప్రత్యేకసంఘము వారికి ఏర్పాటు చేయవలసినది.

9. బొంబాయి పరగణాలలోవలె చెన్నపురి పరగణాలలో గూడ మని-ఆర్డరు కమిషను నూటికి 75 వంతున సర్కారువారు పరపతిసంఘములకు రాయితీ చేయించవలసినదిగా యీ సభవారు ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

10. గ్రామ సంఘములలో మెంబర్లును పంచాయితీ దార్లును క్రమముగాను, సకలములలోను వీరు తీసుకొను ఋణములను చెల్లించుటలో తగుమైనకర్త విహించవలసినదిగా యీ సభవారు ప్రోత్సహించుచున్నారు.

11. మునిసిపల్ వుక్యేగీయులు, గవర్న మెంటు ఉద్యోగీయులు సంఘములలో, మెంబర్ల జీతములలోనుండి వారు సంఘములకు చెల్లించవలసిన అప్పులను నెలసరి వాయిదా బాపతులను మినహాయించుటకు తగిన ఏర్పాటును హ్యూసిషా చేర్చుకొనెను, వారివారి దీపాజిల్లుమెంటు అధికారిలోను, చేయుటకు గాను సర్కారువారిని ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

12. ముజిల్లాలో ధాన్యము మోజుకుచేయు బ్యాంకింగ్ ఒకటి (Grain Bank) ఏర్పాటుచి బీరైతులకు సాగుకు లేకుండు ధాన్యము రైతుల కవసరమయినప్పుడు పంచివెట్టుచు పంపిచేయుట యుక్తమని యీసభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

13. ఈ సహకారసంఘముల సభ్యుల నాక్ కో-ఆపరేటివు యిక్సోన్యూరెస్సు సంఘమును ఏర్పాటుచేయుట యుచితమని యీ సభవారు అభిప్రాయము.

14. ప్రతి కో ఆపరేటివు యూనియన్ కు ప్రాన్సి యల్ కో ఆపరేటివు యూనియన్ కు affiliate చేసుకొనవలసినదిగా యీసభవారు కోరుచున్నారు.

15. యీజిల్లాలో యెరువు వుత్పత్తిచేసి కృతసాయ దార్లుగ న్నయుచేయు గలందులకై యీ జిల్లాలో యెరువులను జమచేసి ఎరువు తయారీచేయు సంఘము యేర్పాటుచేయుట ఆవశ్యకము.

16. ఈ జిల్లాలో నూలుగడుపుట, వస్త్రములు చేయుట మొదలగు (Cottage Industries) గృహపరిశ్రమలను కృద్ధి చేయుటకై ప్రతి సంఘమువారును ప్రామకొనిట యుక్తముగాన, అందుకు కావలసిన కర్తవ్యలను ప్రయత్నించగలరు చేసే మెంబర్లకును యితరులకును తగు సహాయము చేయుట అవసరమని యీ, ప్రతి సంఘమువారును వారివారి సందర్భము లనుసరించి తగు వ్యర్థములను తీసుకొనకుండా భరించేటగు యేర్పాటు చేసుకొనవలసినదని యీ సభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. ఇందు నిమిత్తం కావలసిన ప్రత్తియు, యెరువును, సహకారోద్యోగీయులు తెప్పించి సంఘములకు న్నయుచేయవలసినదిగా ప్రార్థించుచున్నారు.

17. యీజిల్లాలో (వ్యాపాసమితి) అను సంఘము యేర్పాటుచేసి ప్రతి సంఘమువారికిని కావలసిన అన్ని రస్తువుల

ను వారి వ్యాపార తెప్పించుకొనే యేర్పాటుచేయుట యుచితము గాన అట్టి సంఘమును యీజిల్లాలో నొకచోని యేర్పాటుచేయుట ఆవశ్యకమని యీసభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

18. పరపతిసంఘము గాక యితరసహకారసంఘములు యేర్పాటుచేయుట ఆవశ్యకముగాన, అట్టి సంఘములను స్థాపించవలసినదిగా దీపాజిల్లుమెంటువారిని యీసభవారు కోరుచున్నారు.

(ఎ) నెల్లూరు గ్రామములో పాలు న్నయు చేయు ఒక సంఘమునున్న, ఆమందర్ల గ్రామములో కట్టెల నడువవారికి ఒక సంఘమున్న యీజిల్లాలో పశువులను వృద్ధిరచుటకై లేక Cattle breeding Society యేర్పాటు చేయవలసిదిగా యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

19. యూనియనుల సాధ్యచయనంతవరకు దీపాజిల్లు మెంటు వారిమీదనే ఆధారపడక స్వేచ్ఛగా నుండుట యుక్తమని యీ సభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

కడపట, అస్సిపైటు రిజిస్ట్రార్లు వారైన మ-రా-రా-శ్రీ వి. రామయ్యపంతులుగారు తమయొక్క ఉద్దేశ్యములను చెప్పి, యూనియనులను వృద్ధికి తెచ్చుటయందు తమకు సాధ్యమైనంతవరకు సహాయముచేయునట్లును, ఉద్యోగులు కాని యితర సహకారులు సభయందు చెప్పిన విషయములను గమనించి తమకు సాధ్యమైనంత సహాయము పడునట్లును కోరిరి. అధ్యక్షు నకు వందనము లర్పించుట మధ్యాహ్నము 1 గంటకు కాసేపు ముగిసింది.

కర్నాటికున్న వెండరీ టు. నూపణకోరుట.

ప్రభుత్వ ప్రకటన.

కర్నాటికున్న వెండరీ అను వనామృదు అబ్బలు అవారు సాహేబుగారు ఆహ్వానోద్యమమునందును భిలాఫతు ఉద్యమమునందును అధికముగ జోక్యము కలగ జేసికొనుచుండెనని ప్రభుత్వమువారికి తెలియవచ్చెను. ప్రభుత్వమువారి హెచ్చరికలను వీరు గమనింపనందున 1922 సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 21వ తేదీ నుండి వీరికి ఫించను ఇవ్వకుండవని ప్రభుత్వమువారు తీర్మానం సంగీకృతముచేసి వీరి క్రి. దివిధమున తీమాపణకోరుచున్నారు.

“ప్రభుత్వము వారికి కృతీరేకముగ ఆహ్వానోద్యమమునందు జోక్యము కలగ జేసికొనుచుండుట చింతిల్లుచున్నాను. ఇంకొక ప్రభుత్వము వారికి కృతీరేకము గు ఉద్యమములందు పాలు వున్నుకొనను. కావున నన్న తమి. చి వాకు ఇవ్వకుండు జీతము 42 12-0, ఇంటి అడె అలవచ్చు రూ 16-10-8 తిరుగ ఇవ్వవలయునని ప్రార్థించుచున్నాను. ఈతీమాపణకు ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించి జూలై 1 వ తేదీ నుండి పించు తిరుగ ఇచ్చుటకు ఉత్తరువు లొసగిరి.”

అంతర్జాతీయ కార్మిక సభకు గూర్చి మాట్లాడుచు జీ. హెచ్. మేతాగా రిల్లు చెప్పిరి:—ఇండియా యొక్క సారిక్రామిక వాణిజ్యప్రామాఖ్యమునట్టి 12 వివిధ ప్రభుత్వప్రతినిధులతో గూడిన అంతర్జాతీయగవర్నమెంటు గవర్నమెంటులో ప్రత్యక్ష ప్రాతినిధ్యము ఇండియాకు లేకపోవుట విచారకరము. కార్మిక సమాజము అసలు ముఖ్య సమస్యను గమనించలేదు నైభాగములయందు చేయుచున్నారు.

నిజమైన కార్మిక సభ

అధికారులను, పెట్టుబడిదారులకును మరతులను, వినిపించు వాళ్ళు, స్వాతంత్ర్యముగ నున్న జీవనమే నిజమైన కార్మిక సమస్య. ఇకముందు యుద్ధము జరుగక శాంతి యుండవలయునన్నచో ఆ యధికార ముండవలయును. కార్మికసభ ప్రస్తుతము పెట్టుబడిదారుల అభిప్రాయములతో గూడుకొనుటచే కార్మికులకును, పెట్టుబడిదారులకును తగవు గల్గును. కార్మికులకర్తవ్యంబులను నున్నగాని కార్మికులకును, పెట్టుబడిదారులకును పోరాటము తప్పవని జోసెఫ్ బ్యాప్టిస్టాగా రనిరి. అంతర్జాతీయగవర్నమును కార్మికులు చక్క-బెట్టుకొన సమర్థులైన, వీరి రిగువురును పోరాట ముగడను.

బొంబాయి కార్మిక నెడలు ప్రకారము ప్రస్తుతము నామ కార్మికు 9 కార్మికసంఘములు గలవని తెలియుచున్నది. ఇందులో 27675 సభ్యులు గలరు. అన్యాయదారులలో 10 సంఘములు గలవు. 24135 సభ్యులుగలరు. రాజధాని తగ్గిన భాగములందు రిసంఘములు 61 X 5కి సభ్యులుగలరు. ప్రస్తుతము బొంబాయిలో యంత్రాలయములలో జనిశేయువారి సంఘములు చురుకుగ పనిచేయునని లేవు. బెల్గాండులో మే నెలలో 15 పారిక్రామిక తగాయదాలు గల్గినవి. 1500 సమ్మె గట్టిరి.

సమకాలికాభిప్రాయములు

చేతుల అపరిమితత.

చేతులు అపరిమితముగా నుండుటచే నెట్టి హాని కలుగునో జనులు సాధారణముగా గుర్తించజాలరు. వాస్తవము లను పరిశీలనగా కడుగుకొనకపోవుటచేతనే అనేక వ్యాధులు వ్యాపించుచున్నవియు తన్మూలమున జనులు పలుగురు చనిపోవుట తటస్థమగుచున్నదియు ఒక ఘనవైద్యుడు అభిప్రాయపడుచున్నాడు. పాలక పిడుగువారు గాని, మాంసము కాంక్షగూలు మొదలైన వస్తువులను అమ్మువారుగాని, వంటలు చేయువారుగాని తమ కంఠమును అపరిమితముగా నుంచుకొన్నచో మితిలేని అపాయమును వారు చేయుదురు. విషజ్వరమునకు గాని కలరా మొదలైన వ్యాధులకు సంబంధించిన నూత్నశాస్త్రము చేతులలో అంటుగొని యున్నచో అవి నిమిషమిమమునకు అంతభాగముగా కృత్రిమము చేయుటచే ని అపకారమును జనులకు కలుగజేయును. డాక్టరు ఐర్ అనుకొనవైద్యుడు లైఫాయడు అను విషజ్వరమునకు సంబంధించిన నూత్నశాస్త్రము దేవునిమిది మిడిలినీ సర్వులమైన పాలలో పడవేసెను ౨౪ గంటలలో అవి ౬౨,౦౦౦ అయ్యెను. ౪౮ గంటలలో అవి ౮౦,౦౦౦ అయ్యెను. ఒకవారము దినములలో అవి ౧౦,౩౦౦ ౦౦౦ అయ్యెను. ఒకవారము దినములలో అవి ౪౮౦,౦౦౦,౦౦౦ వలెను కృత్రిమముగా నుండుటకు అవకాశముగలవారు సయితము తమచుగా తమ వాస్తవములను పరిశీలన చేసికొనకుండుట తమ స్వయముగా కష్టపెట్టి ననియు, ఇక సామాన్యజనుల గూర్చి చెప్పవలసిన దేమున్నదిని ఆ వైద్యుడు ప్రస్తావించుచున్నాడు. ఇట్టి సంకల్పములలో మిథాయిరుకాణములు, పూటకూలియిండ్లు మొదలైన పరికరములలో పరిశుభ్రత యెట్లుండనో మనము ఊహించుకొనవచ్చును. కాని చేతులను పరిశుభ్రముగా నుంచుకొనుట యంత అసంశ్యకమో మనము మనబిడ్డలకు చక్కగా బోధింపవలయును. కాని ఈస దగ్గమున ఒక్క సంవత్సరము గూడ మనము జ్ఞాపకము పెట్టుకొనవచ్చును. నూత్నశాస్త్రము ఎంత త్వరగా కృత్రిమమునో సూర్యాన్ని సోకినపుడు అవి అంత త్వరగా నాశము చెందును. ఎట్లయినను చేతులను శుభ్రము చేసికొనక తినెడు పద్ధతయొక్కదా బట్టిన నక్కడ. ఏది పట్టిన నది తినెడు పద్ధతయొందుచిది కాదని మనము గ్రహించవచ్చును. పూర్వచార పరాయణుడగు ఏ హిందువును కాళ్లు చేతులు శుభ్రము చేసికొనిది యేమియు భుజింపనొల్లదు నవనాగితునికి ఇది యొక నెట్టిగా గానిపవచ్చును గాని ఆర్యోన్మయముగా ఆలోచించినపుడు అపద్ధతి యెంతో శ్రేష్ఠమైనది గదా! (భక్తసాధన)

రేపల్లె కుగ్రామమే

రేపల్లెనుండి శ్రీకృష్ణమూర్తి పావనవాచు స్మరణకు వచ్చుచున్నది. రేపల్లె సాక్షాత్ శ్రీకృష్ణమూర్తి లీలలుగావించిన పురయందు. అట్టి అభివాసముల కృష్ణాజిల్లాలోని రేపల్లె వారికి మునిసిపాలిటీ అను కుదుగుటకు స్థాపనము కలన సంధించి యుండిన దుస్థితి తొలగింపబడినందుకు సంతోషించుచున్నాము. కర్ణాటక ద్వారా గల పుట్టిన రేపల్లెలో మునిసిపాలిటీ నుంచుటవలన, అస్సామములు వెలల పాలైపడి చదుకరులకు విధి తము. అట్టి మునిసిపాలిటీని నేటిదినము మొదలు పన్నెండు వారు రద్దుచేసి తొలగించినందుకు వంధకార్థులగుచున్నారు. 1920-న సంవత్సరము నెప్టంబరు నెలలో స్థాపించబడిన యీ మునిసిపాలిటీ ఎన్నటివరకై పట్టణాధిపతి పరిధిలోను, నగరాభివృద్ధి గాంధిక పోవుటయే రద్దు చేయబడుటకు కారణము. ఏరి పోవక క్రింద నున్న వైద్య విద్యాలయములు నుండు తాలూకా బోధువారి పరిమళును రేపల్లెకు పట్టిన అద్భుతము చీరాలవారికి ఒట్టుమి చాల శోచనీయము. రేపల్లెకంటె పేరాలవారు పట్టుదలతో గోలిదీ, గావించిన ఆందోళనము ఉపేక్షకు ప్రాయశ ప్రమేయమైయుండుచో, దయాను కలగు ఏలినవారు పక్షాధిపతులు అను అపవాదమునకు ఆస్పదగును. ఇది అనపేక్షితము. రామెన్నివిధముల విన్నవించుకొనినను తమ మొరలు పాటింపబడుటలేదను, చీదరగల్లనో, దుగ్గలగో, ఏలినవారి దృష్టిలో అనుచితమని గోచరించిన ఆందోళనము గావించియుండిన ఒకరికి అట్లు, మరొకరికి ముక్కు, అనుతారతమ్యాగోపణకు చోటికొనక చీరాలవారిట్లు నైతము కృతమాపకంబుచున్నాము. వనవాస ముచేయుచుండు చీరాలవారి కనకరంబి వారి అభివృద్ధిను సరవేర్చిన యెడల, చీరాలవారు చిరకాలము కృతజ్ఞులై యుండురు. —ఆంధ్రప్రభాకర.

ప్రేపల్లె మ్యూనిసిపాలిటీ.

దీనిగర్భకుగూర్చిన ప్రకటనసంఘమువారి కృత్యము ఫలాంతరమున ప్రకటితము. ప్రేపల్లె ఇంగ్లీషునామముగా గ్రీకుమునఁ బరిగణింపబడును. అనాశ్రితకమని మొఱవెట్టుచున్నచో, బలవంతముగ మ్యూనిసిపాలిటీనిపెట్టి రెండేడ్లుపాపించినను, తుదకు అనకరమనిపించి, రద్దుపరుచుటలో చెన్నపురిప్రభుత్వమువారి సహాయము, క్రొత్తగా రాజా విశదమందిన మంత్రి రామాయణింగారిబుద్ధియు అభివృద్ధిచేయవలయు కాకుండగాలభ్య ప్రేపల్లెమ్యూనిసిపాలిటీని మాత్రము రద్దుచే నుటకును, చీరాలనితి యథాప్రకారముచుటకును, గారణము లగోచరముగ నున్నవి. చీరాలవారు మాడిన పూర్వీకులన సభి కారులయ్యారామనకుఁ దప్పక గురియైయుండవలయు ననుట నిస్సంశయము అధికారులదృష్టి ప్రేపల్లె చీరాలల విషయమున నిత్యత్యాగముగ, నిత్యభిన్నముగ నింత నిష్పాక్షికముగఁ బ్రకటింపబడు వింతకన్న నేటికాణమేమి యంద లది? పాలకు లెప్పుడు అనుభవాభివృద్ధియుగ నుండవలయునో కాని నిగ్రహమే మాలనూతముగ నుంచుకొనుట పాలనమున కవశ్యముగ నుండరా? (హితకాంక్షి)

నిషేధకోద్యమము, అమెరికా

అప్తరుప్రభృతి యభిప్రాయములు.

అమెరికాలో పశ్చిమము గాంధ్యుచుండిన అప్తరుప్రభృతి ఎం. పి. వద్యపాన నిషేధమును గూర్చి తన యభిప్రాయముల నీ విధముగ చెలిపెను. “నేనుగాని నాభర్తగాని వద్యపాన నిషేధమును గూర్చి కనుగొనుటకు ముగ్ధులమై యున్నట్టికీ రాలేను. వచ్చిన తరువాత వివరముల నన్నిటిని కనుగొనుటకును పూనుకొనలేదు. కాని నేనెటులతోను, కాంగ్రెసువారితోను, ప్రజానాయకులతోను, శ్రీయుద్ధయ నాయకురాయితోను, కలసిమాటలాడుట తటస్థమిది. “అందరును ఏకాభిప్రాయముగ లేరు. అగ్లో కాన్సు దేశమునం జట్టి విషయమునం దేకాభిప్రాయముఁడుట దుర్లభము భాగ్యవంతులు కావలెన్న కావలసినంత త్రాగవచ్చునని నాతో చెప్పిరి. కాని నేనుమాత్ర మిష్టమును మాడలేదు. నిషేధకాననుమతులలోనికి వచ్చిన తరువాత కార్యము ఆర్య ప్రజాసంఘములు మున్నగు వాని ప్రచారము అవసరమలేకున్నది. ఈసంఘముల నాయకులే యీ విభిన్నాభిప్రాయము నాపు తెలిపిరి. చీరవారు ఈ దుర్భాగము పోగొట్టుకొని నుభయముగ నున్నారు. ఫలితము మొత్తము మీద బాగుగ నున్నది దృఢముగ జెప్పవచ్చును. భాగ్యవంతులు కాన ననుమతు విధియుగ ప్రకర్తించుచుండిరిని కొందర కాగ్రహము గలుగుట నేను కనుగొంటిని గాని అందువలన నప్తరుప్రభృతి భాగ్యవంతులే. “త్రాగవారు కాని త్రాగినవారు కాని నురల సారాయి వర్తనమును ప్రారంభింప వలెని కొరుకులేను. ఇంగ్లాడులో మాత్ర మిది విధియుగ పరిణమించుచున్నది. వద్యపాన నిషేధమును ప్రతిపాలకును నేర్పాటులు ఇంగ్లాడులో జరుగుచుండుట నేను చూచితిని. త్రాగుడు దుర్భాగమును వదలి పెట్టినందున అమెరికా ఖండము ప్రపంచమునందు ఒక గొప్ప స్థానము నాక్రమించినది. నేను ఇంగ్లాడుకు వెళ్లిన తరువాత నిషేధమును గూర్చి యాందోళన చేయగూడదా యని యిచ్చట కొంద రడుగుచున్నారు. స్థానిక సంఘములకు స్వాతంత్ర్య మిచ్చుట యుక్తమని నాతలంపు. అది ప్రజాస్వామ్యపు పద్ధతి నుండును. అమెరికాలో నున్నంతటి ప్రజాభిప్రాయము ఇంగ్లాడులో లేదు. తపాలలో ఉత్తరములు సరిగా జేరుటలేదని చిరునామా దారులు, ఉత్తరములను వ్రాయువారును సంయుక్తపరకావల లో ఫిర్యాదుజేసిరి. పత్రికలయందు ఈవిషయమై వ్యాఖ్యలు జేయబడినవి. వైకోర్టువారుగూడ తమ తీర్పులకుండు నూచించిరి. ఈ ఫిర్యాదుల నన్నిటిని కనుగొనుటకు స్వయముగ సంయుక్తపరకావల పోవుమాస్తరు జనరలుగారు స్వయముగ విచారించుచున్నారు. తపాలబట్టాదారుల ఇప్పుడు నామార్కులపై ఉత్తరములు తప్పకుండా జేరుచున్నవని యనుచున్నారు. ఇటీవల ఎరిసండ్ల ఉత్తరములు జేరుటలేదని ఫిర్యాదులు జేయబడినవో వారికి పోస్టుమాస్తరు జనరలు 500 ఉత్తరములను తపాలలో బంపిరి. ఆ ఉత్తరము లన్నియు వారికి జేరినవి. ప్రతి ఉత్తరమున నురవీరముగ గమ్యస్థానము జేరెను.

ఒక గొప్ప పాఠశాల

(సి. రాజగోపాలాచారిగారు)

గాంధీయజాత్యుని కార్యచరణమునకును బాంబు గుండ్రము ప్రేలు వారియద్దేశ్యములకును గల తారతమ్యమును గూర్చి కొంతవారు ఈ విధముగ దేశమును గల్గించుకొనినట్లు విదితమగుచున్నది. భారతదేశములోని ఇంగ్లీషువారిని శంకిన మనకు హాయి నుండునని బాంబు గుండ్రము తలంచిరి. వారిని కొట్టకయే, వారికి గాయముల గలిగింపకయే వారి వర్తకమునకు అభ్యంతరముల గలిగించిన నే మనకు విముక్తి గలుగునని గాంధీ మహాత్ముని తలంపు. మహాత్ముని సిద్ధాంతమీ విధముగ నున్నదని తలంచుట తప్పు. కాని ప్రాతః సక్రమాందోళన-భిక్షాటన ఆగ్భాటము గంభీరోపవ్యాసములనియు, గాంధీయజాత్యుని సిద్ధాంతము చేరు ఆయాధములు లేననే వికల్పము గలిగించుట యనియు తలంపుట. ఈ యభిప్రాయమును సత్యాగ్రహ భిక్షమునకు ప్రతిపాదముగ నున్నది. మహాత్ముని సిద్ధాంతములుగాని ఉద్దేశ్యములుగాని ప్రేమవైననే నాధారపడియుండును. మన స్వభావమును ప్రేమ అగ్నియని అతని యభిప్రాయము. ద్వేషము, అమానుషము, హింస, స్వభావ భిక్షములైవిగావు అన్నిటిని సరియైన మార్గమున పెట్టుటకు ప్రేమయే తగియుండును. ఒకరు నీకు హని కలిగించినపుడు ఆ హానిని సహించి ప్రేమచే దాని నెదుర్కొనుము. బాధానభవ మంతయు నీయే ఆస్థానము నీయెదివని మృదయము కరగక మానదు. తోఁ మాఁపుని బాధను జూచిన సానుభూతికలుగును. ఆసానుభూతియే మహాత్ముని ద్వేషము శ్రేష్ఠతము. సత్యాగ్రహమీ శక్తివైననే నాధారపడియున్నది. ఎక్కిరియ శక్తి కంత ప్రతిభ గలదో దీనిని అంతటి ప్రతిభ గలదు. నీవు బాధలకుబాదై, అపకారమునకు ఉపకారముచేసి ఎదిరివాని సానుభూతిని పొంది అతని మృదయము నాకర్షింపగలవనియు, ప్రతిమానపుడును స్వతస్సిద్ధముగ నుండినయు, నీకు విశ్వాసములేకుండఁజేసినను గాంధీయజాత్యునికి అపారమగు భేదముగలదు. ఇరువుర పరమాధ్యములే భిన్నములు. ఆయన చెప్పిన ప్రకారము జెయిలకు వెళ్లుచుంటిమనియు, పనిమాట కొంటిమనియు, కర్దగను ధరించుచు టిమనియు, పాతకాలల వదిలి పెట్టితిమనియు, తలంచినంత మాత్రముననే యుపయోగములేదు. ఎదిరివారికి నష్టము గలిగించిన తప్పుసరియగును. కాని ద్వేషభావమున వానికి బూనుకొనిన మనవరమార్గమునకే మనమే యభ్యంతరముల గలిగించినవార మగుదుము. బాధ ననుభవించి ఆత్మమపరుల సానుభూతి పొంద గలిగితిమేని అది సత్యాగ్రహ సంస్కార మనిపించుకొనెను. ఆత్మమపరునిని సంస్కారము గలుగును. మనకార్యములకలన హానియు, ఉపద్రవమును గలుగకుండునటుల సహస్ర నేత్రములతో గనిపెట్టి యుండవలెను. సత్యాగ్రహ సంస్కారము సభిక పవిత్రమంతయుగ జేయవలెను. నిరాకరణమునో శాశ్వతాంశమునో వాపుచుండినక, మన మృదయములందు ప్రేమను వెంపొందించుట వలననే యీ సంస్కారము సాధ్యమగును. మహాత్ముని కార్యక్రమమును గూర్చి చక్కగ బోధపడకుండుట చేతనే, సరణులు మార్పులు బయలుదేరుటయు, నిరాకరింపబడుటయు తటస్థమిది. అందువలననే అన్ని కార్యములు మిత్రుల శ్రేణువుల, విమర్శకుల లోనయ్యెను. ఇట్టి యసందర్భపు విమర్శనలను ఒకరెంటిని చూడెట్టి విరమింతును. సత్యాగ్రహము నందు ఎదిరివారి ఆస్తిని ప్రాణములకును, దౌర్భాగ్యకులంబింక వచ్చునని బాపతుగాను ఒక కరపత్రమునందు నూచించిరి. మహాత్ముని నిరాకరణోద్యమము ప్రభుత్వమువారికిని అంగ్లేయులకును హానికలిగించుట కుద్దేశింపబడిన బాపతుగాను చెప్పిరి. అది వారి స్వంత యూహగనుండును. ఇంకొక ఉదాహరణము. కర్దగసభలందు పలుమారు కొందరు లాంక మైనులో కుటుంబము లనేకములకు తినుట కాహారములేక బాధపడుచుండెని రిపోర్టురు. లాంక మైను ప్రజలు ఆహారములేక యుండగనే మనకు నుభయముగనుండునని యీ యుపవ్యాసముల యభిప్రాయమా? కర్దగ వ్యాప్తి కొరకీలాటి ప్రచారము జరుగుచున్నదని మహాత్ముని చెప్పిన యదేనేని, ఆయన అవేదనపరితాపములకు మేయిండును. నిగ్రహముతో బాధననభవించుటయే శాశ్వతాంశమునందలి యుద్దేశ్యమని అందరకును స్ఫురించినట్లు లేదు. సహస్రీకాననాంశము నుపయోగించి పండిత్యునవలెనను భావములింక కొందర తలపోతెను. —ఇంగ్లండుదియా.

దేశీయ వార్తలు

గాంధీమహాత్ముని కారాగృహవాసము-బోంబే ప్రాంతమున ప్రతిక
 చెన్నపురిలో అజదుహిందూ ప్రతిక సంపాదక ముద్రాపకులను అరెస్టు చేయుట
 చెన్నపురి కౌన్సిలరు సంగమసభ సంగారవేలు పెట్టిగారి రాజీనామా స్వీకరించుట
 శ్రీనివాసయ్యంగారి నధ్యక్షునిగా నియమించుట
 శ్రీరామ కస్తూరిరంగయ్యంగారు (6 వ తేదీని) ఆంధ్రప్రదేశ్ సభకు వెళ్లుట
 శ్రీరామ కస్తూరిగారు-మహమ్మదాలీ బేగంగారు బొంబాయిలో మహాసభించుట
 బొంబాయిలో రాజకీయ కేసు-ఇండియా దొరతనమువారి ప్రకటనము
 సంగరాష్ట్రము కారాగృహములు-రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వ ప్రకటనము
 చెరసాలలో రాజకీయ కేసు-దక్కను సభవారి శిఖ
 కలకత్తా సర్వేంటు ప్రతిక-మానవత్వపు కేసు-ధరావతుకోరుట సంపాదక ముద్రాపకులు చెరసాల కేసుట
 కౌన్సిలరు-మహారాష్ట్ర నాయకులు-కేసరి ప్రతిక
 హిందూస్తాను పంచాయితీ సభ
 గాంధీ మహాత్ముని ఆనవాడ్యము - న్యాయాధ్యక్షులు-నేషను ప్రతిక
 అధిపతి నమలలో ని భారతీయులు - ఆంధ్రాను - పోలకుగార్ల ప్రకటనము

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

ఆంధ్ర భద్రులపరీక్షా సంఘమువారి పర్యటనము-కడలూరు చెరసాల-కాశీశ్వర రావుగారికి సంకెళ్లు
 శ్రీయుత కాశీశ్వర రావుగారిని మరల కడలూరు తీసికొనిపోవుట-నేడు చెన్నపురికి వచ్చుట

గాంధీమహాత్ముని కారా

గృహవాసము

మధురాదాసుగారి సందర్శనము

బొంబే ప్రాంతము ప్రతిక

గాంధీమహాత్ముని కారాగృహమునందు గల సౌకర్యము
 లనుసూర్తి యిదివర కీ ప్రతికయందు ప్రకటింపబడిన వార్తయందు
 లేని విషయములు కొన్ని బొంబే ప్రాంతము ప్రతికలో ప్రక
 టింపబడిన.

ఉత్తరములను గవర్నరు పరీక్షింపించుట

గాంధీ మహాత్ముని వాసిన ఉత్తరములను బొంబాయి
 కర్నూలు సర్ జడ్జి లూయిసుగారు స్వయముగా పరీక్షింప
 చున్నారు.

పత్రికలు

మహాత్ముని వార్తాపత్రికల నీయము. పత్రికలు మహా
 త్ముని కాంటికి భంగము గలిగింపదు. భారతీయుల కోరికలకు
 ప్రతికూలముగా వ్రాసిన పత్రికలను గూడ మహాత్మునికిచ్చుట
 లేదు.

నూలు, ఏకులు

మహాత్ముని కేరళాధ్యక్షులు చాలక అరెస్టు కి గంటల
 సేపుమాత్రమే నూలును ఏకులను వనరువున్నాడుగాని లేనిచో
 24 గంటలను ఆపనినే చేయుచుండును.

జయిలునూపర్చుంటు

నూపర్చుంటు మర్యాదగానే ప్రవర్తించెను. కఠినముగా
 కనబడలేదు. మహాత్మునివిషయమున ఏమి చేయుటకును గూడ
 నూపర్చుంటుకు స్వతంత్రత ఏమియును లేదు. దొరతనమువారు
 స్వయముగా మహాత్ముని కేసును విచారించుచున్నారు.

దీపము

మహాత్ముడు కాత్రి పీకటిగోనే పండుకొనకలెను.
 దీపము నిచ్చుటలేదు.

కాట్నీ కాంగ్రెసు సంఘము

అధ్యక్షులను ము కార్యదర్శిని నోటీసు

హనుమంతరావు, చయలూలు జయినుగార్లు

కాట్నీ కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షు డగు హనుమంతరావు
 గారును, కార్యదర్శి చయలూలు జయినుగారు ధరావతు
 చెల్లించకలెనని జూలై 28 వ తేదీ వునయమున 8 గంటలకు
 వారికి నోటీసు లియ్యబడినది. రావు గారు 1000 ను జయినుగారు
 5000 ను ధరావతు కట్టకలెనని ఆజ్ఞాపించినది జూలై 31 వ తేదీ
 ని కాట్నీనుండి వానిలూకు తండ్రివార్ల వచ్చినది.

శ్రీమతి మాతాకస్తూరిబాయిగారు

గాంధీమహాత్ముని సందర్శించి బొంబాయికి వచ్చుట
 బొంబాయిలో సుహృద్భావించుట.

ఎకవాద చెరసాల కేసు భర్తగారిని (గాంధీమహాత్ముని)
 సందర్శించి శ్రీమతి మాతా కస్తూరిబాయిగారు బొంబాయికి
 వచ్చిరి. కొన్ని దినములనుండి బొంబాయిలోనే యున్నారు.
 బొంబాయిలో శ్రీమతి సభ జరిగినది. ఆ సభ లో కస్తూరి
 బాయిగారు భద్రుల (పాశ్చాత్యమునుగూర్చి యుపన్యాసించిరి.
 భద్రులను మనదేశమునందున్న వివిధ జాతివృత్తములవారి
 కై కమత్తము కృత్తి గునును. దౌర్జన్యవిహిత మగు ప్రతిభుటన
 మున కది ముఖ్యముగా నుండవలెను. మనకు సాధనము సత్వము.
 పశుధర్మగుహ్యము. "మీరు మీ దేశమును విడచిపోవనలయు
 లేదు. మా దేశమున మమ్ము మీతో సమానులుగా భావించకలెను
 కాని మీరు మాకు యజమానులమని తలచుకొనకలెను. మమ్ము
 మీ సోదరులవలె చూడకలెను" అని మనము బ్రతిభువారి కరి
 గింపవలెనని కస్తూరిబాయిగారు నడిపిరి.

మహమ్మదాలీ బేగంగారు.

హాలానా మహమ్మదాలీగారి భార్యగూడ అసభకు
 వచ్చెను. మనలోపయవలననే మన కిట్టికష్టములు ప్రాప్తించినవి.
 మనకు విధింపబడిన కార్యములను మనము నెరవేర్చు యుజేతీం
 చితిమి. ఎల్ల వారును భద్రుల బట్టలనే ధరింపవలెను. స్వయముగా
 రాట్టమనై నూలునడుకవలెనని బేగముగారు నడిపిరి.

* * * *

సర్వేంటు ప్రతిక.

మానవత్వపు కేసు.

సంపాదక ముద్రాపకులకు శిక్ష వేయుట.

కలకత్తానగరమున దేశబంధు చిత్రంజనదాసుగారి
 గృహసమీపముననున్న భాగ్యిస్థలమున శిఖ జరుగుచుండగా కల
 కత్తా పోలీసు డిప్టీ కమిషనరు ఎఫ్. డబ్ల్యు కిడ్నగారు హేమన
 శివీ ఘోష అనునంగ వనితను మోటు దెబ్బలు కలి
 నముగా కొట్టెనని వెలుక స్వయంబుధ్రికలో ప్రకటింపబడి
 ను. ఆవార్త ఆంధ్రప్రదేశ్ దొరతనమువారు ప్రకటించిరి. దానిని
 గూర్చి స్వయంబుధ్రిక సంపాదకు డగు ప్రభుభనాథముగార్లు,
 ముద్రాపకు డగు మోమేంద్రాజుగారుగూడలెని కిడ్నగారు
 మానవత్వపుకేసు తెచ్చిరి. సర్వేంటు అనునది కలకత్తానగరమున
 అంగ్లాభిమతి ప్రకటింపబడుచున్న యొక దినపత్రిక ఈ కేసు
 లో జూలై నెల 4 వ తేదీని తీర్పుచెప్పబడినది. సంపాదకునకు
 500 జుగ్గానా చెల్లించనిచో మూడునెలలు విడితైదు ముద్రాప
 కుకి 10 రులు జుగ్గానా చెల్లి చనిచో ఒక నెల విడితైదు
 విధింపబడినది. వాణ్ణింపు గూడ జుగ్గానా చెల్లింపలేదు. చెర
 సాలకు పోయి.

కడలూరు చెరసాల

కాశీశ్వర రావుగారికి సంకెళ్లు తగిలించుట

సామాన్యత అనుభవించుచున్న ఆంధ్రదేశర కాశీశ్వర
 రావుగారు తిరుపాళియూరు రైల్వేస్టేషనుకు సంకెళ్లతో
 తీసికొని రాబడిరి. నెల్లూరువాస్తవ్యులకు శ్రీరామకృష్ణ గారు
 అనారోగ్యులై కడలూరునుండి చెన్నపురి తీసికొని పోవడినపుడు
 కూడ ఇట్లే సంకెళ్లు చేతులకు వేయబడినది తెలియుచున్నది.
 ఇదంతయు లా ఆర్డరు స్థాపించుటయే కావాలి.

జూలై 1 వ తేదీ సాయంత్రము సి. రావలింగారెడ్డి
 గారు కడలూరునుండి వెళ్లిరి. ఆంధ్ర రాజకీయ నిర్బంధితులతో
 చాలా కాలము మాట్లాడిరి.

ఆరోగ్యము

కారాగృహ పరిపాలనము మిగుల అసంకృతీకరముగ
 నున్నదని ఖబరు లిందరు చెప్పుచున్నారు. కారాగృహపు శిఖ
 అనిపింట్లు సభ్యులను వేరొకచోటికి మార్చుట యుక్తమని పలువురు
 అభిప్రాయపడుచున్నారు. డిప్టీ కమిషనరుగారు టైటిల్ గట్టు
 సామాన్యతలవారై యున్నట్లు తెలియుచున్నది. వీరు పలుమారు
 కారాగృహమునకు వచ్చిన కొన్ని సౌకర్యము లేవు. కారా
 గృహమునకు చేరిన వైద్యుల 'గొట్టుమోస'మని ఒక టైటిల్ కల్గిం
 చెను. జ్వరమువచ్చి బాధపడుచు పథ్యమును ఆవారము కావల
 యునని టైటిల్ గారిని డిప్టీ కమిషనరు కనిపిరి ఆపీసరు వచ్చు
 వరకు కామకొని యుండవలయునని అధికారులు చెప్పినది.
 కావలసినంత నీరు దొరకుటలేదు. వైద్యులయం దియ్యబడు
 పాలుకూడ బాగుగలేదు.

గోవిందాచారిగారు

ఆత్మకూరి గోవిందాచారిగారు కొంతకాలమునుండి వ్యాధి
 గ్రస్తులై యున్నారు. (కస్తూరిబాయి వీరికి విషమముగ నున్నది.
 వీరికి స్వేచ్ఛ ఇయ్యబడెనది వీరు తిరుగ ఆరోగ్యవంతు లగుట
 అసంభవము. అసభికార్లు కేసుకు సంఘమువారి విషయమై
 ఆలోచించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది.

ఇగ్నెషనుగారి ఉపన్యాసము

కడలూరు కారాగృహమునందలి శివరమును గురించి
 ఇటీవలనే కారాగృహమునుండి విడుదల అయిన ఇగ్నెషనుగారు
 కడలూరులో ఉపన్యాస మొనరి. నీటికంటలు చక్కగా లేనని
 యు, సామాన్యత అనుభవించుచున్నవారికి కాశీశ్వర కలము
 కూడ ఇయ్యబడుట ఎంతమాత్రము యుక్తముగ లేనని రోగు
 లకు తప్పకలెనని నెయ్యబడ్డ ఇయ్యబడిట లేననియు చెప్పి.
 భద్రుల ప్రచారపు ప్రాముఖ్యత గురించి కొంతకాలము మాట్లా
 డిరి. అని 'హిందూ' పత్రికా కడలూరు విశేషకుడు వాయు
 చున్నారు.

* * *

"అజిద్ హింద్"

పత్రికా సంపాదకులు అరెస్టుగుట

మద్రాసులో ఉరుదుదినపత్రికా "అజిద్ హింద్" సం
 పాదకులు అరు అబ్దుల్ లతీఫ్ సాహేబు ధర్మాకీగారు నిన్న
 ఉదయం, ఫిఫ్త ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువుప్రకారము
 121 (ఎ) వి. పి. సి కేసుక్రింద అరెస్టు జేయబడిరి. నే.ము.ఆ
 పత్రికలో ఏప్రిల్ 19 వ తేదీని ఒక ఉత్తరహిందూస్తాన పత్రిక
 యగు 'నాజత్'నుండి ఒక ఉరుదు పద్యము ప్రకటింపబడినది.

పత్రికా ముద్రాపకులను క్యూస్టోషియన్లు నగు అమీరాల్
 సాహేబుగారు గూడ యిదే నే.ము.ఆ ఆక్టను క్రిందనే
 అరెస్టు జేయబడిరి.

అమీరాల్ జామీను కోరి విడుదల యాయెను. లతీఫు
 జామీను అక్కిర లేదనెను.

కేసు 14 వ తేదీ విచారణ నాయుదా వేయబడినది.

పోలీసు సోదా

నిన్నటిదినము పోలీసువారు "అజిద్ హింద్" కార్యాల
 గుండును సోదాచాచి, అక్కిసు పుస్తకములనున్న, 19 ఏప్రిలు
 'అజిద్ హింద్' పత్రికనున్న తీసుకొని వెళ్లిరి.

కాంగ్రెసును ప్రతిఘటించుట

జయకరుగారిని మహారాష్ట్రులెవరును కోరలేదు
 కేసరి పత్రిక

మహారాష్ట్ర వాయులను గూర్చి బొంబే ప్రాంతము
 ప్రతిక వ్రాసిన కమయూనిస్టు యుగ సభ్యులు. కాంగ్రెసును
 ప్రతిఘటించుచు మహారాష్ట్ర వాయుల టెక్ససు జయకరు
 గారిని కోరలేదని 4 వ తేదీ కేసరిపత్రికలో నొకవ్యాసము
 ప్రకటింపబడినది.

ఈ వారములో ఆదాన 1170 తీర్థయాత్రకు వెలు
నడిచి పడెలో పోయితి.

ఆంధ్ర పత్రిక

1922-వ సం॥ జూలై నెల 5-వ తేది

బుధవారము

గ్రామోద్ధరణము

గ్రామములు మరల చక్కబడినగాని, హిందూ దేశము సౌష్ఠవము గాంచలేదు. ఆధునిక నాగరిక మహిమవలన, గ్రామములు శిథిలములగుచున్నవి. గ్రామప్రజలు పట్టణములకు పరుగిడుచున్నారు. కూలినాల్చిపనులకు కొందరును, చదువులకొరకు కొందరును, పట్టణవాసమునం దిభిమించి మరికొందరును, పలువురు పలువిధ కారణముల కొరకు స్వగ్రామములను విడిచివెట్టుచున్నారు. ఫలిత మేమయినది? గ్రామములలో జనసంఖ్య తగ్గిపోవుచున్నది. పాటకపు జనులు తరిగిపోవుచున్నారు. వ్యవసాయపు పనులు క్షీణించుచున్నవి. చేతిపరిశ్రమ లంతరించుచున్నవి. గ్రామప్రతిష్ఠాపనలు క్షీణించుచున్నవి. వెనుకటివలె తగవులను తీర్చిది పంచాయతులు గాని, మధ్యనర్తులు గాని కనుపించుట లేదు. చీటికి మాటికి ప్రజలు కోర్టులకు బోయి, అక్కడ డబ్బుదండుగ బెట్టుచున్నారు. ప్రాచీనదేవాలయముల గూర్చియు, సత్రముల గూర్చియు, చావడుల గూర్చియు, ధర్మపురోవుల గూర్చియు, గ్రామములలో విచారించువారు లేకుండుటచే, పరిపాదగుచున్నవి. ఏ గ్రామము జూచినను, దానియందు జీవకళ గనుపింపదు. వెనుకటి వికమత్యముగాని, సాంప్రదాయములు గాని గనుపింపవు. ఇంగ్లీషుచదువు కొన్నవారు వ్యాపింపజేసిన కొన్ని దురభ్యాసములు మాత్రము గ్రామములలో పాదుకొనినవి. కాఫీ మొదలగు పానీయముల ద్రావుట, సిగరెట్టుల బీల్చుట, నాజాకగు విదేశీవస్త్రములను ధరించుట దేశీయసాంప్రదాయములను విడనాడుట, మాత్రము, గ్రామములలో సయితము గనుపించినవి. వెనుకటి 'జానపదులకుండాడి ఓరిమి, అతిథిసత్కారము, ఆడంబరహితమగు జీవితము, కృషియం దభిలాష, మొదలగు సర్వణము లంతరించుచున్నవి. గ్రామము లిటుల శిథిలము లగుటచే, పట్టణములలో గనుపించేది తమకు బెళుకులు నిస్సారములని గ్రహింపవచ్చును. ఇది ప్రజలను పీల్చి పీల్చిజేయుచున్నది గాని, వారి యభివృద్ధి కేమాత్రము జోడ్పడుటలేదు. హిందూ దేశము మరల తొంటి యొన్నత్యమును బడయవలె ననిన, శిథిలము లగుచున్న గ్రామములను పునరుద్ధరించుట కన్న పేరుమార్గము లేదు.

హిందూ దేశమునకు గ్రామమే పునాదిగ నుండెను. పునాది బలముగ నున్నగాని, ఏకట్టడమునను బలముగ నుండదు. గ్రామజీవితము సౌష్ఠవముగ నుండుటచేతనే, హిందూదేశ మితర కాలమునుండియు, ప్రపంచమునందు ప్రసిద్ధిపడెను. గ్రామములు ప్రజాస్వామ్యములవలె స్వాతంత్ర్యము ననుభవించుచుండెను. ఆస్పృహయము నపేక్షింపకుండెను. ఏ గ్రామమువా రా గ్రామమునందే తగవులను దీర్చుకొనుచుండిరి. తమకు సరిపోయిన పంటలను పండించుకొనిరి. తమకు వలయు వస్త్రములను తయారుజేసికొనుచుండిరి. కుమ్మరికుండలను చేయుచుండెను. పద్మసాలీలు, బట్టలను నేయుచుండిరి. కృషీవలుడు పంటపండించుచుండెను. పూజారి పూజలుపుచుండెను. పారిహితము మతసంబంధ

మగు అక్కరలను తీర్చుచుండెను. విశ్వబ్రాహ్మణులు గృహములను, రథములను, దేవాలయములను నిర్మించుచుండిరి. వైశ్యులు వ్యాపారముజేయుచుండిరి. ఇటుల ఎవరివృత్తినివారు నిర్వహించుకొనుచుండిరి. ఒకరికొకరికి పోటీలేదు. పోరాటము లేదు. కార్మికకలవర మేములను ఉదయింపకుండెను. యజమానులకును, కార్మికులకును సంఘర్షణములు లేవు. ధనవంతులకును నిర్ధనులకును పోరాటములు లేవు. ఎవరికివా రేయజమానులు. ఎవరికివారే సేవకులు. స్వేచ్ఛయు, స్వాతంత్ర్యమును, అన్నివృత్తులకును మూలముగ నుండెను. వెనుకటివృత్తులు దాస్యమును, బానిసత్వమును పెంపొందింపలేదు. వివిధవృత్తులవాంఛమధ్య ఆన్యోన్యప్రేమ ప్రవహించుచుండెను. ఒకరికొకరి ధారాపడియుండిరి. గ్రామములలో నీరీతిని కట్టుబాటు లేర్పడుటచే, గ్రామజీవిత మత్యంత సుఖదాయకముగ నుండెను. నిర్లభేదములున్నను, సోదరభావము బలముగ నుండెను. గ్రామముపై ప్రతిపారికిని అభిమాన ముండెను. అభిమానము, గ్రామసౌష్ఠవమునకు మూలకారణమయ్యెను.

పరరాజు లెందరు దండెత్తినను, రాజులు మారుచుండిరేగాని, గ్రామజీవితము మారుచుండలేదు. గ్రామస్వపరిపాలనము చెక్కుచెదరక యుండెను. రాముడు రాజయినను, రావణుడు రాజయినను, గ్రామప్రజలు తమస్వాతంత్ర్యమును కోల్పోవలేదు. సాంఘిక రాజ్యమునకు భంగముకలుగలేదు. గ్రామపు బునాది చెడిరిపోవలేదు. మహమ్మదీయ రాజుల పరిపాలనమునందు సయితము, గ్రామప్రతిష్ఠాపనలు వెనుకటివలె కొనసాగుచుండెను. ఆధునిక రాజ్యాంగపద్ధతి, హిందూదేశ బలమునకు మూలమగు గ్రామమును ముట్టడించినది. గ్రామసౌష్ఠవమును భంగపరచినది. ఆకారణముచే, గ్రామస్వాతంత్ర్యమడుగంటి, దేశమునకు తీరని నష్టము వాటిల్లినది. గ్రామము లిప్పుడు ఆకర్షవ తమగ నుండుటలేదు. గ్రామ ప్రతిష్ఠాపనలు బనిచేయుట లేదు. అందరిదృష్టియు పల్లెలనుండి పట్టణముల మీదికి ప్రసరించుచున్నది. ప్రజల సౌఖ్యమునకు ప్రధానముగ గావలసినవిషయములనుండి పైపై మెరుగులవంకకు పరుగిడుచున్నది. గ్రామములలో నిపుడైకమత్యముగాని, పరస్పరప్రేమగాని, భ్రాతృభావముగాని గనుపింపక, నిస్సహాయస్థితియు పరావలంబనమును, మాత్రము గనుపించుచున్నవి. రాజకీయసంస్కరణముల నెన్నిటి నేర్పరచినను, సంఘసంస్కరణముల నెన్నిటిని ప్రవేశపెట్టినను, గ్రామ జీవితమును చక్కబరుపనది, అవినిష్కలములగును. ఇంతవరకు సాంఘిక రాజకీయ సంస్కరలు పట్టణవాసులయొక్కయు ఆంగ్ల విద్యాధికులయొక్కయు యోగజ్ఞేమములను పాటించుచుండిరేగాని, పొలము దున్నెడి రయితు, బట్టలు నేసెడి సాలెవారల యోగజ్ఞేమముల నరయకుండిరి. గ్రామజనుల భావములను కనుగొనకుండిరి. గ్రామప్రజలు తక్కువవారని భావించి వారిపై నష్టదృష్టు జాలిగనుబులుచుండిరి గాని, అంతకన్నను వారితో కలసిమెలసి తిరిగి వారి హృదయమును గ్రహించుటకు ప్రయత్నింపరయిరి. గాంధీమహాత్మ్యుడు దేశమునకు జేసిన మహాపాకారమేమియనిన, మరల గ్రామములకు పొందని ప్రజల నందరను హెచ్చరించుటయే.

మహాత్మ్యుడు విద్యాధికులదృష్టిని పట్టణముల నుండి పల్లెలవంకకు మరల్చెను. కృషీవలుని రక్షింపుదని కోరెను. జీవనాధారములేక కృశించుచున్న సాలెవాండ్రను, నిమ్మజాతులను రక్షింపుదని కోరెను. చేతిపనులను పునరుద్ధరించి, తిండికిని

బట్టకును గల కట్టును తొలగింపుదని హెచ్చరించెను. జాతీయ సాంప్రదాయములను నాశనముజేసి, పరాశ్రయభావమును పెంపొందించుచున్న విజాతీయవిద్య స్థానమున జాతీయవిద్యను నెలకొల్పుదని కోరెను. ఏ గ్రామమువా రా గ్రామములోనే పంచాయతులను ఏర్పఱుకొని, కోర్టులకు బోకనే తమతగవులను పరిష్కరించుకొని భ్రాతృభావముతో మెలగుడనికోరెను. మహాత్మ్యుడు సలిపిన గొప్పనేర విడిచే! అతడుపడేశించిన, నిర్మాణకార్యక్రమమునందలి విప్లవాంశము లివియే! ఈ యంశములను నెఱవేర్చిన మరల గ్రామస్వపరిపాలనము లభింపదా? సాంఘిక వికమత్యము చేకూరదా? గ్రామపరిశ్రమలు మరల తలయెత్తవా? దారిద్ర్య మడుగంటదా? నిరీశముగు గ్రామజీవితమున మరల జీవకళ ప్రవేశింపదా? ఆధునిక నాగరిక వ్యాపారము వదలనివారు ఇంకను, నిస్సారమగు తమకు బెళుకుల నాశ్రయించిన నాశ్రయింపనిండు. సత్యమును గ్రహించినవారయినను, మహాత్మ్యుని యుపదేశము నాచరణలోనికి దెచ్చట పరమధర్మము. తడవుజేయుట కిది సమయము గాదు. గ్రామోద్ధరణమునందే జాతీయ పునర్నిర్మాణమిమిడియున్నది. ప్రజలకు ప్రబోధము గలిగించుటకు ప్రదిర్శనపద్ధతు లవసరమయినను ఒకమారు ప్రబోధము గలిగినపిమ్మట వారు నిర్మాణమార్గము చేపట్టుట యత్యంతావశ్యము. వెనుకముందాడకుండ, వాయువేగముతో నిర్మాణకార్యక్రమమును పూర్తిజేయుట యవసరము. దీనిని పూర్తిజేయుటయే తడవుగ స్వరాజ్యము సిద్ధించుననుటకు సందియములేదు. ఇందుకు ఓరిమియు, విశ్వాసమును, మనోదృఢ్యమును ముఖ్యకారణములు. ఉపేక్షగాని, నిరాశగాని, బద్ధకముగాని, కార్యభంగము గలుగజేయును. స్వరాజ్యసిద్ధికి నిర్మాణమెన్నటికయినను జరుగకతప్పదు. అది ఎంతత్వరలో నెఱవేరిన అంత ఫలదాయకము. ఎవరిమోక్షము వారి హస్తములందే గలదని, మహాత్మ్యుడు అనవరతము చాటుచుండెను. స్వరాజ్యసిద్ధి కవసరమగు పరతులను పూర్తిజేసిన, అదితప్పక నెఱవేరును. ఇందునుగూర్చి సందేహింపబనిలేదు. స్వశక్తిని విడనాడి, పరసహాయ మపేక్షించుచు, ఎంతకాలము వేచియున్నను ప్రయోజనముగలుగదు. నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహించుటకు అన్నిపక్షముల వాగును పూనుకొనవచ్చును. జాతిమతభేదముల కిండుచోటులేదు. ముప్పదికోట్ల భారతీయులు స్వశక్తిని వినియోగించునపుడు, వారి యభీష్టసిద్ధి నాటంకపరుచుట కేకి సాధ్యపడును?

నేటు కొన్నిలు
సభ్యుని యభిప్రాయము

మాంధ్యేస్థుడు గార్డీయనుపత్రికా విలేఖకుడు పలువిధ రాజకీయభిప్రాయముల గలవారితో ముచ్చటించి, వారియభిప్రాయములను ప్రకటించుచున్నాడు. సహాయనిరాకరణావలంబుడు గాని యొకమహమ్మదీయుని గలసికొని, మహమ్మదీయసమస్యను పరిష్కరించుచో హిందువులమొలను పాటించ నవసరముండునా యని, ఈవిలేఖకు డడిగెను. అందు కా మహమ్మదీయుడు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, హిందువులను గూడ సంతృప్తిపరుపక దప్పుదనెను. కిలా ఛాత్ సమస్యను పరిష్కరించినను, ఆందోళనము తగ్గదనియు, మహమ్మదీయులు హిందువులతో చేతుల గలిపి ఆందోళనమును కొనసాగించెద రనియు, ఇతడు సూచించెను. తుర్కీ సమస్య నెటులనో పరిష్కరించిన స్వరాజ్య సమస్యను నెట్టివేయ

వచ్చునని భావించెడి నార్డు క్లిప్ ప్రభువు మొదలగు వారికి, ఈ మహమ్మదీయుడు దెలిపిన సంగతులు సైతాంజనములుగ నుండగలవు. హిందువులను, మహమ్మదీయులను, స్వరాజ్య సమస్య విషయమై ఈ మారు చీలదీయుటకు వీలు లేదని, వారు గ్రహింపవలసియుండును. ఉభయములు అనుభవించుచున్న సమానభావము, వారి వికమత్వమును గట్టిగ బలపరిచె ననుట తక్కుము. ప్లేటు కొన్ని సభ్యులగు ఫిరోజ్ సెత్తాగారితో మాంధ్యేయ గార్డీయను పత్రికా విలేఖరుడు ప్రసంగించెను. పది వత్సరముల గడువువరకు హిందూ దేశము వేచియుండదనియు, సంస్కరణములకు త్వరలో మార్పుల ననియు సెత్తాగారు బలికిరి. సంస్కరణముల క్రింద, డబ్బులోటును దీర్చుటకు తమకు శక్తి లేక యున్నదని, సెత్తాగారు స్పష్టపరచిరి. మిలిటరీ ఫర్షురు తాకుట కయినను శాసనసభ కధికారము లేదు. కిలాఫాత్ సమస్యకు పరిష్కరించినను, స్వకరిచాలనపు సమస్యకు పరిష్కరింపకుండుటకు వీలులేదనియు, వెనుకటివలె హిందువులనుండి మహమ్మదీయులకు విడదీయుటకు వీలులేదనియు, జాతీయభావము దేశమందంతటను వ్యాపించి యున్నదనియు, సార్వభౌమత్వ భారతీయత్వపు లను గూడ జాతీయాభిలాషలు ప్రేరేపించుచున్నవనియు, సెత్తాగారి విలేఖరునికి తేటపరచిరి. ప్రస్తుతపు అశాంతికి, జాతీయాశయములు సఫలము గా కుండుటయే ముఖ్యకారణమనియు, అర్థికదుస్థితి ఇందునలన కలిగిన అసంతృప్తిని ఇంకను పెంపొందించెననియు, సెత్తాగారి యుద్దేశము, ప్రస్తుతపు అశాంతిని, కేవలము ఆర్థికదుస్థితి కార్యోపేచు వారికి, సెత్తాగారి వాక్యములు సత్యమును దెలుపగలవు. స్వాతంత్ర్యశయమును సంతృప్తిపరుపది, ప్రస్తుత సమస్య పరిష్కారము గాజాలదు. ఆర్థిక కష్టములు తొలగినను, మారకపు రేటు బాగు పడినను, బడ్జెటులు అనుకూలమయినను, ధరలు తగ్గినను, కాలమానమనుకూలముగనున్నను, పంటలు ఫలించినను, స్వపరిచాలనా వాంఛ మాత్రము తొలగదని, సెత్తాగారు ఖండితముగబలికిరి. ఇంతకన్నను చెప్పదగిన దేమున్నది? దేశమునకు స్వకరిచాలనము అభించిన పిమ్మట, బ్రిటీషు పెట్టుబడి ధనమునకు ఎట్టి యిబ్బందియుండదనియు, ఉభయజాతులకును పరిష్కారాయకూల్యము గలిగినపిమ్మట, ఇప్పటి మిలిటరీ ఫర్షురు భరించుట కవసరము లేదనియు, సెత్తాగారు తెలిపిన సంగతులబట్టి, మితవాదులు, జాతీయవాదులను భేదము లేక ఎల్లరును స్వాతంత్ర్యభావభరితులై యున్నారనియు, పదతులలో భేదముండవచ్చును గాని ఆశయములలో తారతమ్యము లేదనియు, బ్రిటీషువారు గ్రహింపవలయును. హైందవసమస్య వెంటనే పరిష్కారము గాంచవలయు ననిన, స్వరాజ్యశయమును సఫలపరుచుట దప్పు అనుకూల మార్గమింకొకటిలేక. నిష్పంధవిధానము నవలంబించి, స్వరాజ్యశయమును తొలగింప నెంచుట స్వర్గప్రయానము. ఇకనయినను, బ్రిటీషు ప్రజలు మేల్కొందురా?

ఉన్నాద శరణాలయములు

1921 సంవత్సరపు ఉన్నాదశరణాలయముల నిర్మాణము వెలువడినది. 1921 సంవత్సరారంభమున, చెన్న రాజధానిలోని మూడు శరణాలయములలోను 892 మంది రోగులుండిరి. క్రొత్తవారిని 345 మందిని చేర్చుకొనిరి. సంవత్సరమునకంతకును 1237 మంది చికిత్సబొందుచుండిరి. వీరిలో 133 గురికి పిచ్చికుడిరెను. 46 మంది కొంతవర కభివృద్ధి గాంచిరి. 18 మంది కభివృద్ధిగలుగలేదు. 16 మందిని

వేరుకారణములచే వదలివైచిరి. 82 మంది చనిపోయిరి. కుడినవానిసంఖ్య 100 కి 10 వతుమాత్రమే కనుపించుచున్నది. 1919-వ సంవత్సరపు సంఖ్యయు ఈతరువనే గనుపించుచున్నది. ఉన్నాదశరణాలయములవలన, విశేషోపయోగము గలుగుటలేదు. ఉన్నాదము, మనోరోగము, మనస్సుమొక్కచేష్టలను పరిశీలించి దానిని సరియగుశ్రోతకుచెచ్చుట కింతవరకును తగుప్రయత్నము జరుగుటలేక. శరీరసంబాధమగు వ్యాధులను కుదుర్చగలవారికే, ఇందుకొరకుగూడ నియమించుటచే, అనుకూలఫలితములు గలుగుటలేదు. సామాన్యవైద్యమునకును, ఉన్నాదవైద్యమునకును సంబంధ మంతగలేక. కేవలము బాహ్య చికిత్సలవలన విశేషప్రయోజనముగలుగదు. క్రమమార్గమును దప్పిపోయిన మనోవృత్తులను సరియగు శ్రోతలకు మరల్చగలవారే, ఇట్టిచికిత్సకు గామించుట కర్హము. అట్టివారిని, చికిత్సకులుగ బెట్టుటకు ప్రభుత్వమువారు పూనుటలేదు. నూతనవద్దతుల నవలంబించనియడల, ఈప్రతిష్ఠాపనలు ప్రయోజనకరములు గాజాలవు.

దక్కనుసభ : రాజకీయ నిర్బంధితులు

బొంబాయిలోని దక్కనుసభలో మితవాదుల ప్రాబల్యము గలదు. ఈ సభవారికి సహాయనిరాకరణము గిట్టదు. వీరు సముతము, జుయిల్లో రాజకీయనిర్బంధితుల యెడ ఆధికారులు ప్రవర్తించుచున్న విధము బాగుగలేదని అభిప్రాయపడుచున్నారు. మాతృసేవకర్షణజేసినవారి మామూలు నేరస్థులవలె జూచుట భావ్యముగాదని, కరుణాత్మకమువారికి దెలుపుచున్నారు. రాజకీయ నిర్బంధితులకు ప్రత్యేక సౌకర్యముల నొసవ యునని వీరి యుద్దేశము. సహాయనిరాకరణానంబులు, దేశము కొరకు ఎట్టిబాధల ననుభవించుటకయినను వసిద్ధులయి కారాగృహమునకు జనిరి. వారు తమ బాధలను తొలగింపుచు మొరబెట్టుటలేదు. కాని, ప్రభుత్వకారవమును కాపాడుచుదేశముతో, మితవాదులును, శాసనసభ్యులును, రాజకీయనిర్బంధితుల నాదరణతో జూడవలయు నని వారిని వేడుకొనుచున్నారు. గాంధీ సహాయనంతి సుకన్యనాయకునకు సముతము ఎన్నియో యిబ్బందులు గలుగుచుండ, తక్కుంగల వారికిని కూర్చి చెప్పలేక? దక్కనుసభవారి స్వల్పవిస్తృతమును, బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి రెండువరకు సాక్షింపుతో చూడవలయును. మితవాదుల మారక పోగడెడి అధికారులు, వారి విస్తృతములను సఫలపరుచుటకు మాత్రము సంసిద్ధత జూపుటలేదు.

ఆత్మస్తుతి

ఆత్మస్తుతియు, పరనిందయు, ఈ కాలమున ప్రజలు ముంగురు వచ్చుటకు ఉపయోగపడుచున్నవి. తనను దానొగడుకొనువానికి, గౌరవము గలదు. ప్రభుత్వవ్యయసాయశాఖవారికి తనగుప్పుడు దాను ప్రకటించుకొనుకొత్త తక్కువనున్నదట. ట్టికొరతను భరికీయవలయు నని, గవన్నుగా రిటివల సలహానిచ్చి, కాని, అట్టికొత్త వ్యవసాయశాఖకు కొరవడి యున్నదని, దేశము భావించుట లేదు. కావలసిన దానికన్న నెక్కుడుగ నున దేమోనని సాధియము గలుగుచున్నది. వ్యవసాయశాఖ నిర్వహించిన కార్యములకన్న ప్రకటన మెక్కుడుగ నున్నది. అగుచేతనే ప్రజల కీశాఖయందు నమ్మకము లేకున్నది. రయితులపద్ధతులు వారిసా ప్రదాయములన్ను, ఈ శాఖవారికి చులకన. అంతకన్నను, వీరు గరువలచెడి యభివృద్ధియు గానరాదు. ప్రకటన కయినను ఒక విధము గలదు. వస్తువు మంచిదయిన, దాని యంతట యదియే ప్రకాశించును. దానికి బ్రకటన

తో యంతగ బనియే లేదు. వస్తువు చెడుదయిన, దాని నెంత బ్రకటనజేసినను, తాత్కాలికలాభము కొంత గలిగినను, శాశ్వతలాభము గలుగనేరదు.

“కద్దరు”

యర్రవాడా జయిలులో మహాత్ముని సందర్శించిన పిమ్మట, మహాత్మునిసతి బొంబాయిలో స్త్రీల యెదుట నుపన్యసించుచు, కద్దరు మహిమను కొని యాడెను. దేశమునందలి వివిధ సంఘములలో వైకమత్వము గుదుర్చుటకు కద్దరెలుల ఉపయోగించునో, విశదము గావించెను. అహింసాప్రవర్తమున కిది ఎటుల బనికవచ్చునో సూచించెను. మహమ్మదాలీ సతి సముతము, రాటుముచు చేపట్టి కద్దరును వాడుడని హెచ్చరించెను. ఇరువురు ఉత్తమ నారీమణులు దెలిపిన హితమును, ఆచరణలోనికి దెచ్చుట స్త్రీ తల్లర ధర్మమని వేరుగ దెలుపనక్కరలేదు. కద్దరు వ్రతమును స్త్రీలు నెఱవేర్చబూనుచో, అది కడుసులభముగ ఫలించును. నూలువడుకుటలో స్త్రీలు గనుబలచెడి నేర్పు పురుషుల కలవడదు. మాతృసేవకై స్త్రీ పురుషు లిరువురును సమానోత్సాహము జూపవలసిన తరుణ మాసన్నమయినది. మహాత్ముని సతి గనుబలచెడి కార్యదీక్ష స్త్రీ ప్రపంచమునకు మార్గదర్శకముగ నుండుగాక!

మద్యపాననిషేధము

నానిటాలుసంఘ గౌ. లాలా సుఖవీరసింగు గారి యధ్యక్షతక్రింద జరిగిన సభలో, ప్రభుత్వ పద్ధతి విఫలమయ్యెననియు, రాబడిని పెంచుటచే త్రాగుడు తగ్గునను సిద్ధాంతము బనికిరాదనియు, తీర్మానింపబడెను. సంపూర్ణ నిషేధమును కొనసాగించుటకు తరుణమాసన్నమయినదని, స్పష్టపరుపబడెను. ఈ సభయందు మిననరీలుగూడ సంపూర్ణ నిషేధమున కనుకూలముగ మాటలాడిరి. కాని, ఈమాత్రపు తీర్మానములబట్టి, అధికారవర్గము తన పద్ధతిని మార్చుకొన దని, అనుభవైక వేద్యమే.

ఖద్దరు కమిటీ

జూను 30 వ నాటి సాయంకాలము శ్రీయత పథుగా దాసుగారు, నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు విజయనగరమునకు విచ్చేసిరి. కాంగ్రెసు సభవారు పులకపు స్థానికాముమిద స్వాగతమొసంగిరి. జూలై 1 వ ఉదయము సంతలాని ఖద్దరు చూడ వారికిరి. అటుండి కొన్ని వర్తకుల దుకాణములను చూచిరి. పద్ధత్యము కాంగ్రెసుసభవారి ఖద్దరు ఏర్పాటులను, వారి ఖద్దరుమునాలను పరిశీలించిరి. సాయంకాలము శ్రీయత నాగేశ్వరరావుపంతులుగారి యాధిపత్యమున బహిరంగసభ జరిగెను. శ్రీయత పథురాదాసుగారు ఖద్దరు ప్రచారముగూర్చి ముచ్చటిచిరి. అగ్రాసాధిపతిగారు ప్రస్తుత పరిస్థితులను ముచ్చటిచిరి. నాటికాత్రి శ్రీ పథురాదాసుగారికి జ్వరము వచ్చిది. వారు ప్రయాణమును చేసులేకపోవుటచేత శ్రీయత పంతులుగారు వరసన్న చేట వెల్లిరి. అచ్చట వెలమనూలను పరిశీలించిరి. వెలమనూలు ధర రూపాయికి 6 రులములు 40 నెలలు రుండును. శ్రీయత పంతులుగారు కొంతనూలుకొనిరి. వరసన్న చేట సంతకు చూల వివరగల నూలు వచ్చిది. అటు నుండి శ్రీ పంతులుగారు దేవాది, ఉర్లాములు చూడ యెగిరి. శ్రీయత పథురాదాసుగారు అనకాపల్లి వెల్లిరి. అటు మరక నూలు చాల లభ్యమగును. (ఒక విలేఖరి)

కాకి నల్లమందు మామగండల పెట్టెలు కలకత్తాలో 4 కేడిని విక్రయించబడినవి.

మొత్తము 18,57,000 రూప్యములు వచ్చినవి. ఒక్కొక్క పెట్టెకి ఇద్ద మొత్తము 4525 రూప్యముల చొప్పున విక్రయమాయెను. తక్కువగా ఖరీదు 4520 రూపాయలు. సగటున 4522 రూప్యములకు అమ్ముబడినది.

స్థానిక వార్తలు

శ్రీయుత ఆయ్యదేవర కాశ్యోరరావు పంతులుగారు:—వీరిని నేడు ఉదయమున లెజవాడనుండి, చెన్నపురికి దీనికొనవచ్చిరి. కేటి పాఠశాలమున కడ్డలూరు నకు గొంపోయెదరు.

శ్రీమాన్ యస్. కస్తూరి రంగయ్యంగారు:—పాత్రిక కానన్లోంఘన విచారణ సంఘసభ్యులగు నియమించబడిన శ్రీమాన్ యస్. కస్తూరి రంగయ్యంగారు ప్రదానము గురువారం బయలుదేరి జబల్ పూరులో విచారణ సంఘముతో కలిసెదరు.

మహాత్మాగాంధీ స్పిన్నింగు వీవింగు ప్రీన్సులు:—ఇంతవరకు యీపాఠశాల కెంబుకెట్టివీధి 1వ నెంబరు గృహమునందుండెను. కేటికి-మీసాతకాల పాఠ్యపుస్తకము ఇరులపైను వీధి 40వ నెంబరు గృహమునకు మార్చబడినదని పాఠశాలాధికారులు తెలుపుచున్నారు.

నిష్పంఢోచిత ప్రారంభవిద్య - వేలూరు
నిష్పంఢోచిత ప్రారంభవిద్యా విధానము నగరమునందు ఆచరణనందుండవలయు ననియు అందులకు కొంతవన్ని విధించవలెననియు వేలూరు మ్యునిసిపలు సంఘమువారు తీర్మానించి యుండిరి. ఈతీర్మానమును ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించి స్వల్ప పన్ను విధించుటకు అనుమతి నొసరి. ఈసంవత్సరము ఆగస్టు 1-వ తేదీనుండి యీవిధానము ఆచరణనందుంచబడును.

హిందూస్థాన పంచాయితీ:—పంచాయితీ ప్రారంభమువేళము మొన్న సాయంత్రము, ట్రిప్పిలేను వల్లక్ పాస్న డ్యుకెట్టి వీధిలో జరుపబడినది. టి. వి. వెంకట్రామయ్యగారు అధ్యక్షతవహించిరి. పంచాయితీస్థాపనవిద్యార్థులస్వరాజ్యగీత ములవాడిరి. యం. సింగారవేలుకెట్టియారు, యల్. కంకరలాల్, పి. సుబ్రహ్మణ్యశివగారలు, పంచాయితీ ఉద్దేశముల విశదపరచి, చానినభివృద్ధిపరచి స్వరాజ్యదర్శనమునకు తగినటుల గమనియు దీక్షింపవలసిందిగా పిలువగావించిరి. వెంకట్రామయ్యగారు కద్దర, రాట్టము ఉత్సాహములనుండి యెక్కువగా ఉద్బోధము చేసిరి.

ఒక ఆశ్చర్యకారక:—బాన్సుగొడ్డిగడ్డ నివసింపచున్న రాజోత ప ని వా ని (మ ని స్వామి మొదలి) భార్య తండ్రిగారు అనునామె బుణములను తీర్చుకొనలేక సోమవారం రాత్రి నీళ్లలోనుండి ఆశ్చర్యకారకముగావెళ్లెను. ఆమె కొన్నాళ్లనుండి చిట్ ఫండుపద్ధతి నల్పనిచ్చుటను నడుపుచుండగా కొంతకాలమునుండి భాగములు కొందరు యెన్నిసార్లడిగినను యియ్యకలసిన మొత్తముల నీరుకుండిరి. మిగిలినవారు తమకీయవలసిన డబ్బు నీయునుని యిబ్బంది పెట్టిరి. ఆమె కొందరు యిల్లదీపాత్రలు పట్టుకొని తనకా పెట్టి డబ్బు తెచ్చి చెల్లించెను. ఇంతకు బుణము కావలె నని బండుగులను మిత్రులను ఆడుగుచుండెను. కాని వారెవరను యియ్యరైరి. వేరుమార్గము గానక ఆమె సోమవారం రాత్రి మైలాపూరు కపాశేత్యర స్వామి కొనేరులో బడి చచ్చిపోయెను. పోలీసు వారు విచారణ చేసి ఆశ్చర్యకారకముగావించు కొనెనని నిర్ధారణ చేసిరి.

చెన్నపురికివచ్చు విద్యార్థులకు హితము

కాననసభ్యులగు డాక్టరు యు. రామరావుగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు.
విద్యార్థులను కొరకు ఇతరజిల్లాలనుండి ఆసేతులు చెన్నపురికివచ్చుచున్నారు. ఆకొంగును కాపాడుకొనుటకు తెలియక కొంగ్రస్తులై బాధపడుచున్నారు. తమ గృహవసతులు లేకపోవుట మొదటివిబ్బంది. పూట కూలు ఇండ్లలో అన్నము, నెయ్యి నూనె శుభ్రముగ యుండగ పోవుటచే బృథము నెక్కురు బంకమున్నదు వ్యాధులు కలుగుచున్నవి, కావున విద్యార్థులందరు పాఠశాలలకు చేరుచున్న హాస్టలులలో చేరుట శ్రేష్ఠము. ఇరులు యీక్రింది ఆకొంగు మూత్రములను గమనింతులు యుక్తము.

- (1) మంచి గాలివచ్చుటకు వీలుండు గదులయందుండవలెను.
 - (2) కాఫీహోటలులకు వెళ్లి కాఫీ ఇతరఅవసరపదార్థములను తినుటను సంపూర్ణముగ మానవలెను.
 - (3) మీ పనులన్నిటిని సకాలముగ క్రమముగ చేసికొనుచుండవలెను. రాత్రిపదిగంటలకు నిద్రపోవలెను. ఉదయము ఆరుగంటలకు లేవవలెను.
 - (4) పాటకములకు బయోస్కోపులకు వెళ్లి నిద్రబద్ధంగము కలిగించుకొనుట యుక్తము కాదు.
 - (5) వ్యాధ్యాయుగము కొరకు, కొంతకాలము ప్రత్యేకించవలెను. సముద్రతీరమున వాలుగుమైళ్లు నడుచుటయో లేక క్రికెటు పెన్నును మున్ను ఆటల వాడుటయో యుక్తము.
 - (6) కాలప్రవృత్తి సమముగ అగుచుండునట్లు శ్రద్ధవహించియుండవలెను. అజీర్ణముగనన్న యెడల భోజనానంతరము ఆరటిపండ్లు లేక కిచ్చిలి పండు భుజించుట యుక్తము.
 - (7) దోమతెర కట్టుకొని నిదించుట మంచిది. చెన్నపురి యందు విద్యార్థులకు సహజముగ మలేరియా జ్వరము వచ్చుచుండును.
 - (8) బాగుగ కాచిన నీళ్లు త్రాగవలెను. కాచుట చేసిటి యుండిలి చెడ్డపురుగులు నశించును. సోడాత్రాగుట శ్రేష్ఠము కాదు.
 - (9) కొంచెము అనానోగ్యముగ నున్నట్లు తోచిన నీడిటి పప్పువెనుగాని ఎప్పుసాల్లు కాని పుచ్చుకొనిన కాలప్రవృత్తి చక్కగ అనున. కనుముకు మూడు పర్యాయములు 5 గెయి నుల క్షీనైను పుచ్చుకొనిన ఆకొంగును చక్కబడును.
- ఈ సూత్రములను విద్యార్థులు చక్కగ మనసునందుచు కొని ఆకొంగును కాపాడు కొని వైద్యుల ఖర్చులను తగ్గించుకొనుట యుక్తము.

చెన్నపురికాంగ్రెసుసంఘము.

సింగారవేలుకెట్టిగారి లేఖవైచర్య
చెన్నపురిజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘమువేళము సోమవారము పాఠశాలము మహాసభ భవనమునకు జరిగెను. శ్రీ మాన్ యస్. కస్తూరిరంగయ్యంగారు అధ్యక్షత వహించిరి. సింగారవేలుకెట్టిగారి రాజీనామా విషయమై చర్య ప్రారంభించబడినది.
సింగారవేలుకెట్టిగారు ప్రతికలకు పంపిన లేఖయందు నేరారోపణ తెన్నియో యున్నవనియు సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారికి కెట్టిగారికి నుండిన మనస్ఫుర్తలే యాలేఖకు ముఖ్యకారణమని ఇ. యల్. ఆయ్యంగారు అభిప్రాయపడిరి. కేటము నిందారోపణయే కాక సంఘ సభ్యుల మానబడుట యాలేఖయందు విమిడియున్నదని యా. యస్. వరచాచారిగారు చెప్పిరి. ఈలేఖలను మనసావ్యములన్నియు వెలిబుచ్చి కాంగ్రెసును అగౌరవపరచడమయ్యెనని ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు చెప్పిరి.
యా. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు ఇట్లు చెప్పిరి:—యం యస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు గారి వై నేరములను ఆకోపించుచు ఇట్టిలేఖలు వార్తాపత్రికలయందు ప్రకటింపబడుట ఎంతమాత్రము యుక్తముగాలేదు. సంఘమువారి లేఖలనుమూగ లేవని స్పష్టముగనూడ నేరముమోపడలేదు. 50 రూప్యములు మంజూరుచేయుట సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు కా రాగ్యహమునకుపోవుటకు ఇయ్యబడినందుమెట్లు అగునో తెలియకున్నది. కాంగ్రెసు ప్రచారముచేయుచున్నందున సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు కారాగ్యహమున కంపబడిరి. సంపూర్ణ ఆత్మాహుతితో వీరు కాంగ్రెసు ప్రచారము సలుపుచుండిరి. 50 రూప్యముల లంచమునకు వీరు ఆకపడి రని చెప్పట కేవలము అన్యాయము. లేక్కయందెట్టి సత్యము లేదని మనము తీర్మానించు గావింపవలెను.
సంఘపులేక్క లన్నియు సమముగ నున్నవనియు, ఉ్దే కపూరితులై కెట్టిగారిలేఖ వ్రాసిపంపిరియు చక్కరయ్యకెట్టి గారు చెప్పిరి.
వీరుగ్లకు ఏకగ్రీ:ముగ యీక్రింది తీర్మానములు ఆమోదింపబడినవి. (1) «ఈసభివారు సింగారవేలుకెట్టిగారి రాజీనామాను విచారముతో ఆగిక 30 ము చు న్నారు. (2) రాజీనామా ఇచ్చు మి కెట్టి గారు వార్తాపత్రికలకు పంపిన లేఖయందు అసత్యము తెన్నియో యున్నది. అందు ముఖ్యులగు కాంగ్రెసు ప్రచారకులగు యం. యస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారిని కారాగ్యహమునకు పంపుట ప్రోత్సహించు

టల్లె వారికి 50 రూప్యము లంచముగ ఇయ్యబడెననుట అన్యాయము, అసత్యము, నిరాధారము.”
సింగారవేలుకెట్టిగారి స్థానమున యస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు సంఘపు అధ్యక్షులుగ ఏకగ్రీవముగ ఎన్నుకొబడిరి.
కానన్లోంఘన విచారణ సంఘమువారి ప్రశ్నలకు తమ ప్రత్యుత్తరములను తయారుచేయుటకై యీక్రింది పేర్కొనబడినవారికి ఉపసంఘముగ నియమింపబడిరి. చి చక్కరయ్యకెట్టి, ఎ. కుమారస్వామికెట్టి, యా. యస్. వరచాచారి, మి. పి. మనామ్యుడుగారు.
అంతటితో సభ ముగిసెను.

వాతావరణ స్థితి

1922-వ సం॥ జూలై నెల 5-వ బుధవారము.

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	జూలై 5వ తేదీ ఉత్తరము	జూలై 5వ తేదీ ఉత్తరము	జూలై 5వ తేదీ ఉత్తరము	జూలై 5వ తేదీ ఉత్తరము	జూలై 5వ తేదీ ఉత్తరము
జిల్లా ముఖ్య నగరములు	ఉత్తరము	ఉత్తరము	ఉత్తరము	ఉత్తరము	ఉత్తరము
విజ్ఞానము	8.08	78.2	1.11	31.57	...
హైద్రాబాద్	88.4	75.1	1.50	28.74	2.08
నల్లూరు
దేవరము	85.8	78.1	0.62	19.21	8.14
సాగరము
గోపాలపురం	90.9	77.0	0.25	5.86	2.01
కొర్రాపురం	75.2	67.3	1.90	7.99	2.98
విశాఖపట్నము	94.9	78.1	0.21	1.95	8.58
కాకినాడ	88.4	78.0	0.46	8.44	2.16
మచిలీపట్నము	87.8	77.2	0.15	2.94	2.39
గుంటూరు	91.4	78.8	0.04	4.09	1.41
నెల్లూరు	94.8	82.9	...	1.71	0
మద్రాసు	97.5	81.5	...	2.28	0.25
కడపూరు	91.8	79.2	...	0.92	1.06
కాగపట్నము	93.1	79.8	...	1.97	0.86
పొంబట్	91.6	79.1	...	0.08	0.19
ప్రింకోమకి
కొంకణి	85.5	77.5	...	11.28	2.77
తిరువంద్రము	78.4	78.8	0.41	18.72	8.94
కొచ్చిన్	78.9	78.3	0.40	38.77	0.77
కాలికట్టు	85.4	72.6	1.25	4.91	4.57
చంగళూరు	82.8	71.4	0.92	46.18	2.72
మిర్జాపూరు	66.0	60.5	1.81	38.06	1.01
కార్జాక	80.8	78.4	1.79	50.58	5.92
రత్నగిరి	7.4	72.3	8.95	58.02	...
బొంబాయి	83.1	75.2	27.4	32.59	9.28
మైదాపూర్	85.5	71.2	0.05	2.46	8.00
రైచూరు	88.8	71.8	...	2.07	2.02
అనంతపూరు	92.8	75.1	...	1.28	0.82
బళ్లారి	88.8	74.8	...	0.19	2.04
కర్నూలు	96.4	75.6	...	0.86	2.85
కడప	97.2	81.0	...	1.75	1.80
చాపూరు	77.7	66.1	...	1.95	2.69
బెంగుళూరు	84.3	66.1	0.12	3.48	0.10
కొడైకనూర్	59.8	51.3	0.01	4.77	0.09
ఉదకమండలము	55.6	52.7	0.11	5.16	8.06
కొయంబత్తూరు	80.9	70.3	0.06	1.86	0.56
రేలూరు	96.5	79.0	...	3.98	1.18
నీలము	91.2	72.1	0.01	5.56	2.01
తిరుచనాపల్లి	92.1	78.0	...	0.61	1.09
కరుణాకై	98.8	80.0	...	1.56	0.86
మధురై	92.4	76.8	...	2.80	1.05
తిరునల్వేలి	0	0.68

మేఘములు సర్కారులందును పశ్చిమతీరమునందును, కొండప్రాంతములందును, అధికముగను మిగిలిన భాగములందు సామాన్యముగ నున్నవి. అనేకవడకములందు అర్ధగ్రహ సన్యముగనే యున్నది. బొంబాయి తీరమున వర్షము కురియుచున్నది. సర్కారులందు వర్షము కురియవచ్చును.
సి. చెంగల్వరాయ మొదలియార్
కాకతీయ కాలమున.

విదేశ వార్తలు

పాలెస్టైను భవిష్యత్తు

బ్రిటిషుపాలనా విధానము

లండను, జూలై 2:— పాలెస్టైనులో బ్రిటిషుపాలనా విధానమును గూర్చి చర్చలు గాఢిని పాలెస్టైను ఆరబ్ రాయ బారులకును జయిర్లు నిర్మాణమునకును జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములందు అధికారీత్యా వెలుపబడినది. ఆందు 1917 నవంబరు ప్రకటనము యేమాత్రము మార్పులేకుండ స్థిరపరచబడినది. యూదులు పాలెస్టైనులో నుండుటకు హక్కును గల్గియున్నారు. కాని, యింగ్లాండు యిర్జీషుదేశముల, పాలెస్టైను యూదులది గావలయు నని ప్రభుత్వమునా రుద్దేశించుట లేదు. ఆరబు జనసంఖ్య, భాష, విజ్ఞానము అంతరింపకరెనని గాని, లాబడవలెనని బ్రిటిషు ప్రభుత్వముకోరుట లేదు.

పాలెస్టైనులో సంపూర్ణస్వపరిపాలన మొనగంటు నభిగృహి జేయుటకు వారు రుద్దేశించియున్నారు. వెంటనే, యెక్కుకొన బడిన సభ్యుల తర్కమునకు నుండు కావనభ సాహించుటను. జయిర్లు కార్యనిర్వాహకులు ప్రత్యేకస్థానమునందుండి ప్రభుత్వములో సేవిభమునగాని పాల్గొనుటకు వీలులేదు.

క్రొత్తగ వలసవచ్చువారలు యెప్పటికైనను దేశము యొక్క ఆర్థికసామర్థ్యమునకు మించిపోవునటుల నుండరు.

వాషింగ్టను సంచి

టాకియో, జూలై 2:—జపాను ప్రెవీకాన్సిలు వాషింగ్టనులో 9 దేశములవారుగాడి గావించిన ఒడంబడిక నంగీకరించిరి. వాషింగ్టను ఒడంబడికలు జూలై 6 వ తేదీలోపుగా యింగ్లిషులు సమ్యక్విడయు నని దెలియుచున్నది.

మహమ్మదీయ మసీదులు-పాలెస్టైను

పాలెస్టైను స్థితిని యాత్రులకు దెలుపుకై మెక్కాకు బయలుదేరిన పాలెస్టైను మహమ్మదీయ ముఖ్యులైదుగురు కయిరోలో దిగిరి. వీరికి మేకు అబ్దుల్ ఖాదరు యోము సాఫరు నాయకుడు. జయిర్లు రాజకీయముగ వైకి వచ్చెద రనుభయము వలన పాలెస్టైనులోని మహమ్మదీయ మసీదులు ఉపద్రవ స్థితిలో నుండు నని ఆయన చెప్పెను.

వర్ణ సమానత్వము

యూదులస్థితి

లండను, జూలై 3:— పాలెస్టైను నందు యూదులకు గొప్ప యనకాశముల నొగవలెనని మంత్రివర్గ కార్యదర్శి బాతీ సమితి కార్యదర్శికి వ్రాసినట్లు ప్రకటించబడినది. పాలెస్టైను వాస్తవ్యులందరకును సమానస్వత్వములుండుట బ్రిటిషువారి ని జొరేకేర్వచుని అందు తెలుపబడినది. ప్రతివారును తమస్వక్రీస్తును సాగొట్టుకొనుటకుండు బాతీయతను నిలపుకొన వచ్చుననియు అందుగలదు.

విల్లను హత్య

హం త కు లు

లండను, జూలై:—నర్ హెన్రీ విల్లనును హత్యగావించి రని నందించులైన కానరీ, ఓబ్రయను గారలు, వైపు మినిస్టరు పోలీసు కోర్టులో, రిజిస్ట్రార్ డాక్, ఓసెపు ఓనరీవాక్ అని కెల్లడి యెరి. వారు సిపాయిలని కర్ణింపబడిరి. వారు ఓట్లు బెయిలీకి విచారణకు బంపబడిరి.

డిట్రెక్టివు అఫీసరు సాత్యు మిమ్మరు తాను ఓనరీ వాను యింగ్లిలో వివిధ వాలంటీయల ప్రకటనములు కొన్ని గాన్పించెననియు, ఆయనకు కార్మిగోపాన నుండి వచ్చినలేఖ యందు, ఆయన క్రీష్టియంగాడయి, కాలిన్సు గ్రెగ్గికు డివెలరా పత్రములు వేసినగాక, రిపబ్లికన్ పత్రికలందు డెని దొడప బడినయి చెప్పెను.

ఆల్బర్టు మెడలు

సాల్వేజును ఆల్బర్టు మెడలును 105 వ మహారాటా పతాకుల కాన్వెన్ బార్బి హెన్రీగారి కొనగిరి. ఆయన తన ప్రాణమును తెగ విక్రీడబడినప్పుడు ఆగస్టులో సెనా కాటులో లైటికి త్వరగా వచ్చిన గుండును పట్టుకొని ఒక ప్రాణమును రక్షించెను.

డబ్లిను విప్లవకారులు

డివెలేరా పారిపోవుట.

ముఖ్యముగా హోటల్స్ కులిపోవుట
లండను, జూలై 3:— కాక్స్ లు వీధియందు ఒక దినము తయ్యము ఘోషముగ జరిగెను. క్రీష్టియన్ సైనికులకును, విప్లవకారులకును యుద్ధము జరుగుచున్నది. డివెలేరా చివరకు పోరాడవలెని పట్టునంతో నన్నాడు.

ఫాదరు కల్బర్న ఫాదరుడిలాహర్బి (సెనాములోని విప్లవకారులకర్షక) నుండి. ఆక్రమించుడి వైఫోవలసినదని వారికి అజ్ఞయయ్యెను.

ఈయనయము మరయంత్రపు గుండ్లు ఎప్పటికైనను అధికముగబడెను. గుండ్లు విధివిరామములేక దూకుచుండెను. ఇరె గ్యులరుపోస్టులు కొన్ని ధ్వంసమయ్యెను. విప్లవకారుల స్థానములు రెండు సులభముగ పట్టుకొనబడినవి. క్రీష్టియనుల ఆస్థానములను తమపనులకై వినియోగించిరి. సివిలియనులలోగూడ తగవులు ప్రారంభమైనవి. ఫోకొర్టులు కూలిని మొదలు ఈయనయమువరకు 100 మందికి గాయములయ్యెను. 50 మంది చనిపోయిరి. విప్లవకారుల జయమును గూర్చి డెయిలీ మెయిలుపత్రిక చాలవంతక కర్ణించుచున్నది. డోంగులలోని యిరెగ్యులరుసేనల నొకవంట నుండి మరియొకవంటికి ప్రార్థించుచున్నాడు. కొనెలు తిప్పరీలలో విప్లవకారులు ఎదిరిపడుతుంటే పోరాడుటకు గుమికూడి సిద్ధముగనున్నారు.

డబ్లినునగరమున నుమారు 700 గజముల ప్రదేశములో విప్లవకారులు చేరియున్నారు. సాయుధకటములు, మరయంత్రములు మరల నుపయోగించబడినవి.

డివెలేరా మెక్కా న్ను హోటలు నందు దాగి యున్నట్లు వదంతులు న్నుందున, దానిపట్టు సేనలు మూగియున్నవి. నిన్న మోరనుహోటలులో దాగుకొని తరువాత కేజాగతులైనవారు కమ్యూనిస్టులు. వారు చాలయు పద్రవస్థితిలో నుండిరి. మరికొందరు విప్లవకారులు పారిపోయిరి కొందరు దాగియున్నారు. ఒక పత్రికాధిపతి యూదుదయము కొంచెము కాశముగ నుండినందున కాక్స్ లు వీధిని మోటారు కారులో వెళ్లెను. మందుగుండ్ల (వేటులకు పగులగొనుటకై) ఒకకట్టి యెను ఆతనికి కన్పించినది గాదు. డిఫెండరుల యదావడియ కన్పింపలేదు. కాని యుద్ధము ఉదయము 10 గంటలకు ప్రారంభమై సభ్యాహ్వానము 1 గంట యుపరికి బాష్టియయ్యెను. విప్లవకారులు తీవ్రముగ పోరు గలిపిరి. ప్రజలు గుంపులు గ కూడి చూచుచుండిరి. డబ్లినునుండి వచ్చు ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు, సామానాలు “సెనానరుచే పరిశీలించబడినవి” అను ముద్రతో వచ్చుచున్నవి.

డబ్లినులో దినమంతయు యుద్ధము ఘోరముగ జరుగుచుండెను. క్రీష్టియదేశములో క్రీష్టియసేనలు ఇరెగ్యులరుల సాధనములను కొట్టివేసిరిని క్రీష్టియవారు ఈదినము మధ్యాహ్నము ప్రకటించిరి. నగరక్షిణభాగమునుండి ఇందుమిందుగ ఇరెగ్యులరులందరు తరిమివేయబడిరి. కొందరు వైదించెయబడిరి. వారి ఆయుధములును పట్టుకొనబడినవి. నేవనలో బ్యాంకు మరల ప్రభుత్వమువారిస్వాధీన మయ్యెను.

దినమంతయు యుద్ధము జరిగినది. క్రీష్టియ సైనికులు విప్లవకారుల ముఖ్యస్థానమును పొంచియున్నారు. కాక్స్ లు వీధిలోని ముఖ్యులగు హోటల్స్ కూలమున్నవి. 700 గజముల ప్రదేశములో ముట్టడింపబడిన ఇరెగ్యులరులు నుమారు 300 మంది యాన్నట్లు తెలిసినది.

డివెలేరా

డివెలేరా పారిపోయెనను వదంతులుగలవు. ప్రభుత్వసేనలు ఇంగ్లింబు పరిశీలనము గావించుచున్నారు. డబ్లిను సమీపమునకు కర్నలు దాల్చినరు ఈ స్టుడోని గలు, కాంటిస్టిగో మున్నగువంట విప్లవకారులు కూడుచున్నారు. ఉత్తర ప్రాంతములోని యిరెగ్యులరులు రైల్వేను ఆపుచు సామానులను బయటకు రావీయకుండవలెననుచున్నారు. ఇంచీవీవముననుండి మెంపిలు మూడు ప్రభుత్వసామును పట్టుకొనిరి.

జూలై 4:—నిన్న సాయంత్రము విప్లవకారుల ముఖ్యస్థానమునై దాడివెలిరి. కొందరు డిఫెండరులు డివెలేరాతో సహా పారిపోయి రినియు నిక నలునది యేబడియది మాత్రమే యున్నారనియు అనుకొనుచున్నారు.

రాజ్ యభిప్రాయము

కాలిన్సు వారంత్రపు ప్రకటన: నర్ కెమ్మ కెయిగు విమర్శించుచు నిట్లు చెప్పెను:—“దక్షిణజానందును, పశ్చిమము

మంత్రవర్ణము

మార్పులు జరుగవచ్చును.

కర్జను ప్రభుత్వస్థితి

లండను, జూలై 4:—మంత్రివర్గమునందు మార్పులు అధికముగ జరుగవచ్చునని టైముపత్రిక ‘లాబీ’ విశేషము వ్రాసెను. మార్పుగాన కింగ్సులెంచి జడ్జిగ నియమింపబడుదురు. కర్జను ప్రభు వింకను ఆనాలోగ్యముగ నున్నారు. ఆతడు మరల తన యుద్ధోగ్యమును నిగ్రహింపగలుగు నని తోచెను. ఇదియే నిజమగునని బాల్బరు ఆరబ్ గారిని ఆస్థానమునకు నియమింపవచ్చును. మార్పుగారి స్థానమునకు బార్బియిగారు రావచ్చును. బార్బియిగారి స్థానమునకు నర్ హోమరు గ్రీన్వీడును యెక్కుకొని గారును ప్రయత్నించుచు న్నుట్లు తెలియుచున్నది.

జగ్గాలు పాపా ఆరోగ్యస్థితి.

వైద్యుల రాయబారము.

కయిరో, జూలై 3:— జగ్గాలు పాపా యనాలోగ్యస్థితిని పరిశీలించుటకు ఈశ్రు వైద్యుడందలివారు మువ్వరు ప్రతినిధులను బంపుచున్నారు.

చిరుదముల వినోదము

వెస్టీ ప్రభుత్వ కథ

అతడు లంచ మేమైన నిచ్చెనా?

లండను, జూలై 3:— వెస్టీ ప్రభుత్వ లండనులో నుండిన పన్నుకర్ణింపబడిన వచ్చునని కలచి బూర్గున్న వచ్చు లోనివాన మేర్పరుచుకొని వ్యాపారము చేసికొనుచుండిట్లు ఆతనే స్వయముగ రాబడి పన్ను విచారణ సంఘమువారి యెదుట సాత్యు మిచ్చెను. పన్నుల సీనుకుండ కిప్పించుకొన బ్రయత్నించువారికి పీయలేజి యివ్వగూడదను మీమాంస జరుగుచుండ, వెస్టీ ప్రభుత్వము గూర్చి ప్రధానమంత్రి బాగుగ కనుగొనెనాయని ప్రోచీ ప్రభుత్వ ప్రభుత్వమువారిని ప్రశ్నించి వెస్టీ ప్రభుత్వ అందులకు లంచమేమైన నిచ్చెనో లేదో ఆతనే స్వయముగ ప్రత్యుత్తరమిచ్చిన బాగుగ నుండుననెను. ప్రధానమంత్రి చూచెనో లేదో తమకు తెలియదని ప్రభుత్వ ప్రభుత్వ ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు, వెస్టీ ప్రభుత్వ యుద్ధకాలమున చేసిన సేవకు పీయలేజి నిచ్చి యుండురని కలంచెను.

అమెరికనులోటి సమానముగ వ్యాపారము చేయుటకు తానట్లు పన్ను సరిపెంచుకొనుటయో, అట్లు ప్రభుత్వాధికారుల సలహా పొందియే చేసికొనెననియు వెస్టీ ప్రభుత్వ వ్రాసెను. లంచము నిషయమై వెస్టీ ప్రభుత్వ ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను. అందువలన పత్రికలు తీవ్రముగ విమర్శించుచున్నవి.

ఈనెమము ప్రజలసభలో చక్కప్రచేకెట్టరెనని అన్ని పత్రముల సభ్యులకు 180 మంది కోరగా ప్రధానమంత్రి అంగీకరించెను.

బికినీరును రాజు.

లండను, జూలై 4:— బికినీరును రాజులండనులో నుండుచలన, ఆరోగ్యము కలిగినది. ఇదివరకటి ఆనాలోగ్యస్థితి తొలగినది. ఈ వారము ఆతడు లండనునది దేశమంతయు చూచి ఆగస్టు మాసమున భారత దేశమునకు బయలు దేరును.

జర్జనుకుట్టు

రికల్లికనులను చంప నెంచుట

లండను, జూలై 3:— డబ్లిను అధికారులను చంపుటకు కుట్రల పన్ను చండినవారిలో 75 మంది కేళ్లకు పోలీసువారు కనుగొని రియారుచేసిరి. కొంతమందిని అరెస్టు చేయుచున్నారు. డాక్టరు రిథెనోగారిని ఏమోటారుకారును డి కాల్చిగో ఆమోటారు యజమానుడు ట్రైకోలకర్డ అరెస్టు చేయబడినది. ఆ తనికర్డ తుపాకులు వ్రేల్చువారు, యుద్ధనాయగి చేయగలవారు అనేకులున్నారు. ఆతడు గొప్పకాక్షుడు భుకుడు.

నందును కాంతము నెలకొల్పవలెనని అతడు రుద్దేశించి యుండెనని చదివి నేను నంతసింనుచున్నాను. మాకినుపుకును అదే యభిప్రాయముండుటలన అయిగ్లాండు దేశమునందు కాంతి నెలకొనుట తథ్యము. ఉత్తరప్రాంతములవారికి ద్వేషము లేదు. ప్రజలయందు స్నేహభావము పెంపొందుకొలది, ప్రాత విషయములు నర్ హెన్రీ విల్లను హత్య తప్ప, మిగిలిన వన్నియు మరపుకొనరావలెను. ఎవరైనను స్నేహభావమును కాంతిని నెలకొల్పటకు ప్రయత్నించిన, అత్రయత్నముల కరుణ అద్దపడదు.”

భావనగరసంస్థానము.

మద్యపాననిషేధము.

భావనగర సంస్థానపు నివేదికలను జూచువారికి అచ్చటి ప్రజలు త్రాగుదురుభ్యాసమునకు విశేషము లాను గా లేదని విదితము కాగలదు. భావనగర మామూలమున్న గొప్ప పట్టణములలోనే అందులోను ముఖ్యముగ సముద్రప్రయాణముతో సంబంధము గలిగిన అల్పజాతుల వారియందే యాదురుభ్యాసముండెను. ఆరాష్ట్రమునందు మద్యపానమును మహావ పుష్కములనుండి దీయుదురు. మహావపుష్కములందుగ నుండుటచే మద్యపానముగూడ మితముగ నుండెను. వర్తకము ధారాళముగ జరుగుచుండినపుడుగూడ వా రీ కస్తువులను ఇతర ప్రాంతములనుండి దిగుమతి చేయించుకొనలేదు. తమకు కావలసినంత వరకు అచ్చటనే యేదో విధముగ తయారుచేసికొనుచుండిరి. వత్తు పదార్థముల వర్తకమునై కాసనములు ఫట్టగానై లైసెన్సులు పుచ్చుకొనవలసి వచ్చెను. వర్తకము నామమాత్రమే యుండెనని చెడివరకులవలన తెలిసికొనవలెను. వెనకటి మహారాజు కీ. శే. ౧౯ భావనగరానికి వర్తకములని యుపద్రవము తెలిసియే వర్తకమంతయు ఎవరో ఒక్కఁడ స్వాధీనమునకుండిన ఎంతవరకీ దుభ్యాసము నాటుకొని యుండెననియు, ఎట్లు పోగొట్టుకొనినదియు సులభముగనుగొనవచ్చునని ఊహించుకొనిన నొక పొరకకవర్తకునిపరము చేసెను. ఒక్కరికిచ్చినంతమాత్రమున వర్తకముపాచ్చదనియు, అతనే యనేకయుపాయముల నన్వేషించి మద్యమును వ్యాప్తిచేయజాలదనియు తలంపెదరు. ఎంతయిది కార్యపాఠముచేసినను, వర్తకపరిమితిని నిర్ణయించవలసియుండెను. కాని భావనగరసంస్థాన మీవిధముగ నేర్పాటుచేసెను

ఈయేర్పాటులన దర్బారు ఊహించుకొనినది రూ 18,000 లను పుచ్చుకొని అప్పాడప్పుడు తన యనుభవమును తెలుపుచుండవలసినదని కోరెనట. ఇంతకన్న నెక్కుడు మొత్తముల నిచ్చుటకు కొందరు సిద్ధముగనుండినను, నిరాకరింపబడెను. 2860 చదరపుమైళ్లు వైశాల్యముగల సంస్థానము సంతటిలో 42 దుకాణములను మాత్రమే యొందుట కాకంట్లాక్తున కనమతి యొసగుట. కనుక భావనగరసంస్థానము ఈవర్తకమును రాజడి కొక మార్గముగ నుంచుకొనలేదని తెలుపెల్ల మగుచున్నది. యుద్ధ మారంభమైనతరువాత సంపూర్ణనిషేధకసమగ్ర ప్రాముఖ్యము కపించెను. కీ. శే. ౧౯. భావనగరానికి కోరికవై కథియవార్ సంస్థానములలోని ఒక్కొక్క 1916 వ సంవత్సరమంతయు చర్చించి

స్వదేశసారాయి యత్నాత్మక, క్రమము సంపూర్ణముగ నిషేధింపవలెననియు విదేశసారాయివై సభికముగు నుంకముల విధింపవలెననియు నిర్ణయించెను. కాని తీర్చిదిద్దిన సేమియు ఫలితము కలిగినదిగాదు. అందుకలన 1918 వ సంవత్సరము ౧౯ భావనగర జిల్లాగారు, 2౮-12-18, పాలితానాలాటి, వాలా, బస్తాక్, సంస్థానములకు అందరికలసి పనిచేసిన బాగుగ నుండుననియు తీర్మానము వ్రాసెను. సానుభూతిప్రకృత్యములు వచ్చెనేగాని ఫలితమేమియు కనిపించినది కాదు.

ఇక ఒకకొకము కనిపెట్టుకొనియుండుటకలన లాభము లేదని కనగొని ౧౯ భావనగర 1916 వ సంవత్సరము, తన మరుసటి జ్యూనివర్సరీపుర మద్యపాననిషేధమునకై విధానము తయారుచేసి సంపదలెని తన దివానున కుత్తబుచ్చెనను. విధానము తయారుయ్యెను. 1920 వ సంవత్సరమునకు సంపూర్ణ నిషేధ మమలులోనికి వచ్చెను. ఈలోపు క్రమక్రమముగ ఉత్పత్తిని విక్రయమును గిరి పాలయనగి యుత్తివయ్యెను. రాజడి గిరిపాలకొంతసామిక్కిల్య. 1919వ సంవత్సరమున, అంతకు పూర్వము ౨2 ఉండినవి, 8 దుకాణములయ్యెను. కేషిం చిన ఆదాయములను 1౯00 వ యుగల సారాయివైన విక్రయించుట కుత్తబుచ్చెననుండెను. 1920 వ సంవత్సరము ౧౦టి కిని 2000 వ యుగల మై విక్రయించుటకు లేకుండెను 1921 వ సంవత్సరమునందు 1000 వ యుగలకు దిగెను. లై సెన్సు ఫీజు బదులు, మ యు గు న కు 1919 లో రూ 2-8-0 లు ను, 1920 లో రూ 2 లు ను 1921 లో రూ 1-8-0 రాయల్టీ ఛార్జి చేసెను. 1922 వ సంవత్సరమునందు ఉత్పత్తియు, విక్రయమును సంపూర్ణముగ నిషేధింపబడెను ఈవిధముగ కీ. శే. మహారాజాగారి కోరికను సంస్థానసభివా రామరాజులో బెట్టిరి. 1919 వ సంవత్సరమునందు విదేశసారాయివై దుర్భర మగు నుంకములు విధింపబడుచున్నవి. మద్యకాలములో జరిగిడి మోసములకు గొప్పజాల్దూరాలు విధింపబడెను. ప్రజలు నుఖము గను, సంతృప్తియును నున్నారు. త్రాగుదు దుర్భ్యాసము నిలిచిండువలన సంతోషమున కేముల సంఖ్యయు అమాంతముగ తగ్గెను. ఇప్పటికిని దొంతనముగ బయటనుండి కొంత వచ్చుచుండును. కాని చుట్టుప్రక్కలసంస్థానములు, గోగాజిల్లా సాంగారు ఏజెన్సీలవారు భావనగరసంస్థానమువారిత సేర్పాటులు చేయుటకు దీనిని తప్పించుటకు వలనుగాక యున్నది. పాలితానా సంస్థానముగూడ నిషేధము నిదరకే ప్రవేశపెట్టినది. మిగిలిన సంస్థానములును విశాఖపట్టికో సీమవస్థను పరిమళించునుగాక- ఇండియన్ సోషలు రిఫార్మరు

వంగరాష్ట్రీయ శాసనసభ

కలకత్తా, జూలై 4:—కాసనసభలో అధికపత్రమును ప్రవేశపెట్టు సందర్భమున అధి:సభ్యుడు మా॥ ౧౯ బాక్. కోర్ గాటిల్లు జెప్పిరి:—గత మార్చిమాసములో అధికపత్రము ప్రవేశపెట్టబడినపుడు కోటిసూక్ష్మములకు వైగా లోటుండెను. ఈలోటును భర్తీచేయుటకు మూడు క్రొత్త పన్నుపట్టములు మంజూరు చేయబడినవి. ఈలోటును పూర్తిచేయగా క్రొత్త పన్నులవలన వచ్చిన ఆదాయములో 20 లక్షల రూపాయలు మిగులును. నిరుటి సంవత్సరము అధికపత్రమునండి మిగిలిన సామ్యునండి 40 లక్షలు ఈసామ్యునకు చేర్చబడును. మొత్తము 60 లక్షలరూపాయలు లగును. ఇందులో 10 లక్షలు ఋణములకు కావలసిన ఖర్చులకు ఏర్పాటు చేయబడును. తక్కిన 50 లక్షలు ఇట్లు పంచబడును:—

17½ లక్షలు స్వామ్యత్రాశులకును, 22½ లక్షలు ప్రజాయ త్రాశులకు ఇయ్యబడును. జరుగుదుగ కావలసిన విధానములను ఆలోచించి వై ఏర్పాటులు జరిగివి. 3½ లక్షలు ఇతరు సంసిద్ధముగ నున్న విధానములకును, ఈసంవత్సరము జరుగుదుగ జరిగవలసిన వానికిని ఏర్పాటు చేయబడును.

నేటిసభయందు ఒక్క చవుకుదారి చట్టమును గూర్చి మాత్రమే యోచించిరి. ఒక కమిటీని నియమించుటకు యోచించిరి. అసహాయాద్యముచే గ్రామ స్వపరిపాలనా చట్టము చాలవరకు వెనుకబట్టుటచే కొంత కాలము వరకు చవుకుదారి చట్టము పల్లెగామములకు అనువర్తించ వలయును. ఇది అవసరము. కాన ఆ ఆప్తు ఆభివృద్ధి జేసి చవుకుదారుల జీతముల నభివృద్ధిజేసి వ్యవసాయాద గరిష్ట ప్రమాణముగల పన్నును విధించవలయును. ఈ విషయమై 18 గృహ చర్చించిరి. ఒక సభ్యుడు తప్ప తక్కినవా రందఱును చవుకుదారుల జీతమును అభివృద్ధి జేయవలయు ననిరి. కాని చవుకుదారి పన్నును హెచ్చియుటకు చాలమంది అంగీరించలేదు. బీదలకు ఈ ప్రత్యక్షముగు పన్ను బాధకరమనిరి. ఎక్కువగు ఖర్చును ప్రభుత్వమువారు భరించవలయు ననిరి. కొంతచచ్చు విసవీదప ప్రత్యేకపు కమిటీవారు ఈవిషయమై యోచించవలయుననిరి.

ప్రపంచయూత్తరము-పదసంచారి

ఆమెరికను పదసంచారి హిస్టోరీటీ మార్టి నెటుగారు నాపురాకు 4 తేదీ మధ్యాహ్నము చేరిరి. వీరిని ప్రజలు కలసికొనిరి. కాకి ఇళారు, కోటునుభరించిరి. గడ్డము ఒత్తుకనుండెను. కురులు పొడుగగు నుండిన, ప్రయాణములన అలసట జేది నటుల కాన్పించదు. సరదాగాను, ఉత్సాహము నుండిరి. నాపురానుండి 17 మైళ్ల దూరముననున్న కంకరై లకుపోయిరి. 3 గంటల 56 నిమిషములలో ఈ దూరమునంతను లైల్వేమార్గమున 4 తేదీని నడిచెను.

కరాచీ రేవు సంతకక సంఘమువారు పశువులు నీగ్రతాగుటకు ఒక నీటిబొట్టిని గట్టుటకు అంగీకరించిరి. ఈసామ్యును కవసాజిహారులు భగ్గుముచేరిరి.

దిలఖిష్ లేహ్యము.

మా వైద్యకాలయందు మేనా మచే జనించిన వ్యాధులకు నీ బేషధము 262 మూలికలతో తయారుకాబడినది.

మేనా మనగా దేనా మంతలయు మత్సలు, నోపులు, తిమ్మిర్లు, అరికాలు అరిచేతులు, దుగ్ధదలు, బలహీనము, అజీర్తి, గుండెదడ, భారము, దగ్గు, ఎగత్యాస, కీళ్లనొప్పులు, కీర మంతయు లాగుట, శారీరకంపము, శుక్లఃష్ణము, పొండించి శారీరము తెల్లబడుట, జీర్ణించిన నెగ, సవాయి మొదలయిన వ్యాధులుగా కీరీరమం దుండు ఏ జబ్బునైనను పూటకు పావు తులము లగాయకు ఆరతులము మోతాదున నలుబది దినములు నేవించిన రోగము నిర్మూలములయి పలుచబడి తీగవర తెలికాని యింద్రియమును గట్టిపరచి, రోగికి యింద్రియపుష్టి గలిగి పరిశుభ్రమైన రక్తమును కలిగించుటయే గాక త్వక్కునకు కళలు గలుగ జేయును. ఏ విధమైన మేహరణమైనను నునాయాసముగా గ్యాగంటితో యీ లేహ్యము నేవించినవారలకు వై చికిత్స లేకయే నివారణ మగును. 40 తులము కేరు 1-కి రు 6.00-0.

గారంటీ బాండు ఇచ్చాపభ్యము. గుణమియనిచో సొమ్ము వాపసు చేయబడును. ది ఆయుర్వేద యునానీ వైద్యకాల, కాకినాడ.

సిద్ధమకరధ్వజ (వైషజ్యరత్నావళి 920 పుట)

ఇది ఆయుర్వేదమధ్యమలలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందియున్నది. ఇందు కుడిచేసిన రక్తము, బంగారము, కర్పూర, పచ్చకర్పూరము మొదలగు విలువల ద్రవ్యములు చేరియున్నవి. వై గ్రంథములోని యోగము ప్రకారము నిర్వహ్యముగ ముచ్చేతయారుచేయబడియున్నది.

కో॥ స్వేచ్ఛాచారవిహితో నకదాచిద్విపద్యతే । మేధాయుః కాంతిజననః కామోద్దీపకృచ్ఛకా॥

బుద్ధిని, ఆయుర్దాయమును వృద్ధిచేయును. శరీరమునకు కాంచినీయును. హెచ్చు ధాతుపుష్టిజేసి కామోద్దీపనము గలిగించును. ఆతిమాత్రము, తుయ, సుఖకోగములు, మొదలగు ధాతుతయకరములగు వ్యాధులలో హెచ్చుగ నుపయోగకరము.

మొ 25 మృతలు రూ 5.0-0

ఆంధ్రఆయుర్వేద ఫార్మసీ (లిమిటెడ్) వసూలైన మూలధనము 1,12,9౦5.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి బి. యే., ఎమ్. బి. సి. యమ్. గారిచే స్థాపింపబడినది.

19 హార్బిన్ రోడ్డు మాంటుకోర్డు, మద్రాసు.

నిర్వహ్యముగ కయారచేయబడిన శాస్త్రీయబేషధములకు పుట్టినిల్లు. క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

మీరు కొనియున్నారా? యోగ్యతాపత్రికలు॥

ప్రతియింటిలో నుండవలసిన సిద్ధాపధముల నేల కొనలేదు?

1. లోకావయహాన కస్తూరిమాత్రలచే గుణములు కాకున కావద్దకు వచ్చు రోగులకు అతివైచికరముగ నున్నది.

2. క. విశ్వాన్ కవిరాజ్, విష్ణుచక్రవైద్యకాల, 9-41 బాల్గోబజారుపీధి రంగూను, బర్రా.

లోకావయహాన కస్తూరిమాత్రలు జనులకు గలుగు సకలవిధ రోగములను పూర్తిగా నాశిచేయును.

250-300 మృత్రులుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ 1-4-0

సారస్వతానవము (బుద్ధిప్రసాదిని)

పిల్లలకు, తరుణులకు, వృద్ధులకు, స్త్రీలకు బలము నిచ్చు బేషధము.

మెదడు దుర్బలము, మరపు, తలదేమి, మలబద్ధకము, అకలిలేకుండుట, కాంతిహీనత, గుల్మము, మూలరోగము, గృష్ణకులము, కీడుకులము మున్నగునాటిని పోగొట్టి అమితమైన శుద్ధరక్తము నిచ్చుచు బలమును గలిగించును.

ఇది మానవకోటికి గొప్ప వర్ధమానము. 20 దినముల బేషధముగల బుడ్డి 1 కి రూ 1.0-0.

అభ్యుదయసంఘ:—మా కాతాకారుల సౌకర్యార్థమై వాగుకోరుటచే మద్రాసు, నెం 881 తింబుకట్టిపీధిలో మా ప్రాంచీని నిలియున్నాము. తప్పక ఎల్లరు ప్రోత్సహ మొసగు కోరెదము. వి. పి. ఆర్థుల మద్రాసు ప్రాంచీనుండి పంపబడెను.

(801-594) పాల్వపు వెంకటాచల వండితులు శ్రీకీర్తారావువ వైద్యకాల మ్రేమాకు.

గాంధీ-అమెరికనుల ప్రశంస

జూన్ 7వ తేదీ న్యూయార్క్ "జేఎఫ్" పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది—

ఉద్యమ నాయక శిఖామణుల నందరిని చెరసాలలో పెట్టి దేశముల కందరికి అతిపితముగ నున్న ఉద్యమమును సంహరించుట కే ప్రభుత్వమునకైన సాధ్యపడునా? "మాండ్లెట్టరు గార్డియన్" బొంబాయి విలేజుకు డిటేవల భారత సహాయ నిరాకరణోద్యమ ప్రముఖులు 10000 మంది చెరసాలలో నున్నట్లును చెరసాలలో నున్న నాయకులలో నొకరు 25000 మంది చెరసాల కేజీలట్లు నుడివెను ఈ ఉద్యమ నాయకత్వము నిచ్చివేయుట కన్నతగల శక్తిసామర్థ్యము లేవనగూర్చి దొరక లేదనియు వ్రాసిన గాన మేమీ ప్రశ్నపడ గునున్నాము. ఉద్యేతులను చెరసాలలో నుంచ వీలు లేదని సంతోష పడవచ్చును గాని ఈ ఉద్యేతులను కార్యచరణలో పెట్టుటకు శక్తి గల మహానీయులను కై సర రాజ్యములు, మతాధికారులు యజమానులు చేరి అన్యాయముగ చంపివేయుట వలనను లేని పక్షమున యావజ్జీవము చెరసాలలో నుంచుట వలనను ఉద్యేతులను కూడ చంపివేసిట్లు చక్రతాంశములు గలవు. భారతదేశమందలి అసహాయోద్యమము తగిన శరణమునకు వేచియున్నదనుట కేలాటి సందేహము లేదు. నూతన ప్రయత్నముల కిప్పుడా ఉద్యమము బలపడుచుండ వచ్చును. గాంధీపారంభించిన సాగవైన ఆధ్యాత్మికోత్సాహము నులభముగ ఊహగతిని చెందచాలదు. దినదిన ప్రవర్ధమాన యగుచున్న భారత జాతీయత గాంధీ నియమించిన మార్గము ననుసరించుచుండనో లేక నిరంకుశ ప్రభుత్వమువారి నుండి అధికారమును కొంచెము కొంచెముగ బడయుటకు సక్రమాంతోశన రూపమును దాల్చునో, లేక దౌర్జన్యసహితముగు విప్లవముగ పరిణామించునో తోష్యము చెప్పుటకు సాధ్యపడదు. ఒకముఖ్య విషయమును గురించి నిశ్చితాభిప్రాయము నియ్యగలము. ఆదర్శ ప్రయోలును, నిరుపమాన మగు శక్తి సామర్థ్యములను గల 10000 మంది పాతికులను సామాన్య ద్రోహులలోపాటు చెరసాలల కంపిన ప్రభుత్వముపట్ల మానవజాతి కేలాటి గౌరవముండ చాలదు. ఇట్టి కృత్యము సఘమునకు తీరని మహాపాపమును ఒనర్చును.

కట్టలా? కత్తులా?

రెండును కట్టలలో చిత్రముగా నిమగ్నబడ్డ కత్తులు. లై సెన్సు లేదు. ప్రతిదినము వందలు ఖర్చు. ఒకటి తెప్పించి చూచిన దానిదియవ మిగతే తెలియకలదు. వెల రి-రి-0 మొదలు 25-0-0 వరకు గలవు. ఇంకను తక్కువ ధరలది గాని, ఎక్కువ ధరలది గాని కావలసియెడల తయారుచేయించి పంపగలము. పోస్టల్ వగైరా వేరు. (8785) భారతవస్త్రభవనము - బెజవాడ.

భారతదేశపు విసుక్రిస్తు

గాంధీ అపాయకరమగు విప్లవకారి, దుర్బుద్ధి పుట్టిన దేశద్రోహి, భారత న్యాయస్థానము లకినికి విధించిన ఆటండ్ల కి తీ యొక విశేషముగాదని ఆంగ్లేయు లనేకు లభిప్రాయబడుచుందురు. గాని రెవరెందు రిచ్చునలీ యు. ఎ. గారు "భారత దేశ కపు ఏను క్రిస్తు-గాంధీ" యని తన మతబోధలో చెప్పెను. గాంధీజీవితచరిత్ర, అతడు తన భాగ్యమును, పదవిని విరట్టించుట, అతని మనశ్శుద్ధి, నైతిక భావములను గురించి లీ గారు కొంత వర్ణించి నేటాలు స్వాతంత్ర్య సమరము జరిగిన 20 ఏడ్లలో దౌర్జన్యరాహిత్యమగు సహాయ నిరాకరణ పెట్టు విజయమును బడసెనో విచరములను చెలిపిరి. దౌర్జన్య రాహిత్యమును దివ్యాయుధము విజయమును బడయగలిగెను. అంతట గాంధీగారి వ్యాస మిట్లు చెడువబడెను:—

"దుష్టులుగని ఓటివారు కత్తిని చేపట్టి కత్తులతో బోధించుదురు. ఇట్టివారు దౌర్జన్య రాహిత్య మను ఆయుధమును కట్టట్లు న్నరులుగారు. మనోనిశ్చయముగల దృఢపాత్రలే దౌర్జన్య రాహిత్యముగ బోగలరు. కత్తువు ఎదుట తనవత్తు ఫలమును జెనితో కప్పకుడ కచ్చుటకు సిద్ధముగ నుండు వీరు బలవద్విశ్వాసులు గల మహా యోధుడని నా నవ్యకము. ఆత్మకళింప బాలదని భారతదేశము గుర్రెఱుంగకలెనని నాప్రార్థన. కారీరక దౌర్జన్యములను ఆత్మజయింపగలదు. ప్రపంచమందలి పశుబలమంత ఎదుటిపక్షములో చేరినను ఆత్మజయమొంద గలదు."

గాంధీ ప్రపంచోద్ధారకడనియు, ఆత్మ్యత్వ పురుషుడనియు, ఒకగొప్ప ఆమెరికన్ మతబోధకుడు చెప్పియుండెను. ఇది నిజమైనను, ఈభారత ఋషిశిష్యుడు, ఏనుక్రిస్తు జీవితాశయములను తనప్రవర్తనలో నివిద్దిన ఈమహానీయుడు ఇపు డాంగ్ల సామ్రాజ్యపు ఖయిదీనున్నాడు. పశుబలమునం దతనికి ద్వేషముండెని నేరము మోపబడెను. పశుబలమునం దతనికి ఏమిటను రాగములేదు. (ఫార్వెడ్జ్ పత్రిక—గ్లాస్కో)

బర్మానియోజకవర్గము-నిబంధనలు

వైకర్మమునకు నియమించబడిన నిబంధనలను పార్లమెంటు వారు ఆంగీకరించినది తేదీ ఇండియా ఎక్స్ప్రెస్ 8జులైలో ప్రకటించిరి. ఇండియాలో రాష్ట్రీయ కాసనభలకు నియమించిన నిబంధనలను బోలియుండును, ఇవి కేత జము ఆములలోనికి వచ్చును. భారత వాణిజ్యపు తరగతివారును, కార్మికవర్గము వారును కాసనభలలో ప్రభుత్వనియమితసభ్యులవ్వారా తమ ఆశయములను తెలియజేసికొన వలయును. స్త్రీలకు మాత్రము ఈతెగలలో, ఓటుండబడదు. సభవారు స్త్రీపురుషవికతుత లేదని తీర్మానించిన స్థానిక ప్రభుత్వమువారు గవర్నరుగారి అనుమతితో ఓటు నచ్చెదరు.

శ్రీ చింతా శేషయ్యగారి చతుర్థస్మరణ వార్షికోత్సవము

శ్రీ చింతా శేషయ్యగారి చతుర్థస్మరణ వార్షికోత్సవము 20-8-12 తేదీని గోఖలే భవనమందు నూరి ఆంజనేయులు బి. ఎ. వి. యల్ గారి ఆధ్వర్యతక్రింద జయపరమగు జరిగినది. ప్రారంభమున నరాల దేవేంద్రుడుగారు పంచమసంఘము నకు ఏలూరు పోరులు గానింపుచున్న సహాయమును న్తులింపుచు సభకు వచ్చిన సభ్యులకు స్వాగత మర్పించిరి. ఆనంతరము వెల్లంకి కృష్ణమూర్తిగారు, యర్రమిల్లి మంగయ్యగారు రాయడు గంగయ్యగారు, తునుమ వెంకట్రామయ్యగారు శేషయ్యగారి జీవితమును చక్కగ వివరించి, వారి సుగుణములను వారు చేసిన సత్క్రియలను సంఘ సేవను వేసోళ్ల కొనియాడుచు, పంచముల నందనను వారి నాదర్శకముగ నుంచుకొని వృద్ధిలోనికి రావలసినదని ప్రబోధించిరి. పప్పు పావనీశేషయ్యగారు పంచములకు చక్కని హితోపదేశమును గానించిరి. ఆధ్వర్యులకు వందనములతో సభ ముగిసినది.

ప్రకటన

కార్యేటిన్ గరము జమిందారిలోని యీ యెట్టేటుకు సంబంధించిన అరణ్యములలోని తంకేడు, ముప్పి, కరేపాకు, రేళ, సురళ, చింత, తూకి, వుస్తి వెలగ, వగైరా మహాసూళ్లను ఈ 1882 వ ధనవీరి అనుభవించుకోగల బాధ్యతను యీ నెల 24 వ తేదీనను, ఆ మరుసటితేదీనను పల్లిపట్టుగ్రామములో యీక్రింద చేవ్రాలుచేయువారు యేలము వేయించబోవుచున్నారు. ఏలములో కోరగలవారిలు, కావలన్ని అంశములనుగూర్చి వ్రాసుకోవచ్చును. 197

పి. యం. యె. యెట్టేటు } పి. డి. రామనుజాచార్యులు
పల్లిపట్టు } అక్కిసముయ్యకాచర్ల
పుత్తూరుపొట్టు }

దంతచూర్ణము

వెల డబ్బీ 1-కి 0-2-0
ఈ ధంతచూర్ణముతో పండుతోముటవలన చిగుళ్లనుండి రక్తము ప్రవహించును. నోట దుర్బంధములేక యుండును. అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

బాబ్ నన్ జర్నలుపాకెట్టుడై రెక్టరీ

జర్మనీలో చేతిపనులు చేయువారి విలాసములు స్వీట్ల ధండులో గడియారములు తయారుచేయువారి విలాసములు 100 పేజీలగుల పుస్తకముగా ప్రయరించి యున్నాము. వెల రు 1-4-0 లు. ఆర్డరుచ్చునప్పుడు 0-4-0 స్టాంపుతో ఆర్డరు పంపిన మిగత రు 1-0-0 కు వి. పి. చేయుటకును.

టి. ఆర్. ఎన్. అందు సన్ను. (132)
పోస్టల్లోగు ఏజెంట్లు అండు స్ట్రీలుట్రంకులు చేయువారు (పి. పి.) ఈగల్లి అన్యునుకోవిల్, జి. టి. మదరాసు.

ముఖ్య గవనింపు (2942)

యోగ్యతాపత్రములు
(3) బెనారస్ సిటీనందుకు దుగ్గా మెడికల్ హాసునారి టానిక్ గళికలను నేపించుటవలన రాజకీయ అను నాస్తిహితుడు సమంజసత్వము లేక సుఖముగా నున్నాడు. అతడు 6 సం॥లనుండి బాధపడుచుండెను. ఇప్పుడు అతడు చాలాసుఖముగా నున్నాడని చెప్పుటకు మిక్కిలి సంతసించుచున్నాడు.
జేరామూన్ }
28.8-19 } బ్రిజ్ కిషోర్

వనాపధిసరస్వరిల్లా

ంక్రహీనతను కత్తులయొక్క పరిశుభ్రతను సోగోతులు నుండు చేర్చుక గాంచినది. ధర 1-12-0
ఇండియా నిలోకానందు ఎన్నటివైనను తిహాలాపురు సరితముగా పంపబడును. (2973)

విలాసము పి. డి. సావంత్

నెం 144 ధనపాడి, బొంబాయి

శ్రీ రామదాసుచరిత్రము

ఇయ్యది కొండపల్లెయనెకి గ్రామమునందు జన్మించి భద్రగిరియందు కైంకర్యము చేసిన గోపన్న యను పేరుగల రామదాసుగారి వైభవమును తెలుపుచున్నది. ఇతడు శ్రీరామ భక్తుడు. ఇందు భద్రాచలమాహాత్మ్యమును గలదు. భద్రగిరియందు ప్రస్తుత ముగియు ఆలయమును, అందలి సీతా రామలక్ష్మణుల ప్రతిమయు మొదలుగాగల అతిసుందరమైన 8 పటములను శేర్పంచిడి మేలైన బైందు రూపు 1-0-0. డిటా కాలికోబైందు రూపు 1-2-0.
ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అందు కో., ఆనందముద్రణాలయము, మదరాసు. (1)

R. Venkateshwar and Co. Publishers, Leane Square, Madras

టెటో మోహిని

మీరు బయటపోయి వచ్చినతరువాత చాలా బడలికయుండు నప్పుడు, వెండిండ్లు, నియలు-బరుగు నప్పుడు దీని నుపయోగించిన మంచి నువాసన నిచ్చి ఆనందింతును, సుఖమును కలుగజేయును.

రోదినీయా తైలము

కేసరికాంతులో ఉపయోగించుటో వచ్చిన శీత్రములకు చలువయు సౌందర్యమును యిచ్చును. అనేక స్త్రీలు ఉపయోగించుచున్నారు. ప్రపంచమున ఈ తైలమును ప్రతిమటుంబములోను అవశ్యకము. ఎల్లవోట్లను విక్రయించబడును. టెటో మోహిని ధర బుడ్డి 1-కి రూపు 2, 1, 0-12-0, 0-8.
రోదినీయా తైలముధర బుడ్డి 1-కి రూపు 1-0-0

Shyam & Co, 6, Bunder st, Madras. పి. యం. కంపెని, రిబందరు వీధి, మదరాసు.

జాబులు

చవంబాకం

చిత్తూరుజిల్లా నగరియాలాకా చవంబాకం గ్రామము లో మానేసి మనసామివాయుచువారు స్థాపించిన శ్రీ కృష్ణా ఖడ్గ వీవిగు ఫ్యాక్టరీలో ఖడ్గ వస్త్రములు తయారుచున్నది. వీరు విశేషముగా ఖడ్గ నూలు తీయుచున్నారు. ఖడ్గ నూలు పడైచేయువారు క్రింద కనుబరచిన చిరునామాకు వ్రాసుకోవచ్చును.

(శ్రీ) కృష్ణా ఖడ్గ వీవిగు ఫ్యాక్టరీ

చవంబాకం గ్రామం, నగరిపోస్టు, చిత్తూరుజిల్లా.

గ్రంథాగారము

రామభజనము, కృష్ణభజనము చేసికొను భక్తులకును - విశ్వేశ్వర తుర్కీదేవమున నపనిందా పరిహారార్థము, విశ్వేశ్వర చరిత్రము పురాణముల జనున నిచ్చగలవారికిని - ఈదిగువ పుస్తకములు దానము చేయఁ దలంచుకొంటిమి.

రామాచ్యుతము:—౧-౩-0 కృష్ణామృతము. 0-2-0 మృషాముషీ (గజానకభ) సంస్కృతచంపువు 0-6-0 సంపూర్ణ జీవితచరిత్ర జాతకభాగము ప్రకారము చిత్రముగా వ్రాసిపంపుదుము. అద్యాప్యగా రూ 1-0-0 మాత్రము వదిలి ఆర్డరు చేసినచో వై పుస్తకములును జాతకము బంపెదము. ఈ సమయము పోగొట్టుకొనకుండు. మివాలున్న చాలు. జాతకము వ్రాసి తంపుదుము.

ఆక్షేరికోపన్యాసము

మైగ్రంథము గ్రంథాలయములకు 0-2-0 లకు మాత్రమిచ్చెదము. ఆక్షరముల వుత్పత్తి చరిత్రగలదు. మ-రా-శ్రీ రాజా మల్లభూషణ భుజంగరావుగారిచే నడియన్న గ్రంథము. రెండవాల స్టాంపులు పంపినచో గ్రంథమును బంపెదము.

బాలకవి కాశీభట్ట కృష్ణ రాయశాస్త్రి

మదనపల్లి, చిత్తూరుజిల్లా.

సంగీతము - సన్నాయి

గుంటూరుగ్రామములో సన్నాయిమేళము విషయమై జనులకు ఉద్బోధించినవారిలో ప్రప్రథముడు చెన్నపట్నం రామదాసు. ఇతను ఘోషారు 25 సం.ముల క్రిందట ఈగ్రామము నచ్చి యిక్కడవాసము వీర్చుచుకొని యీచుట్టుపక్కల వారిని చాలావందని తయారుచేసి సన్నాయిమేళమును ప్రశస్తములానికి తెచ్చింది ఇతనేను. ఇదివరకు మండసన్నాయిమేళము పెట్టదలచినవారు చెన్నపట్నం వగైరా దక్షిణదేశములనుండి లిరిపించుకొనేవారు. ఇప్పుడు ఎంతగొప్పవారైనను ఈగ్రామమువిడిచి యితరస్థలములకు వెళ్ళకుండా ఇక్కడనే ఎప్పుడును కొనటకు వీలు కలగజేసియున్నారు.

ఈసంగతి సందర్భములు కనిపెట్టి సన్నాయిమేళమే గాకుండ ఇతర సంగీతవిద్యలను పోషించి అభివృద్ధిపరుచుటకు గాను ఈగ్రామములో భజనసమాజమును పేర ఒకసమాజమును శ్రీమాన్ శి మాండూరి రాఘవదేవకాచార్యులగారి స్వంత భవనముందు బ్రహ్మశ్రీ పురాణం కనకయ్యశాస్త్రిగారి యాజమాన్యముకింద స్థాపింపబడినది. ఈసమాజకర్తవ్యములలో నొకటి ఏమనగా సంగీతవిద్యనులను వారి వారియోగ్యతనుబట్టి సన్నానించట అయియున్నది. గతముకవారం 30-3-22 తేదీన ఈభజనసమాజముండి ములో ఒక సభచేసి సన్నాయిమేళము చేయించి చెన్నపట్నం రామదాసుకు ఒక సువర్ణముంతేతోదా గొలుసును బహుమానము గావించినారు. ఈదినములలో పెడల్పు శ్రతివారికి యిచ్చుటలవాటు ఎక్కువ అయినందున వాటివిషయమై అందరికి నిరసభావము తోచుచున్నందున యీశ్రా త్రివద్దలిసి అనులలోనికి తెచ్చిన కనకయ్యశాస్త్రిగారు చాలవందనీయులు. వీరి ప్రోత్సాహప్రయత్నముల వల్లనే యీసభ పెరవేరినది తెలియజేయుట కంతయు సంతసించుచున్నాను. బ్రహ్మశ్రీ కాశీ కృష్ణాచార్యులగారు ఈబహుమానమును దయతో దీవించి రామదాసుకు ఇచ్చియున్నారు. ఇటువంటి విషయములో కనకయ్య శాస్త్రిగారును వీరును తగుశ్రద్ధపుచ్చుకొనుచున్నారు. వీరు మరింత శ్రద్ధవహించిరి. ఇంకా చాలావందని సంగీతవిద్యనులను బహుకరించుటకు వీరికి దీర్ఘాయులు భగవంతుడు ప్రసాదించు గాత.

చవిరిశైలి లక్ష్మీనరసింహం

వి.వి. పేట, గుంటూరు

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా జాతీయసంఘము

ఆదాయవ్యయము

౧౩ వ ప్రతురణ

౧౯౨౨ వ సం.రం జూన్ నెల

జమ	రు. అ. పై.
౧-౬-౨౨ కి బ్యాంకు దుబ్బిల్వ	౧౭౯౦౦-౦-౦
చిరానిల్వ	3౬-౦-౧
తిలకుస్వరాజ్యవిధి	౧౨౦-౬-౦
భిలాఫత్ నిధి	౧౦-౦-౦
సభ్యులచందాభాగం పందలపురు	౬-౦-౦
దూదితాలూకజమ	౬౪౬-3-౬
వస్త్రముల	౧౩౦-౧౦-౦
నూలు	౬౯-౨-౦
నాయనాదుల వేతనము నిమిత్తం	౫౫-౦-౦
రాష్ట్ర సంఘంవారు జమ	౫౫-౦-౦
యితరకనూర్లు	౦-౪-౦
ఆద్యాప్యభావతు జమఖర్చు చెప్పబడినమొత్తం	౨౧-3-౯
మొత్తం	౧౮౯౯౪-౧౩-౪

ఖర్చు

రాష్ట్రసంఘమువారికి పంపినమొత్తం	౫౫-౦-౦
యేలూరుతాలూకా పంఘమువారికి యిచ్చినమొత్తం	౫౦-౦-౦
నరసాపురం	౬౦౦-౦-౦
తెలుగు	౧౦౮-౫-౦
దూదికిఖర్చు	౬-౪-౦
నూలుకుఖర్చు	౯౧-౨-౦
ఉండి జాతీయవిద్యాలయ విరాళము	౫౦-౦-౦
ప్రచారపుఖర్చు	౪౮-౭-౯
గౌరవవేతనములు	౮౦-౦-౦
కార్యాలయపుఖర్చు	౪౯-౧౦-౦
పుస్తకములు సామానులు	౧౦-౮-౩
కాంతినేనకుఖర్చు	౧౩-౬-౩
యేలూరుతాలూకా సంఘం కారానాఖర్చు	౫౦-౦-౦
యితరఖర్చులు	౬౧౧-౯
ఆద్యాప్యగా యిచ్చినమొత్తం	౫౧౨-౧౪-౦
౧-౭-౨౨ కి బ్యాంకు దుబ్బిల్వ	౧౭౨౦౦-౦-౦
చిరానిల్వ	౬౧-౧౪-౪

మొత్తం

౧౮౯౯౪-౧౩-౪

తిలకుస్వరాజ్యవిధివివరం

స్వరాజ్యపుముడుపు	యేలూరు	౦-౮-౦
నిడమర్రుమంగయ్యగారు నిడదవోలు వివాహకట్టం		౧౨-౦-౦
నిడమర్రు సుబ్బయ్యగారు నిడదవర్రు		౮-౦-౦
వదలి రామనాథగారు (యేలూరులో వివాహకామున)		౧౦-౦-౦
సి. జోసెఫ్ గారు నరసాపురం		3౦-౦-౦
గాంధీగారియుడుపు స్యవాద		౧-౦-౦
దువ్వశిర్కా		౨౫-౦-౦
రేలంగిగ్రామం వివాహకట్టములు		22-౧౪-౦
కంటేటి వెంకటసుబ్బరాజుగారు అడ్డరం వివాహకట్టం రు ౬		

మొత్తం

౧౨౦-౬-౦

యేలూరు	యర్రమిల్లి మంగయ్య
౧-౭-౨౨	కార్యకర్త

Are you in the Full Glory
OF
Manly Strength
If not, you are in urgent need of radical
remedy to regain your strength and
Manly Power
TRY BRISHYA JOGA
Prepared on the basis of Makaradhwaj
Gold, Musk, Etc., in assimilable form.
It Guarantees Results.
It quickly renews VIGOUR and VITALITY
and restores power of SUPERB-MANHOOD.
Price one Phial (to last 30 days)
Rs. 6-4. Per V. P. P. Rs 6-10.
THE
Kalpataru Ayurvedic Works
94 Grey Street, CALCUTTA.

ఆంధ్ర జ్యోతిషాలయము

జాతకము

(1) జాతకచక్రము (కుండలి) యొక్క నక్షత్రము (2) పుట్టినతేది, జననకాల భుజియులుగాని (3) జాతకునియొక్క జన్మ గామము, ప్రస్తుతపు వయస్సు, మాకు ఉత్తరము వ్రాయుసమయముగాని, ఈమాటిలో నేదియో యొకటి మాకు పంపినయెడల, జాతకునియొక్క రూపము, స్వభావము, శరీరాంగియము, భవసంపాదన, ఆయుర్దాయము, భాగ్యము, సంతానము, కళాశ్ర సౌఖ్యము, ఉద్యోగము, జీవనము మొదలగు 25 సం. తులు చాఖరా కొరకు వ్రాసి ముందుగా రు 1-4-0 లకు వి. పి. గా పంపెదము. ఈ వ్రాసినసంగతులు సరిగా నున్నయెడల, జాతకుని యొక్క ఆయుర్దాయము అఖిరువరకు, జన్మజీవిత ప్రతిసంగతలములు, అనగా, మహాదేశ, అంతర్దేశాఫలములు గల పూరా జాతకము, శాస్త్రసమ్యక్తముగా తయారుచేసి పంపెదము. పూర్వ జాతకమునకు రు 5 లు, అగును. పూరాజాతకము వ్రాయించుకొనువారు రు 2 లు, అద్యాప్య ముందుగా పంపవలెను. అట్లు పంపగానే జాతకము పూర్తిగా అఖిరువరకు తయారుచేసి తక్కిన రు 3 లకు వి. పి. గా పంపెదము.

సంవత్సరఫలము

మొత్తముమీద 1 సం. ౮౦ వరకు ముందు జన్మజీవిత ఫలములు వ్రాయుచు, నెలలవారీగా 12 నెలల ఫలములు వివరముగా వ్రాయుటకు వి. పి. ఖర్చులతో రు 1-4-0లు అగును. దీనికి జన్మనక్షత్రము గాని, జన్మనామము గాని, మాకు పంపిన చాలును.

జాతకమార్పాండము

మొదటిభాగము

జ్యోతిషమందు ఏమియు ప్రవేశము లేనివారికి ఈగ్రంథము మిక్కిలి ఉపయోగము. దీనినిబట్టి భూభగినివ్యవస్థా మానఫలములు అతిసులభముగా తెలియును. కావలసిన వారికి వి. పి. ఖర్చులతో రు 2-8-0 లకు వి. పి. గా పంపెదము.

రెండవ భాగము

ఇది అచ్చుపూర్తియై నిధముగా నున్నది. 800 పేజీలు. ఇందు లగ్న స్థూటము, గ్రహస్థూటము, భావస్థూటము, నక్షలములు, హాదేశవర్ణ, అష్టకవర్ణ, తాత్పర్యసహితముగా నుమారు 1000 ప్రమాణ శ్లోకములతోను, విశేషాంశములతోను ద్వాదశ భావఫలములు మహాదేశ అంతర్దేశాఫలములును, ఇంకను అనేక సంగతులతో మిక్కిలి సులభతెలిసి అత్యద్భుతముగా వ్రాయబడినది. దీనివలన అన్ని సంగతులు పూర్తిగా తెలియును. ఈ గ్రంథము నచ్చనియెడల తిరిగి సొమ్ము వాపసు చేయుదుము. ఈ 2వ భాగమునకై యిదివరకు ధరఖాస్తులు పంపినవారు తిరిగి మాకు వ్రాసినయెడల వెంటనే వి. పి. గా పంపెదము. దీనివల సోస్తుఖర్చులు గాక రూ 2-0-0 లు.

ఆలస్యహైనవో ప్రతులు దొరకవు.

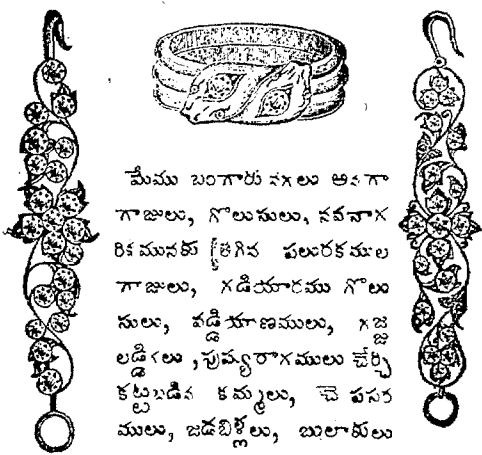
ఆకెళ్ల వెంకట శాస్త్రి.

(3512) గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు. (గోదావరిజిల్లా).

గొప్ప తగుధర? జాతకరత్నము అర్థభరితుకి
PART I
జన్మనక్షత్రము పుట్టినతేదీ వేళ మున్నగువి లేకయే సంతకృత ఫలితములను శ్యాతెక్కరు రిడింగుతో సహా యెన్ని సంవత్సరములకైన జ్యోతిషుని సహాయము అక్కరలేకయే తమంత తాము వ్రాసికొనగలరు భగము, సంతానము ఆయురారోగ్యము మున్నగు ద్వాదశభావములతో మీ మీ జాతకములను మీరే వ్రాసికొనగలరు. ఇది యింటిజ్యోతిషుడు. దీనివల రు 2-0-0, నెలాఖరులోగా కొనువారికి 1-0-0 మాత్రమే (164) గ్రేట్ యిండియన్ జ్యోతిషాలయము, ఖికోట, విశాఖపట్నంజిల్లా.

(3081) "కత్తికట్టలు"
వెద్దకత్తి కత్తి గజము పొదుగు గం.వి. సాగనైనది 1-కి రూ 4-కి 0.
దజను కొనువారికి ఒకటి ఉచితము. పోస్ట్ జిల్లాఖర్చువేరే కలయువారు అర్ధరతో ఒకరూపాయ అద్యాప్య పంపవలెను. వి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో కట్టర్లు అండ్ లో గుక్కర్లు etc. పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)
ఒరిగ్రాఫిక్ ఆర్డరు: "ఇంద్ర నీలు" పెద్దాపురం.

ఆంధ్రపత్రిక చదువరులకు ఒక విజ్ఞాపనము

మేము బంగారు నగలు అనుగా గాజులు, గొలుసులు, నవనాగ రిమునకు క్రిగిన పలరకముల గాజులు, గడియారము గొలుసులు, వడ్డినూలు, గజ్జలడ్డిలు, పువ్వురాగములు చేర్చి కట్టుబడిన కమ్మలు, చె పనములు, జడవిళ్ళలు, బులాకులు

ఆయుర్వేద పంచరత్నములు

- 1. చిరట ఆనవ: స్యజ్యముల తప్పక బరిహర్య దివ్య వధము. సీసా రు 2. రు 1-4-0.
2. మధుమూత్ర భంజని: మధుమేహము, బహుమూత్రము, శుక్రవస్త్రము, మనుమోగముల నిర్మూలము చేయు సుజీవినీ మధుతులం రు 15.
3. సిద్ధ మకరధ్వజ: అకాల జరాప మృత్యుభయముల తొలగించు అమృతకల్పము 15 పా॥ రు 4.
4. శంకర తైల: కుషు చర్మవ్యాధుల నిర్మూలము చేయు అశ్రాస్త్రము రు 1
5. మంత్ర కవచమ్: మహా ఋషిప్రాక్త స్యసిద్ధిదాయక మంత్రవధరసానుక ప్రక్రియ. రావేజు 8 అణాలు.
ఈ కెటలాగు ఉచితము. చూచితీరవలెను.
ఆయుర్వేదరత్న వి. కేశవనారాయణ,
182) మేనేజింగ ప్రాప్రయిటరు.
మెస్సర్సు, బి. యన్. రావు బ్రదర్సు వారి
ఆయుర్వేదావధాలయము, బరంపురం.

మలయచందనము

గనేరియా అను సెగోగమునకు మేకానిము
కథ్యము లేదు. పిచికారితో పని లేను. ఎటువై. తెలుపు, చచ్చ, అను మూడు విధముల సె గ నో గ ము ను మూడు పూటలలో చూస్తును. శ్రీల కునుమ వ్యాధిలకు కూడ ఇది రాశోష్ణము. (1251) రబ్బీ 1 కి నెల 2-4-0
గండిర్వి పార్కసి, రాయనరం. (గోదావరిజిల్లా)

"స్పార్లింగ్" పేటెంటు

బీగపు ముద్రను ఉపయోగింపుడు
బీగపు చెవులు మార్పుకొనునప్పుడు చార్జి ప్రత్యేకముగా క్య నవరములేదు. ముఖ్యమనింపు:—
ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.
The "Sparling" Patent Lockworks,
P. O. Aligarh, U. P.

ఏలూరు

(స్వకీయ విలేఖరి)

జూలై 2:—ది 30-6-22, 1-7-22 తేదీలందు ఏలూరు మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిలర్ల సభ శ్రీయత బడేటి వెంకట్రామయ్యనాయుడుగారి అధ్యక్షతకొంద జరిగినది. మ్యూనిసిపల్ మేనేజరు జబ్బుల్ రిహాఫ్ గారు పరిష్కరము పొందకుండ ఆరుగులు చేసినారు, వానినూడదీ ముంచుటకునూడ ఏర్పాటు లేమైన జరిగినయెడల తెలుపవలయుననియు తమనూహానికొం జవాబు ఘంటయగార్లు ప్రస్తావించిరి. ఆడగడలచిన దానిని గ్రాత మూలమున కోరిసివో సమాధాన మీయబడునని చేర్చెన్ గారు జవాబుచెప్పి నా ప్రసంగము సంకరింపకేసిరి.

ఈ మీటింగునందు జరిగిన చర్యలలోని కెల్ల జయరామ స్వామిగారి మాక్సెట్టుపైందరు కిక్కిరము చేస్తూ పుట్టించినది. మాక్సెట్టుకొట్టిన విడివిడిగ కొందరు వర్తకులకు రు 2100 ల మొత్తమున కిచ్చివేయటకు కాంక్షను యిప్పింపునని చేర్చెన్ గారొక తీర్మానమును వెనుకనే ప్రవేశపెట్టిరి. చాలకాలము అనేకమీటింగులందు దీని చివర్కులు గావించబడినను ఏదో యొక కారణముచేత ఒక మీటింగునుండి మరియొక మీటింగునకు వాయిదావేయబడుచు వచ్చినది. నేటిమీటింగులో దీనిని పరిష్కరించువేయడం చేర్చెన్ గారు గట్టిగ కోరగా కొందరు కాన్సిలర్లు పునర్విచర్యనమునకు గడంగిరి. సామునకు రు 2700 ల నిచ్చెదనని దిరఖాస్తును జయరామస్వామి నాయుడుగారు పెట్టి యుండ, దానిని త్రోసివేసి, నష్టమున కొడంబడి చేర్చెన్ గారు చేసిన ఏర్పాటునకు సమ్మతింతుట వ్యాపారలక్షణముకాదని యు, గవర్న మెంటువారి లోపమును కనిపెట్టిలేని, యిందలి నష్టమునకు కాన్సిలర్లను బాధ్యులను చేయుదుననియు, కాన్సిలువారి పరిష్కరము లేనిదే చేర్చెన్ గారుచేసిన వాదానములకు కాన్సిలు వారు పూచీపడకూడదనియు ఇ. కృష్ణరావు నాయుడుగారు వాదించిరి. జరిగినదానికై విమర్శనలుచేయుచు కాలములుచ్చుట కన్న చేర్చెన్ గారిమాట ఓటుపోయిన కాన్సిలువారి మర్యాద ఓటుపడిటలకలంచి సదరు తీర్మానము న గీతరించుటయే యు చితమని ఒకరును, కాదుకాదు పట్టికు మనల నెటుల విమర్శించునోకూడ నిండుక యోచించి అభిప్రాయమును తెల్పుట భావ్యముగ నుండునని యింకొకరును, ఇతరలనుచు విమర్శనలనుచు కనుకంజవేయక కాన్సిలువారు తమ అత్యగౌరవము కాపాడు కొనవలయునని మరియొకరును ఎవరికి తోచినటులవారు ప్రసంగించిరి. చివరకు జయరామస్వామిగారు మూడేడ్లు సామునకు 2700 లు చొప్పున తీసుకొనుటకు సమ్మతింతురేమో కనుగొని తెలుపుదని ది 1-7 22 తేదీ మీటింగుకు వాయిదావేసిరి. సదరు దినమున జయరామస్వామిగారు స్వయముగ మీటింగుకు హాజరై ఏమిగరణముచేకపో గాని తమ పై:డరును విత్తరదా చేసికొనిరి. ది 30-6-22 తేదీ పుణ్యకాలమునంతను కృధాగా వ్యర్థంపువై వినియోగించినందుకు కాన్సిలర్లు చింతిల్లును, చేర్చెన్ గారి ప్రాపోజలు సెక్రెటరీయుగ నంగీకరించిరి.

అనుపత్తి డెనుట్టును నిలిపిన పైండర్లుకూడ విమర్శించి నీ మీటింగులో పరిష్కరింపబడినది. చాలకాలమునుండి సీపని గుత్తకు గొనియున్న కైత్య కంట్లాక్టుకు తృప్తికొనును సామాగ్రిని పట్టుకొనేయుటలేని సర్దుకునాడు వ్రాసిన రిపోర్టు నాధార పురుకొని యాచిని పైందరు నిరాకరించి, నెల్లొకి కృష్ణమూర్తి గారిని వారిస్థానే నియోగింపుదని కొంద రుపహాసించిరి గాని మనుజటి కైత్య కంట్లాక్టునకే ఈమాట కూడ యిచ్చిరి.

వాటరు వర్కును ఇంజనలకు వలయు బొగ్గు వంట చెరుకు సప్లయని గురించిన విమర్శనముగూడ నీమీటింగునందే గావించి, గాపాటి సోమయ్యగారి పై:డరు నంగీకరించిరి.

క్రొత్త ఫ్లాపింపుడిన మ్యూనిసిపల్ ప్రొవీన్సాల్సుకు గురి చివ రివయను తెచ్చియు కాన్సిలువారి యెముక పెట్టబడ నందులకు కాన్సిలర్లు ప్రజలునూడ సంతక చిత్తులై యున్నా మ్యూనిసిపల్ నారు ప్రొవీన్సాల్సు ఫ్లాపింపు నిశ్చయించుటల లోగడ పడినందు కాన్సిలర్లతో గావించబడిన తీర్మానము తప్ప కాన్సిలువారు మరియొక తీర్మానమును చేసేయండలేదు. దాని యాధారముమీదనే చేర్చెన్ గారు స్వతంత్రించి వారియిష్టాను సారము స్కూలును ఫ్లాపించి, మేష్టరుల నియోగించి, బీతము లేర్పాటుచేసి, పనులు చేయుచున్నార. మిషన్ వారికి యివ్వ వలసిన రు 40,000 ల నెటుల సమకూర్చునెంచెరో, సాముసరికి వచ్చునప్పుడు నెవిధముగ పూడ్చదలంచెరో, చేర్చెన్ గారు చేసిన చ. దా:కృషియే మైదో, జిల్లా బోర్డువారు నిరాకరించినట్లే గవర్న మెంటువారునూడ గ్రాంటు నిరాకరించెరో లేక నిచ్చెద మనిరో నేమియు సెస్టోకి తెలుపబడలేదు

చేంబర్లెన్ గారి పెయిన్ పామ్ వాత నొప్పులు, నడుము నొప్పి, కాలినగాయములు. తలనొప్పి, పండ్ల నొప్పి, నరుకులు, దెబ్బలు చున్నగునవి దీనివలన తప్పక గుణ మగును. అన్ని జాగాలలో విక్రయమునకు దొరకును. (1)

బహుమానము వైద్య నిద్య ఆయురారోగ్యైశ్వర్యములకు మార్గదర్శి అన్ని భావలలో దొరుకును. రాజవైద్య నారాయణుడే కేశవజీ, (8198) 27, చీబాబాదోడ్డు, మదరాసు.

ప్రతాప కస్తూరిమాత్రలు ఇవి మిక్కిలి ఘాటుగలిగి నువాసనగా నుండును. తాంబూలములో గాని విడిగాగాని 1-2 మాత్రలు పుచ్చుకొనిన ఆనందముగా నుండుటయేగాక, అజీర్ణము, వాయువు, జలుబు జ్వరము, స్నిహితము, దగ్గు, ఉబ్బరము, కలరా, క్లేబ విషజ్వరములు, నీటివోషములు, పండ్లనొప్పలు, మొదలగు అనేకవిధములగు వ్యాధుల కది కప్రాయుధమువలె పనిచేయును. నేలకొలిది సీసాలు విక్రయ మగుచున్నవి. (8351)-3 200 మాత్రలసీసా 1-3 రు 0 4-0; డబ్బె సీసాలు రు. 2-8-0 వి. పి. చార్జి ఎన్నికైత నా రు 0-6-0. పి.సి. ఏ. అండు కో. ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిడేపి. నెల్లూరుజిల్లా

మెటల్ పాలిషు నిష్పు తగిలినను రగులదు C. Y. Iyer. Sole Distributor for Madras Presidency Post Box 128, Madras Stocked by Messrs. Sarasvathi & Co., Broadway, MADRAS.

ERASMIC White Rose SOAP

ఎరాస్మికు తెల్ల పన్నీ రుపుత్వ సబ్బు సువాసన సుఖమును, ఆనందమును ఇచ్చుచు గా ఇ వాసన సాంప్రేత సువాసనగా నుండుటఅవసరము. ఎరాస్మికు తెల్లపన్నీరు పువ్వు సబ్బుయొక్క అత్యధ మైనటువంటియు, అనుమానమగు నటువంటియు సు వా స అందరికి ఆరోగ్యమును, ఉత్సాహమును, ఉల్లాసమును ఇచ్చును ఎందువలన ఈవాసన ఇంత సొగసుగ నున్నదో నెప్పజాలము. ఇట్టి సబ్బులను జూచి మోసపోవద్దు! (జ) అన్ని అంగళ్లయందు దొరకును.

డిప్టోమా పొందిన ఆయుర్వేద చికిత్సలను, చెన్నపురి S. K. P. D. ఆసుపత్రియందు ప్రధాన డాక్టరును, నిఖిలభారత ఆయుర్వేద విద్యా పీఠ విద్యార్థికి శీలుగుగాను నుండు ఆయుర్వేద భూషణం

పండిత యం.దొరైస్వామి అయ్యంగార్, A. K. A. C. వారి

ఆయుష్వరసాయనమ్ బలవర్ధకమగు దివ్యౌషధము

ఆయుష్వము, రక్తకోశము, ఓజస్వము, స్వాస్థ్యము, బల్యము, శృంగము, మేధస్వము, ప్రసవము, ఉద్దీపనము మొదలైన విశేషగుణములు ఈ ఒక "ఆయుష్వ రసాయనమునకు" కలదు గనుక పొందుకోగము, చిలిజ్యము మొదలైన వ్యాధులచేత వచ్చు బలహీనత, రక్తహీనత, పక్షవాతము, వ్యానయోగములు, తుయోగము, ధాతునష్టము, ఉష్మాదము, మలబంధము, అజీర్ణము ఈ వ్యాధులు నిశ్చయముగ నివృత్తియగును. శ్రీలంక గర్భము ధరించియుండునపుడు ఆయుష్వ రసాయనము కొంతకాలము క్రమముగ నేవించిన తల్లికిని గర్భమునకున్న చాల బలము కలుగును. ధాతువుల్లి కలిగించును. బలహీనమైన బాలురకు ఆహారములతో ఇచ్చుటకు మిక్కిలి యుపయోగమైనది. ఆయుర్వర్ధకము. చర్మ రోగములను హరించును. పెగవ్యాధులకు ఇదే వుత్తమ ఔషధము మేహరోగులకు ముఖ్యరసాయనము. సీ॥ 1-కి 2-0-0 ఆర్యౌషధశాల, 7. ఆదియప్ప మొదలివీధి, వేవేరి, మదరాస్.

అతి మూత్రవ్యాధికి

తగిన ఔషధము తమవద్దనున్నట్లు అనేకులు ప్రచురించుచున్నారని, సంపూర్ణముగా వ్యాధిని యాపుమాపునట్టి ఔషధ మిదివర కెవ్వరు కనిపెట్టి యుండిలేదు. గాన నమ్మకమైన ఔషధము అతిమూత్ర వ్యాధికి తమవద్ద గలదని ప్రచురణచేయుట గొప్ప పొరబాటు. మేము తయారుచేసిన ఆంటి-స్ట్రెకోనూరియా యనేది ఔషధమును నేవించుటచే తప్పక గుణము గలుగును. ప్రతి బుడ్డి చుట్టును చుట్టియుండి కాగితమునందు మందు నేవించినవలసిన విధము, పత్యపానములు గలవు. బుడ్డి 1-కి ధర రూ॥ 4—8—0. బుడ్డి 1-కి రూ॥ 4—8—0

డబ్ల్యు స్మిత్ అండు కో., (లిమిటెడ్) మౌంట్ రోడ్డు, మదరాసు
W. E. Smith & Co., Ltd, Mount Road Madras.

వైద్య రత్న పండిత డి. గోపాలాచార్య గారి

కలరా ఔషధములు

మాకలరామందులు అనేక మున్యసిపాలిటీవారిచే పొగడబడియున్నవి. ఈరాజధానిలో ఈకలరావ్యాధికై యుపయోగింపబడు మందులలో నెల్ల మాకలరామందులు శ్రేష్ఠమైనవని ఖ్యాతమౌచెను. మామందులు కలరా లేదనియే నమ్మకమవును. మేము అనేకచేజలకు ఇచ్చిచూచి దీనిమహిమను తెలిసికొని యున్నామనట అతికయోగిగా నెంచవచ్చును. పసిబిడ్డలు మొదలు వృద్ధులవరకు అందఱకును, గర్భిణి శ్రీలకు కూడ వీనినుపయోగింపవచ్చును. ఇతరమందులవలె నిది మూత్రమును బంధించుట మొదలగు దుర్గుణములకు వోటివచ్చవు. కర్పూరాద్యరిష్టము 6 బొమ్మల సీసా రూ॥ 0-12-0 కలసి ఒకసెట్టు రూ॥ 1-2-0 విషాచి సంజీవని మాత్రలు 12 0-6-0 తంజివిలాసము. పండిట్, మద్రాసు. ఆయుర్వేదాశ్రమము. 41, ఆచారప్ప వీధి మద్రాసు.

స క ల ప ను ల కు శ్రేష్ఠతమమైన, అతిచౌకయైన అమెరికన్ హాండు ఫోర్సు పంపులు. 200 అడుగులలోతువరకు బావులను త్రవ్వవచ్చును. అడుగుభాగమున ఇత్తలి సిలిండరు, 1 1/4 అంగుళము పీల్పు (suction) గలవు. ఒక బాలుడు కూడ దీనిని ఉపయోగింపవచ్చును. ధర 1-కి రూ॥ 125.

2 అంగుళముల టాంక్ ఫోర్సు పంపు

25 అడుగులలోతుకు మించని మిట్టబావులను గుంటలను త్రవ్వట కుపయోగ మైనవి. పీల్పు (suction), బయటికి విడిచిపెట్టుభాగము (discharge) 2 అంగుళములు గలది. 1 గంటకు 2000 గాలనులను తీయును. ఉద్యానవనము గలవారి కిది మిక్కిలి ఉపయోగకారి. గనుక ఒకటిని స్థాకులో నుంచుకొనుట మంచిది. పీల్పుకు (suction) బదులు రబ్బరు గొట్టమును ఉపయోగించుటకై ఇందుమెంబడి పంపబడును. 1-కి ధర రూ॥ 100. రబ్బరు గొట్టము (Hose) ధర ప్రత్యేకము. మి॥కేమి గావలయునో తెలుపుచు, క్యాటలాగునకు వ్రాయుడు.

Limaye Bros., Ltd. P. B. No. 684, Fort, Bombay.

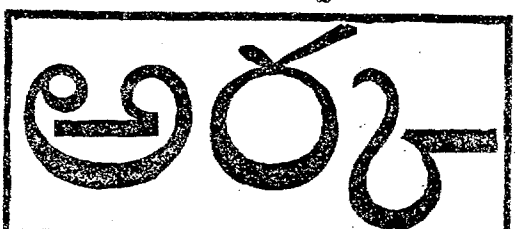
కే న రి-ర త్న త్రయము

గర్భాశయరోగ నివారిణి:—శ్రీలంక గలగు ముతుకూట బహిష్టికాకుండుట, అకాలబహిష్టి, మైలజాన్తిగాను తక్కువ కాన పోవుట కునుకురోగము, సంతానహీనత, రక్తహీనత, మలబద్ధకము, మాతికాశారము, కీళ్లనొప్పులు, అరకార్మ, అరచేతులుమంట మొదలగు శ్రీల మర్మ వ్యాధులను వడ ద్దును. 12 బొమ్మ 2-0-0; 6 బొమ్మ 1-10-0

రక్తకుద్ది వ్రావకము:—ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధకము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, మేహవ్యాధులు, కడుపులో మంట మొదలగు వ్యాధులను నివారింపి శరీరమునకు కాంతిని ముఖమునకు లేజన్యు నిచ్చును. 12 బొమ్మ 2-0-0; 6 బొమ్మ 1-10-0,

సర్వజ్వరనివారిణి
దీనివల 6 బొమ్మ 2-8-0; 8 బొమ్మ 1-8-0; 1 బొమ్మ 0-8-0
కే న రి కు టీ రం,
(166) ఆయుర్వేద అవుషధశాల,
88 పోలీసు కమిషనరు ఆఫీసురోడ్డు, ఎర్రబూరు మృ దా 5

18 సంవత్సరముల నుండి చాలప్రసిద్ధి జెందినది. ఔషధము గోరేయా మొదలగు అన్నివిధములైన మలకు గ్యారంటీగా చెప్పబడినది. ఇది కుశలనిధిమై బివమూలికలచేత మాత్రమే తయారుచేయబడినది. ఒక గూ తాడు నేవించిన ఉపశమనము ఇచ్చును. 12 గంటల కాలములో వ్యాధిని ఆపును. అయిదు రోజులలో వ్యాధిని నిర్మూలము చేయును. ఇంతకు మించి వ్రాయబనిలేదు. ఒకసీసామందు తెప్పించుకొని నేవించినపిదప రోగులకే అనుభవమువొడ గుణమును తెలియగలదు. పోస్టుచార్జీతో సహా బుడ్డి 1 కి రూ 2-7-0 రెండింటికీ రూ 6-10-0 మాడింటికీ రూ 9-12-0 మాత్రమే. [9452] ఈ త్రయములు యింగ్లీషుగా వ్రాయుట యుచితము D. Polines & Co. Chemists, No. 5 Harimohan Roy Lane Calcutta.

ఆతంకని గ్రహ ఔషధాలయం
స్థాపితము 1881 సం॥
ఈ ఔషధాలయపు ప్రసిద్ధి జెందిన
ఆ తం క ని గ్ర హ మూ త్ర లు
వీటిని నేవించి మేలుపొందిన అనేకులు పలుమారు విడవక కోరుచున్నారు. గాన ప్రతిఫలము మీరు కూడను పొందవలెను అనుట హాకోరిక - ప్రస్తుతం తపాలు ఖర్చులు కూడను కోరిక పంపబడు మాయొక్క బాబితాలకు గాను దడచేసివ్రాయుడు.
ఆతంగని గ్రహ ఔషధాలయం
(219) 26 బ్రాడ్వే, మదరాసుకు వ్రాసిడి.